

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

—○—
CİLT : 14
—○—

7 nci Birleşim
14 . 10 . 1999 Perşembe
—○—

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	3
II. - GELEN KÂĞITLAR	5
III. - YOKLAMA	6
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	6
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	6
1. - Kütahya Milletvekili Seydi Karakuş'un, Ankara'da yapılan 34 üncü Serbest Güreş Dünya Şampiyonası sonuçları ve Türk Millî Takımının durumuna ilişkin gündemdiő konuuőması	6:7
2. - Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgün'un, ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündemdiő konuuőması	8:9
3. - Kilis Milletvekili Mehmet Nacar'ın, üzüm üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündemdiő konuuőması	9:11
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	11
1. - Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82),	11:13

2. - Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83);

13:14

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

14

1. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, (6/162) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/34)

14

2. - Bazı milletvekillerinin iznli sayılmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/361)

14:16

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

16

1. - 27.11.1975 tarihli ve 13 sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 tarihli ve 165 sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 tarihli ve 401 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515)

16:31,52:75

2. - Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123)

31:51

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Başkanlıkça, Ankara'nın başkent oluşunun 76 ncı yıldönümü nedeniyle, günün anlam ve önemini belirten bir açıklama yapılarak kutlamada bulunuldu;

Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniçi ile

Ankara Milletvekili M. Zeki Sezer de,

Aynı konuda gündem dışı birer konuşma yaptılar;

Adana Milletvekili Mehmet Halit Dağlı'nın, Çukurova'daki üreticilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökçalp cevap verdi.

Ulaştırma Bakanı Enis Öküstüz'ün Japonya ve Hong Kong'a yaptığı ziyarete Elazığ Milletvekili Mustafa Gül'ün iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi kabul edildi.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının:

1 inci sırasında bulunan (6/82),

2 nci sırasında bulunan (6/87),

4 üncü sırasında bulunan (6/94),

5 inci sırasında bulunan (6/98),

6 ncı sırasında bulunan (6/103),

7 nci sırasında bulunan (6/105),

8 inci sırasında bulunan (6/111),

Esas numaralı sözlü soruların, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadıklarından, yazılı soruya çevrildikleri ve gündemden çıkarıldıkları bildirildi;

3 üncü sırasında bulunan (6/93),

18 inci sırasında bulunan (6/123),

33 üncü sırasında bulunan (6/140),

Esas numaralı sözlü sorulara, Sağlık Bakanı Osman Durmuş,

12 nci sırasında bulunan (6/116),

32 nci sırasında bulunan (6/139),

35 inci sırasında bulunan (6/142),

37 nci sırasında bulunan (6/148),

Esas numaralı sözlü sorulara, Devlet Bakanı Edip Sadıker Gaydalı,

Cevap verdiler;

9 uncu sırasında bulunan (6/113),

10 uncu sırasında bulunan (6/114),

11 inci sırasında bulunan (6/115),

13 üncü sırasında bulunan (6/117),

14 üncü sırasında bulunan (6/118),

15 inci sırasında bulunan (6/120),

16 ncı sırasında bulunan (6/121),

17 nci sırasında bulunan (6/122),

19 uncu sırasında bulunan (6/124),

20 nci sırasında bulunan (6/125);

21 inci sırasında bulunan (6/126),

22 nci sırasında bulunan (6/128),

23 üncü sırasında bulunan (6/129),

24 üncü sırasında bulunan (6/130),

- 25 inci sırasında bulunan (6/131),
26 ncı sırasında bulunan (6/132),
27 nci sırasında bulunan (6/133),
28 inci sırasında bulunan (6/134),
29 uncu sırasında bulunan (6/136),
30 uncu sırasında bulunan (6/137),
31 inci sırasında bulunan (6/138),
34 üncü sırasında bulunan (6/141),
36 ncı sırasında bulunan (6/143),
38 inci sırasında bulunan (6/149),
39 uncu sırasında bulunan (6/150),
40 ncı sırasında bulunan (6/151),
41 inci sırasında bulunan (6/152),
42 nci sırasında bulunan (6/153),
43 üncü sırasında bulunan (6/155),
44 üncü sırasında bulunan (6/158),
45 inci sırasında bulunan (6/159),
46 ncı sırasında bulunan (6/162),
47 nci sırasında bulunan (6/163),
48 inci sırasında bulunan (6/164),
49 uncu sırasında bulunan (6/165),
50 ncı sırasında bulunan (6/166),
51 inci sırasında bulunan (6/167),
52 nci sırasında bulunan (6/168),
53 üncü sırasında bulunan (6/169),
54 üncü sırasında bulunan (6/170),
55 inci sırasında bulunan (6/171),
56 ncı sırasında bulunan (6/172),
57 nci sırasında bulunan (6/173),
58 inci sırasında bulunan (6/174),
59 uncu sırasında bulunan (6/175),
60 ncı sırasında bulunan (6/176),
61 inci sırasında bulunan (6/177),

Esas numaralı sözlü sorular, ilgili bakanlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 inci sırasında bulunan, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S.Sayı:155) görüşmelerine devam edilerek, 23 üncü maddesine kadar kabul edildi.

14 Ekim 1999 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.59'da son verildi.

Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Mehmet Ay

Gaziantep

Kâtip Üye

Hüseyin Çelik

Van

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**14 . 10 . 1999 PERŞEMBE****Yazılı Soru Önergeleri**

1. - Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu'nun, bedelli askerlik uygulamasına ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/670) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.10.1999)
2. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Merve Safa Kavakçı'nun milletvekili olup olmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/671) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.10.1999)
3. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, eğitime katkı payı adı altında toplanan paralarla açılacak olan okullara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/672) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
4. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, TBMM Genel Sekreterliği Teşkilâtında boş bulunan şef kadroları için açılan sınava ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/673) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
5. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, FİSKOBİRLİK tarafından alınan ve bedeli ödenmeyen fındık miktarına ve üreticinin kaybının nasıl karşılanacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/674) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
6. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Diyarbakır İli Ergani İlçesinin yatılı bölge okulu ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/675) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
7. - Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın, Kafkaslar'a yönelik dış politikaya ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/676) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
8. -Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yayımladığı bir kitapçığa ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/677) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
9. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Topkapı Sarayı'nda meydana gelen tarihi eser hırsızlığı ile ilgili sorumlular hakkında yapılan işlemlere ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/678) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
10. -Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Kahramanmaraş'ın Elbistan İlçesinde Fazilet Partisi İlçe Kongresinin polis kameralarınca kaydedilmesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/679) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)
11. -Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, Mercedes Benz A.Ş.'nin ürettiği 0403 model otobüslere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/680) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.10.1999)

Meclis Araştırması Önergeleri

1. -Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)
2. - Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.10.1999)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

14 Ekim 1999 Perşembe

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Mehmet AY(Gaziantep)****BAŞKAN –** Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 nci Birleşimini açıyorum.**III. – YOKLAMA****BAŞKAN –** Elektronik cihazla yoklama yapılacaktır.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin, oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini; bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini; buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise, yoklama pusulalarını, teknik personel aracılığıyla, 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayıtı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce, üç arkadaşına gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz sırası, 34 üncü Serbest Güreş Şampiyonasının Ankara'da yapılması konusunda söz isteyen, Kütahya Milletvekili Sayın Seydi Karakuş'a aittir.

Buyurun Sayın Karakuş. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Kütahya Milletvekili Seydi Karakuş'un, Ankara'da yapılan 34 üncü Serbest Güreş Dünya Şampiyonası sonuçları ve Türk Millî Takımının durumuna ilişkin gündem dışı konuşması.

SEYDİ KARAKUŞ (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, spor, insanlık tarihiyle beraber ortaya çıkan sosyal bir olgu olup, insanların hayatlarını devam ettirebilmesi için yaptıkları hareket, medeniyetle beraber, kurallı mücadeleye; bu mücadele de, ferdi bazdan, günümüzde, sosyal ve de milletlerarası mücadeleye dönüşmüştür.

Spor müsabakaları, sadece, kazanılan bir madalyayı değil, göndere çekilen bayrak ve söylenen millî marşlarla, verilen mücadelenin önemini sürekli gündemde tutmaktadır.

Tarih ve spor tarihi içerisinde bakıldığında, Türk Milletini başarıdan başarıya koşturan, dünyaya yaydığımız güreş sporudur; onun için, millî sporumuz olmuştur. Dürüstlüğü, yiğitliği, kuvveti, efendiliği ifade eden bu spor branşımız, bize istediklerimizi vermiş; ancak, biz ona gerekeni verememiştir.

Ülkemizde, 1957, 1974, 1994 ve geçen hafta Ankara'da olmak üzere, dört dünya şampiyonası yapılmıştır. Bu şampiyonalarda, 1957 yılında, 4 altın, 2 gümüş, 2 bronz; 1974 yılında, 2 gümüş, 2 bronz; 1994 yılında, 2 altın, 1 gümüş; bu yıl ise, sadece 1 altın, 2 bronz madalya alınmıştır. Şam-

piyonlarda madalya alan güreşçilerimizi tebrik ediyoruz ve eski şampiyonlarımızdan ölenlere Allah'tan rahmet, kalanlara da hayırlı ve uzun ömürler diliyoruz.

57 nci hükümetin, zor şartlara rağmen, saha ve tesis açısından spora verdiği önemi ve desteği görmekteyiz. Ülkemizde, 22 Temmuz-1 Ağustos 1999 tarihlerinde 43 Avrupa ülkesinin katıldığı Yüzme Şampiyonası yapılmış olup, birçok branşta da bu tür organizasyonlar yapabilecek altyapı mevcuttur.

54 ülkenin katıldığı geçen haftaki Dünya Güreş Şampiyonasında ise, dağılan Sovyetler Birliğinden sonra ortaya çıkan 12 devletin hepsi, ayrı ayrı madalya almıştır. Güreşi bizden öğrenen Amerika Birleşik Devletleri dünya ikincisi olmuş; ülkemiz, ekonomik sıkıntılar içerisinde 34 üncü Dünya Şampiyonasına ev sahipliği yapmış, güreş takımlarını altı ay kamplarda hazırlamış; ancak, istenilen sonuç, bilhassa serbest güreşçilerimiz açısından, elde edilememiştir.

Devletin büyük katkı ve desteğine rağmen, serbest güreş takımımız, turnuva müsabakalarında, hazırlıksız, formsuz, ciddi manada kondisyon eksikliği ve de taktik hataları yüzünden, bir ucundan tuttuğumuz madalya değerlendirmelerinde dünya sıralamasında şampiyonluk beklerken, ancak üçüncü olabilmıştır.

Anadolu'nun her köşesinde güreş potansiyelinin bolluğu ve Türk Milletinin en yakın olduğu millî sporumuz güreşin, eldeki potansiyelin iyi değerlendirilmeyip dışarıdan transferlerle desteklenmesi de ayrı bir eksikliğimiz olarak görülmektedir. Bazı sıkletlerde madalya ümidi olarak gördüğümüz sporcular, ilk sekiz içine bile girmedikleri için, 2000 Olimpiyatlarında temsil hakkını elde edememişlerdir.

Güreşimizin altyapısı giderek ihmal edilmekte, böylece, ileriki yıllarda bugünkünden de kötü olacağı kanaati yaygınlaşmaktadır.

Sayın milletvekilleri, spor, her ne kadar dostluk, kardeşlik anlayışı içerisinde, barış içinde yapılan yarış olarak görülse de, milletlerarası bir mücadelenin yarışı olduğunu, savaşta alınan ülkelerde dikilen bayrak misali sporda da kazandığımız şampiyonlukla göndere bayrak çekilmesini ve millî marşların söylenmesini, ülkelerin kendi aralarındaki mücadelenin bir başka boyutu olarak görmek mümkündür. Bu bakımdan, spor sahalarında bayrağımızı göndere en çok çektiyip, İstiklal Marşımızı söyleten şampiyonların büyük çoğunluğu güreşçilerimiz olmuştur. Bu sporun hak ettiği yere taşınması için bilgili, eğitilmiş, tecrübeli antrenörlerin işbaşına getirilerek çalışılması; güreş eğitim merkezlerinin maddî ve manevî desteği artırılarak bilinçli altyapının oluşturulması; medya desteği verilerek halkla olan bağlantısının koparılması gereğine inanmaktayım.

Ayrıca, spordaki atılımın sağlanması için 3289 sayılı Gençlik ve Spor Kanunu ile 3813 sayılı Futbol Kanununun yeniden değiştirilip, bu paralelde bir altyapı oluşturulmasının, ülke menfaatine olacağı kanaatindeyim. Spor eğitimcilerinin istihdamının yeniden ve yerinde değerlendirilmesinin ülkemizin faydasına olacağı kanaatindeyim. Böylece, İstiklal Marşımızı bütün dünyaya dinletecek, sıcak savaşa girmeden ayyıldızlı bayrağımızı bütün dünyada dalgalandıracamız.

Bu vesileyle, bütün Türk halkının bugünkü kandiğini kutlar, hepinize saygılar sunarım. (MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karakuş.

İkinci gündem dışı konuşma, ayçiçeği üreticilerinin sorunları konusunda söz isteyen, Tekirdağ Milletvekili Sayın Nihan İlgün'e aittir.

Buyurun Sayın İlgün. (DYP sıralarından alkışlar)

2. - *Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgün'ün, ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

NIHAN İLGÜN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, sizlere saygılar sunarım.

Türk tarımının içinde bulunduğu feci durumu tartışmak, köylünün, çiftçinin yürekler acısı yaşamını paylaşmak için, 5 dakikalık sürenin neye yeteceğini takdirlerinize sunuyorum.

Sayın hükümete sesleneceğim; ama, hükümet sıralarında kimseyi göremiyorum; ama, yine, ben, söyleyeceğimi söyleyeceğim.

Sizlere Trakya çiftçisinden selamlar getirdim, kulaklarınız çnlüyordur herhalde. Buğday üreticisi, ayçiçeği üreticisi, üzümçüsü, pamukçusu, fındıkçısı, çeltikçisi, hepsi, ama hepsi, artık kapalı kapılar ardında değil, meydanlarda aynen şöyle bağırıyolar: "Kurda kuşa yem ettirdiniz, arılara sokturdunuz bizi!"

OSMAN MÜDERRİSOĞLU (Antalya) - Geçen sene?!

BAŞKAN - Sakin olun efendim, dinleyin...

NIHAN İLGÜN (Devamla) - Bakınız, geçen hafta, iktidarın bir sayın milletvekili, bu kürsüden aynen şöyle diyor: "Çiftçi, çok zor durumda, kan ağlıyor." Sayın Tarım Bakanı, buradan, Sayın Dayanıktı'ya "haklısınız" diyor ve bir sürü öneriler üretiyor.

Sayın Bakan, hükümet, öneri üretme değil, çözüm bulma yeridir. Koalisyonun bir ortağı "vatan daş kan ağlıyor" diyor; diğer ortağı "Tarım Bakanı, Sanayi ve Ticaret Bakanı bizden değil" diyor; üçüncü ortak ise, devleti tanımanın telaşı içerisinde çırpınıyor.

Ayçiçeği tabanfiyatı, geçen yıl 120 000 lira, bu yıl 130 000 lira; artış, yüzde 9. Geçen yıl 1 litre mazot 120 000 lira, bu yıl 290 000 lira. Gübresi öyle, ekipmanı öyle, kredi maliyeti öyle...

EVREN BULUT (Edirne) - Geçen seneye bir teşekkül edin.

BAŞKAN - Sayın Bulut, dinleyin.

NIHAN İLGÜN (Devamla) - 1 kilogram ayçiçek tohumu 4 000 000 lira. Kırk yıldır ayçiçek tabanfiyatları davul zurnayla ilan edilirdi Sayın Bulut, sizler de bulunurdunuz, biz de bulunurduk. Bu yıl nasıl ilan edildi?.. Hükümet yok ortada. Bir basın bülteniyle Birliğe ilan ettiriliyor ve bu Birlik bülteninde, özette şöyle deniliyor: Ayçiçeği altınfiyatı 130 000 lira; ödeme, Hazinesinin imkânları ölçüsünde, üçte 1'i öncelikle, geri kalanı bilahara... Edinilen bilgiye göre, esasları Bakanlar Kurulunca belirlenecek 5 sent ilave ödeme... Olmaz böyle idare! Bugüne kadar, 360 000 ton ayçiçeği aldınız, 360 000 ton... 50 trilyon yapar, ödenen para 8 trilyon!.. Bu parayı ne zaman ödeyeceksiniz; bu 5 sent olayı nedir; doğru mudur, yalan mıdır; söyleyin millete. Millet, size, ürkekçe değil, erkekçe idare yapacaksınız diye oy verdi! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Tüccar, sanayici 1 kilogram ayçiçeğini 85 000 liraya aldı; yazıktır, gıtahtır bu insanlara!

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) - Yazık bel..

NIHAN İLGÜN (Devamla) - Çoluk çocuk bir yıl bekliyor; bir bardak çay parasına teslim etti malını; ama devlet, 225 firmaya -hepsinin ismi burada var- Ukrayna Arjantin çiftçisinin binlerce ton ayçiçeğine, güya içeride işleyip dışarıya ihraç edecek yutturmacasıyla, sıfır gümrükle ithal izni veriyor. Türk çiftçisinin daha geçen seneki 120 000 ton ayçiçeği toprak altından yeni çıkarıldı.

Bu kürsüden ihbar ediyorum; gümrüksüz olarak getirilen bu ayçiçek tohum ve yağlarının yüzde 90'ı ihraç edilmeyip, yurt içinde satılıp, fakir fukaranın, yetimin trilyonları hayalî ihracatla hor-

tumlanıyor. Türk çiftçisine vermediğimizi yabancı ülkenin insanına veriyor, dürüst olmayan sanayici ve tüccarın cebine aktarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NIHAN İLGÜN (Devamla) – Dün, bu kürsüden gündem dışı konuşmayı cevaplandırın Sayın Tarım Bakanı "buğday alımlarında peşin para vereceğiz dedik; ama, bizim anlayışımıza göre, peşin demek, bir aylık süredir" dediler. Yapmayın Sayın Bakanım, partiniz de yeni iktidara geldi, siz de yeni iktidar oldunuz, bakan oldunuz; vatandaşın umutlarıyla oynamaya, onu hüsrana uğratmaya kimsenin hakkı olmadığını bilmeniz lazım. Peşin demek, bir aylık vade demek değildir. Tüccar, banka, bir aylık vadeye yüzde 10 faiz uyguluyor. Ziraat Bankasının, birliklerin, köylünün borcuna ne faizi uyguladığını herhalde bilmiyorsunuz. Millete doğruları söyleyip, onları, banka kapılarında sürdürmüyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, hepimizin de gördüğü ve yaşadığı gibi, vatandaşlarımız çok zor durumda; işçisi, memuru, esnafı, sanayicisi büyük sıkıntı içerisinde; piyasada yaprak kıpırdamıyor; ama, köylünün durumu daha da beter, yürekler acısı; çünkü, onun harmanı senede bir kere; bir kere ekiyor, çapalıyor, ilaçlıyor, biçiyor, harman ediyor, malını Ofise, Birliğe, tüccara veriyor.

BAŞKAN – Sayın İlgün, toparlar mısınız lütfen.

NIHAN İLGÜN (Devamla) – Alınlarının karşılığı bile olmayan parasını aylarca alamıyor. Bu kış, deprem bölgesinde değil, bütün ülkede zor geçecek.

Sayın milletvekilleri, rejimin faziletini, hakkını ve alınlarının karşılığını alamayan karnı aç insana anlatamazsınız. Ziraat Bankası, köylünün, traktörüne, ekipmanına, tarlasına, evine haciz koyuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NIHAN İLGÜN (Devamla) – Mahallî gazeteler, satılık arazi ilanlarıyla dolu; alan yok. Et para etmiyor, süt, para etmiyor...

BAŞKAN – Toparlar mısınız efendim...

NIHAN İLGÜN (Devamla) – Tek çare, prim sistemine dönüp, köylünün, çiftçinin alınlarının karşılığını bir an evvel ödemektir.

Söz verdikleri için Sayın Başkana ve siz sayın milletvekillerine saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İlgün.

Şimdi, söz sırası, Kilis ilindeki üzüm üreticilerinin sorunları ve kuru üzüm başfiyatı hakkında söz isteyen, Kilis Milletvekili Sayın Mehmet Nacar'a aittir.

Buyurun Sayın Nacar. (MHP sıralarından alkışlar)

Biliyorsunuz, süreniz 5 dakika.

3. – Kilis Milletvekili Mehmet Nacar'ın, üzüm üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET NACAR (Kilis) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Kilis üzüm üreticilerinin sorunlarını huzurunuzda getirmek ve Tekel tarafından 1999 sezonu yaş ve kuru üzüm başfiyatları hakkında konuşmak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Kilis, 1995 yılında il olmuş bir güneydoğu kasabamızdır. 110 bin nüfuslu Kilis'in esas geçim kaynağı tarımdır. Tarım ürünleri içerisinde üzümçülük, hububat üretiminden sonra ikinci sırada yer

almaktadır. Kilis'te 10 milyon omça üzüm bağı bulunmaktadır ve ilk olarak, 1950 yılından itibaren, devletin teşvik ve öncülüğünde, Kilis'te üzüm üretimi önemli bir yer almış ve bugüne kadar süre gelmiştir.

Kilis'te yetişen ürün türleri, sanayi tipi rumi, horozkarası, sergilik ve diğerleridir. Bunlardan rumi tipi üzüm, esas üretim konusunu teşkil etmektedir.

Sayın milletvekilleri, yukarıda zikredildiği üzere, Kilis Halkının önemli üretim konusu üzüm-cülüktür. Kilis'te 7 bin aile, geçimini üzüm üretiminden sağlamaktadır. Nitekim, Kilis'teki bu üretim göz önüne alınarak, Tekel tarafından suma fabrikası kurulmuş, fabrika kapasitesinin geçen zaman içerisinde yetersizliği sebebiyle de, Tekel Suma Fabrikası büyütülerek, modern bir tesis halinde yeniden inşaat devam etmektedir.

1999 sezonu için Tekel Suma Fabrikası tarafından 18 805 ton yaş üzüm alımı yapılmıştır. Alımı yapılan bu üzümün 13 971 tonu Kilis'te üretilmiş olup, 4 833 tonu ise Mersin'den alınıp getirilen üzümdür.

Tekel tarafından, üzüm bedeli olarak 1 trilyon 313 milyar Türk Lirası ödenmiştir. Bu alım miktarı, Tekel müesseseleri tarafından ülke bazında yıllık alınan miktarın yüzde 25'ini teşkil etmektedir; bu da, Tekel tarafından alınan yaş üzümün dörtte 1'ine tekabül etmektedir.

Yine, şehrimizde, kuru üzüm rekoltesinin ise, 1999 sezonu için, 7 bin ton civarında olacağı tahmin edilmektedir.

Sayın milletvekilleri, şimdi, yıllar itibarıyla, Tekel tarafından verilmiş olan yaş üzüm ve kuru üzüm başfiyatlarını ve artış oranlarını ifade etmek istiyorum.

Yaş üzüm fiyatı, 1994 yılında 3 150, 1995 yılında 6 300, 1996 yılında 15 000, 1997 yılında 30 000, 1998 yılında 50 000, 1999 yılında ise 72 000 Türk Lirasıdır.

Yine, yıllara göre, kuru üzüm başfiyatı, 1994 yılında 15 500, 1995 yılında 35 000; 1996 yılında 80 000; 1997 yılında 155 000; 1998 yılında 250 000, 1999 yılında ise 300 000 liradır.

Burada dikkatinizi çekmek istediğim husus, geçmiş yıllarda, başfiyat belirlenirken, azami, yüzde 120 ilâ yüzde 75 oranlarında artışla fiyat bedelleri tespit edilmiştir.

Artış oranları belirlenirken, yaş üzüm ve kuru üzüm fiyatları arasında paralellik sağlanmasına da dikkat edilmiştir; fakat, bu yıl, yaş üzüm başfiyatı belirlenirken, yüzde 44 artışla 72 000 lira başfiyat belirlenmiştir. Bu artış oranı, son beş yılın başfiyatlarındaki en az olan artış oranıdır. Üreticilerimizin bu konuda, hükümetin ve ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik şartlar nedeniyle bir itirazı bulunmamaktadır; fakat, geçen yıl kuru üzüm başfiyatı 250 000 lira iken, 1999 yılı için başfiyatın 300 000 lira olarak belirlenmesi ve sadece yüzde 20 artış yapılmış olması, üzüm üreticilerini, gerçekten mağdur etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nacar, toparlayın lütfen.

MEHMET NACAR (Devamla) – Yaş üzüme verilmiş olan yüzde 44 artışın, kuru üzüm başfiyatına da aynı oranda yansıtılması ve dolayısıyla, başfiyatın 360 000 lira olarak belirlenmesi gerekirken 300 000 lira olarak belirlenmesi, gerçekten üreticilerimizi mağdur etmektedir.

Bu kayıptan dolayı, fiyat düşüklüğünden dolayı, sadece Kilisli üzüm üreticileri değil; Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Adıyaman, Nevşehir, İzmir, Manisa, az da olsa, Mersinli üzüm üreticileri, bu düşük fiyattan etkilenmektedirler.

Biz, Sayın Bakanımızın, üç dönemden beri milletvekilliği yapması ve bu dönemler içerisinde çeşitli bakanlıklarda görev almış olması sebebiyle, devlet idaresini iyi bildiğini düşünüyoruz ve bu-

na inanıyoruz; fakat, bu talihsizliğin, Tekel içerisindeki, bakanlık içerisindeki bürokratlar tarafından, Sayın Bakanımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nacar, artık toparlayın lütfen.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Hatay'da vardı değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bizi söylemedi efendim.

MEHMET NACAR (Devamla) – Tabii ki, bu, sadece Kilis ve biraz önce söylediğim Kilis ve diğer şehirlerimizdeki değil, Hatay'daki daha doğrusu tüm Türkiye'deki kuru üzüm üreticilerini ilgilendirmektedir.

Sayın Bakanımızın geçmiş yıllardaki devlet idareciliğini biz biliyoruz; fakat, bu artış münasebetsizliğinin, oransızlığının, bürokratlar tarafından Sayın Bakanımızın yanıltılması ve yanlış şekilde yönlendirilmesinden kaynaklandığına inanıyoruz.

Devlet adamlığına güvendiğimiz Sayın Devlet Bakanımızın, bu hesap hatasına, daha doğrusu haksızlığa daha fazla meydan vermeyerek, bir an önce düzeltme yapacağına inanıyoruz.

Bu sebeple, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Nacar.

Gündeme geçiyoruz.

2 adet Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82),

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye, bugüne kadar özelleştirmede amaçladığı hedeflerine ulaşamamıştır. Hatta, bu konuda, eski demirperde ülkelerinin bile gerisinde kalmıştır. Özelleştirmenin tarihine bakıldığında, özellikle son iki üç yılda yapılan bazı özelleştirmelerin iptal edildiği, bazılarının ise yargı tarafından iptal edildiği malumlarımızdır.

Ülkemizin kalkınmasında sağlıklı ve doğru yapılacak özelleştirmelerin büyük önemi bulunmaktadır. Ancak, üzülerek belirtmek isteriz ki, son yıllarda, özelleştirme, hızla amacından saptırılarak bazı kişi ve kuruluşlara çıkar sağlama amacına yöneltilmiştir.

Geçtiğimiz günlerde, özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Yüksek Yalova'nın, grup toplantısında yapmış olduğu konuşmada açıkladığı hususlar, Özelleştirme İdaresini ve daha önceki hükümet döneminde yapılan özelleştirmeleri şaibeli hale getirmiştir. Sayın Bakan Yüksel Yalova, açıklamasında, bir süre önce yapılan ve ardından iptal edilen POAŞ ihalesinde bazı dolapların döndüğüne dikkat çekerek "yazılanlar, olanların yüzde 1'i bile değildi. Genel Başkanımız bunları açıklamadı, açıklayamazdı, bundan sonra da uzun süre açıklayacağımı sanmıyorum" demiştir. Sayın Bakan, bununla da kalmayarak, POAŞ ihalesinde dönen dolapların, bir siyasi partinin genel merkezinde, o partinin genel başkanı tarafından tezgâhlandığını da öne sürmüştür.

Dönemin Başbakanı, POAŞ ihalesinde dönen dolapları, usulsüzlükleri neden açıklamamıştır ve niçin açıklayamazdı? POAŞ ihalesinin, bir siyasî partinin genel merkezinde, parti genel başkanını tarafından tezgâhlandığı iddia edilmektedir. İddia edilen bu tezgâh, hangi genel merkezde ve hangi genel başkan tarafından düzenlenmiştir? Özelleştirmeden sorumlu Sayın Bakan, iddia ettiği yolsuzlukları, niçin gizleme gereği duymaktadır? Sayın Bakanın, suiistimalleri gizlemek gibi bir yetkisi var mıdır?

Yukarıda belirtilen hususların araştırılması ve açıklığa kavuşturulabilmesi için, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1- Burhan İsen	(Batman)
2- Ahmet İyimaya	(Amasya)
3- Hakkı Töre	(Hakkâri)
4- Ayvaz Gökdemir	(Erzurum)
5- Faris Özdemir	(Batman)
6- Zeki Ertugay	(Erzurum)
7- Saffet Arıkan Bedük	(Ankara)
8- Salih Çelen	(Antalya)
9- Nurettin Atik	(Diyarbakır)
10- Necati Yönder	(Bingöl)
11- Mümtaz Yavuz	(Muş)
12- Ali Rıza Gönül	(Aydın)
13- Musa Konyar	(Ağrı)
14- Yener Yıldırım	(Ordu)
15- Yahya Çevik	(Bitlis)
16- Mehmet Selim Ensarioğlu	(Diyarbakır)
17- Veysi Şahin	(Mardin)
18- Ali Naci Tuncer	(Trabzon)
19- Mahmut Nedim Bilgiç	(Adıyaman)
20- Mehmet Gözlükaya	(Denizli)
21- Mehmet Döner	(Hatay)
22- Kemal Çelik	(Antalya)
23- İbrahim Konukoğlu	(Gaziantep)
24- Fetullah Gültepe	(Van)
25- Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu	(Şanlıurfa)
26- Doğan Baran	(Niğde)
27- Nevzat Ercan	(Sakarya)
28- Turhan Güven	(İçel)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi diğerini okutuyorum:

2. – *Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83);*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İktidarın uyguladığı yanlış politikalar sonucunda, tarım sektörü ve çiftçilerimiz, en fazla ihmal edilen, âdeta çökerilmesine göz yumulan bir sektör haline getirilmiştir. Çiftçilerimize üvey evlat muamelesi reva görülmüş, girdiler ve taban fiyat yoluyla verilen destek sürekli olarak azalmış, bunun sonucunda, çiftçimiz, hızla yoksullaştırılmıştır.

Dünyada beslenme açısından kendi kendine yeterli ender ülkelerden olan ülkemiz, olumsuz politikalar nedeniyle, maalesef, bu özelliğini yitirmiş ve yurt dışından tarım ürünleri ithal etme durumunda kalmıştır.

Nüfusumuzun yüzde 40'ını teşkil eden çiftçilerimizin hiçbir sorunu iktidar tarafından gündeme getirilmemiş ve çözüm üretilmemiştir. Tarım sorununa ve çiftçimize ne zaman gereken önem ve öncelik verilecektir?

Sadece Haziran-Eylül 1999 tarihleri arasında benzine yüzde 70, motorine yüzde 50, elektriğe yüzde 25 zam yapılmıştır. Bir ayda benzine yapılan zam, çiftçimizin bir yıllık emeği olan üründen esirgenmiştir. Son yıllarda uygulanan ekonomik politikaların sonucunda, tarımsal üretim düşmüştür. Tarım sektöründe girdiler fahiş oranda artmış, buna mukabil, ürün fiyatları düşmüştür. Çiftçiye ürünün karşılığı tam olarak zamanında verilememiştir. Tarım sektörüne teknik ve ekonomik destek ve yardım yeterince yapılamamıştır. Çiftçinin alım gücü yüzde 40 azalmış, bunun sonucunda, çiftçi, yoksulluğa mahkûm edilmiştir.

Türk çiftçisinin içinde bulunduğu sorunların araştırılması ve bu konuda alınacak tedbirlerin tespiti için, Anayasamızın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1. Zeki Ertugay	(Erzurum)
2. Hakkı Töre	(Hakkâri)
3. Ahmet İyimaya	(Amasya)
4. Faris Özdemir	(Batman)
5. Mümtaz Yavuz	(Muş)
6. Saffet Arıkan Bedük	(Ankara)
7. Burhan İsen	(Batman)
8. Nurettin Atik	(Diyarbakır)
9. Necati Yönder	(Bingöl)
10. Musa Konyar	(Ağrı)
11. Ali Rıza Göntül	(Aydın)
12. Yahya Çevik	(Bitlis)

13. Salih Çelen	(Antalya)
14. Mehmet Selim Ensarioğlu	(Diyarbakır)
15. Veysi Şahin	(Mardin)
16. Ali Naci Tuncer	(Trabzon)
17. Mahmut Nedim Bilgiç	(Adıyaman)
18. Mehmet Gözlükaya	(Denizli)
19. Bekir Aksoy	(Çorum)
20. Mehmet Dönen	(Hatay)
21. Ayvaz Gökdemir	(Erzurum)
22. İbrahim Konukoğlu	(Gaziantep)
23. Kemal Çelik	(Antalya)
24. Doğan Baran	(Niğde)
25. Fetullah Gültepe	(Van)
26. Yener Yıldırım	(Ordu)
27. Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu	(Şanlıurfa)
28. Nevzat Ercan	(Sakarya)
29. Turhan Güven	(İçel)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi, sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum:

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – *Bahkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, (6/162) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/34)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 32 nci sırasında yer alan (6/162) esas numaralı sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığımdan, soru önergemi geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

İsmail Özgün

Bahkesir

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bazı sayın milletvekillerinin izinli sayılmalarına dair bir tezkeresi vardır; okutup, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım:

2. – *Bazı milletvekillerinin izinli sayılmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/361)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Aşağıda adları yazılı sayın milletvekillerinin hizalarında gösterilen süre ve nedenlerle izinli sayılmaları Başkanlık Divanının 11.10.1999 tarihli toplantısında uygun görülmüştür.

Genel Kurulum onayına sunulur.

Yıldırım Akbulut

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

"Ankara Milletvekili Hikmet Uluğbay, hastalığı nedeniyle 7.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 36 gün ve 12.8.1999 tarihinden itibaren 20 gün olmak üzere toplam 56 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Balıkesir Milletvekili Tamer Kanber, hastalığı nedeniyle, 6.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Batman Milletvekili Faris Özdemir, hastalığı nedeniyle, 12.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 11 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Batman Milletvekili Alaattin Sever Aydın, hastalığı nedeniyle, 3.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Bursa Milletvekili Orhan Şen, hastalığı nedeniyle, 19.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Erzurum Milletvekili Ayvaz Gökdemir, hastalığı nedeniyle, 7.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün ve 28.7.1999 tarihinden itibaren 20 gün olmak üzere toplam 40 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre, hastalığı nedeniyle, 2.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"İstanbul Milletvekili Nazire Karakuş, hastalığı nedeniyle, 24.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 20 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"İstanbul Milletvekili Aydın Menderes, hastalığı nedeniyle, 6.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları, hastalığı nedeniyle, 19.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 13 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Kayseri Milletvekili Sevgi Esen, hastalığı nedeniyle, 24.9.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 52 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak, hastalığı nedeniyle, 2.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün"

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya, olmak üzere toplam 56 gün."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran, hastalığı nedeniyle, 23.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gün."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Van Milletvekili Fetullah Gültepe, hastalığı nedeniyle, 23.7.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 15 gtn."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

"Diyarbakır Milletvekili Salih Sümer, mazereti nedeniyle, 3.8.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 18 gtn."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun görülmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S.Sayı: 155)

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde tasarının 23 üncü maddesi okunmuştu.

23 üncü madde üzerinde söz isteyen, Fazilet Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Mustafa Geçer.

Sayın Geçer?.. Yok.

Anavatan Partisi Grubu adına, Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Salih Yıldırım.

Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

(1) 155 S. Sayılı Basmayı 6.10.1999 tarihli 3 üncü Birleşim tutanağına eklidir.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET SALİH YILDIRIM (Şırnak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 155 sıra sayılı kanun tasarısının 23 üncü maddesi üzerinde Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, tüm Müslüman halkımızın kandilini kutluyorum.

Geç olmakla birlikte, aradan yirmibeş yıllık bir interval geçmesine rağmen, Türkiye Kalkınma Bankasının, layık olduğu bir hukukî statüye kavuşmasına vesile olacak kanun tasarısının Meclis gündemine gelmesinden duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi, 11 Kasım 1975 tarihinde 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası olarak kurulan DESİYAB, daha sonra, 22 Haziran 1988 tarihinde, 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle, ülke ihtiyaçlarına yanıt verecek, ihtiyaç yelpazesinde daha çok rol alacak bir şekilde dönüştürülmek üzere, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketine dönüştürülmüştür. Daha sonra, 1989 tarihinde, 89/T-2 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı gereğince, Turizm Bankası bütün aktif ve pasifleriyle Türkiye Kalkınma Bankasına devredilmiştir. Turizm Bankası aktif ve pasifleriyle Kalkınma Bankasına devredilmiştir, pasiflerinin yükü ve kamburu Türkiye Kalkınma Bankasına kalmış, ne yazık ki, bugüne kadar tüm yoğun emek ve uğraşlara rağmen, Turizm Bankasının aktiflerinin Kalkınma Bankasının hizmetine sunumu mümkün olmamıştır.

Türkiye Kalkınma Bankası, özel hukuk hükümlerine tabi, AŞ statüsünde bir kalkınma ve yatırım bankasıdır. Yüzde 57'si üniversite mezunu olan, yüzde 10'u yüksek lisans sahibi, 910 kalifiye personele sahip olan mutena bir gruptur.

Türkiye Kalkınma Bankası, hepinizin çok iyi bildiği gibi, Türkiye'de mevcut olan 13 kalkınma ve yatırım bankasından biridir; ancak, Türkiye Kalkınma Bankasının, bu yatırım ve kalkınma bankaları arasında çok özgün bir yeri vardır. Uğraşlarını, finansal destekle sağlar ve bunu, kamu nitelikli fonları kullanılmaya aracılık ederek temin eder. Devlet garantisiyle, uluslararası finans kuruluşlarından borçlanma yoluyla döviz temin eder; döviz ve TL cinsinden kredi açar. Uluslararası finans kuruluşlarından alıcı ve satıcı line kredisi dediğimiz kredi türünde krediler sağlamaya çalışır ve bunlarla, KİT'lerin büyük bir kısmının yapmaya çalıştığını yapmaya çalışır.

Hepinizin çok iyi bildiği gibi, 1938 yılından beri tanımlanmaya çalışılan ki, 3346 sayılı Yasa, KİT'lerin statüsünü tarif etmeye çalışan ilk yasadır. O süreden bugüne kadar, KİT'lerin tanımıyla alakalı pekçok kurum ve kuruluş yükümlülük taşımış; ancak, yeknesaklığın ortaya konduğunu görmek mümkün olmamıştır. Yalnız, KİT'lerin amacıyla alakalı söylemlerde yeknesaklığa yaklaşmayı müşahede ediyoruz. Bunda da, gelişmekte olan ülkelerin tanımı ile gelişmiş ülkelerin amaç tanımını farklılık arz etmektedir. Biz, gelişmekte olan ülkelerin amaç tanımını size aktarmak istiyoruz: O da şöyle ki, bölgeler arasındaki kalkınmışlık farkını asgariye indirmek, devlet eliyle yatırımları sıratlandırmek.

Peki, Türkiye Kalkınma Bankası, bu istenilen misyonun gereğini geçmişte yerine getirebilmiş mi; bunun olduğunu, gönül rahatlığıyla söylemek herhalde mümkün değildir. Ben, birkaç veriyi sizin huzurunuzda taşımak istiyorum; takdirini de, size bırakacağım daha sonra. Türkiye Kalkınma Bankası, bilanço hacminin 1,2 milyar dolardan 356 milyon dolara indiği süreçler yaşadı. Türkiye Kalkınma Bankasında özkaynaklar 55 milyon dolar azaldı. Türkiye Kalkınma Bankasında, ödenmiş sermaye, 120 milyon dolardan 32 milyon dolara kadar düştü. Türkiye Kalkınma Bankasında döviz açığı, 55 inci hükümet olarak göreve geldiğimiz zaman 107 milyon dolardı ve Türkiye Kalkınma Bankasında donuk kredi riski, kanunî takipte olan kredi miktarı, total kredilerin yüzde 33'üne tekabül ediyordu. Dünya bankacılığında donuk kredi riskinin yüzde 1,8 olduğunu söylersem

bu rakamın ne anlama geldiğini takdirlerinize bırakmak istiyorum ve Türkiye Kalkınma Bankası, bununla birlikte, çalışma barışı bozulmuş bir kurum niteliğine, ne yazık ki dönmüştür.

Türkiye Kalkınma Bankasının sermayesi, yükümlülük aldığımız süreçte, 20 trilyon liraydı, daha sonraki süreçler içerisinde 50 trilyon liraya çıkarıldı ve şimdi, oylarınızla yasalaşacak olan bu düzenlemeden sonra, ümit ediyorum, 75 trilyon liraya çıkarılacak ki, bunun da beklentilere yanıt verecek bir rakam olmadığını, biraz sonraki aktarımlarımda izah etmeye çalışacağım.

Peki, bu tablo neden oluştu? Herkesin çok iyi bildiği bir konu var: Devlette sürekli olan tek unsur hizmettir. Bireyler değişir, fiziki yapılar değişir; ama, hizmet sürekli, devlet sürekli. Şunu ifade etmek isterim ki, geçmişte hizmetin bu boyutlarda olumsuz olmasına vesile olan, o süreç içerisinde görev alan sorumluların birinci derecede bu işten sorumlu tutulması gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Neden mi; çünkü, o günkü bu sıkıntıları, bu tabloları yaratan insanların, daha sonra onların yerine yükümlülük taşıyan insanlarla ne hallere geldiğini, ne güzellikler yaşandığını, bankanın banka olma onurunu nasıl taşıdığını, biraz sonra, yine size aktarmaya çalışacağım.

Peki, bu yükümlülüğü taşıyan insanlar, niçin bu sıkıntılara neden oldular? Bir kere şunu ifade etmek gerekir ki, bu süreç içerisinde ödenen büyük miktardaki borç, sıkıntılardan nedeni olan önemli faktörlerden biriydi. 1990-1999 yılları arasında Türkiye Kalkınma Bankası 1 444 000 000 dolar geri borç ödemesi yapmıştır ve bunun da çok önemli bir kısmının 1998 yılında olduğunu belirtmek istiyorum. Borcun yüzde 85'i ödenmiştir, borcun yüzde 15'i, 211 milyon dolar da, 2003 yılına kadar ödeme programına alınmıştır. Bütün bu olumsuzluklara, sıkıntılara rağmen, 55 inci hükümet döneminden sonraki süreç içerisindeki sağlıklı tespitler ve üretilen çözüm önerileriyle, gerek içeride gerek dışarıda kredibilitesi bozulmayan çok az sayıdaki bankadan biri olma onurunu Kalkınma Bankası yaşamıştır, yaşamaya devam etmektedir.

Önemli sorunlardan bir tanesinin, herkesin gündeminde, Türkiye'nin gündeminde olan kredilerin geri dönüş rasyosundaki düşüklük olduğunu biliyorsunuz. Özellikle turizm kredilerinde, bu önemli ölçüde yaşandı. Bu sıkıntılardan oluşmasında, bunun önemli katkısı olduğunu biliyorsunuz. Döviz riski ve yönetimindeki yanlışlıklar, bu sıkıntılardan yaşanmasına neden olan bir diğer önemli faktör oldu. TTY Bank, Marmarabank ve Impexbankta, maalesef, batırılan paralar, bu sıkıntılı tablonun oluşmasına katkı sağlayan diğer unsurlar olarak karşımızdadır.

Türkiye Kalkınma Bankasının faaliyetlerinde etken olan en önemli enstrümanları kredilerdir. İşte, bu kredilerin, bugüne kadar kullanılan kredilerin yüzde 44'ünün sanayi, yüzde 56'sının turizm sektöründe olduğunu ifade etmek istiyorum.

Bir diğer noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Sanayi sektöründeki kredilerin genelde yerinde kullanılmış olmasına karşın, turizm sektöründe kullanılan kredilerin geri dönüş rasyosundaki düşüklükten anlaşılıyor ki, büyük bir ölçüde amacına ulaşmadı demek mümkündür. Ne yazık ki, takipteki kredilerin yüzde 77'sinin canlı, yüzde 23'ünün kanunî takip konumunda olduğunu ve kanunî takip konumunda olan kredilerin yüzde 73'ünün ise turizm sektöründeki krediler olduğunu belirtmek istiyorum.

Kredilerden söz açılmışken, çok defa tekrarlanan ve yanlış yorumlanan bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Kredilerin dağılımındaki uygunsuzluğa dikkati çekenler var. Bu uygunsuzluğa neden olan temel nedenin, özellikle az gelişmiş bölge olarak kabul edilen Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde kullanılan kredilerin amacına uygun kullanılmadığı, geri dönmeyen krediler olduğu konusunda söylemler var. Bunların doğru olmadığını rakamlarla size arz edeceğim.

Bakin, kredilerin bölgesel dağılımı dikkate alındığında, yüzde 42,7 oranında kredinin Akdeniz Bölgesine yayıldığını görüyoruz. Bu krediler, Ege Bölgesinde yüzde 20,5, Güneydoğu Anadolu

Bölgesinde yüzde 13, Doğu Anadolu Bölgesinde yüzde 8,6, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 11 ve Karadeniz Bölgesinde binde 8 oranında kullanılmıştır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde kullanılan kredilerin toplamı yüzde 21'e yakındır, az bir rakam gibi görünecektir; ama, o bölgede yatırım yapan tüm bankaların toplam kredilerinden 10 misli yüksek olan bu değerini önemli olduğunun altını bir kez daha çizmek istiyorum ve batık kredi riskini de huzuruza taşımak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlayın lütfen.

MEHMET SALİH YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Akdeniz Bölgesinde batık kredi riskinin yüzde 41 olmasına karşın, Ege Bölgesinde bu oran yüzde 37, İç Anadolu Bölgesinde bu oran yüzde 2,6, Doğu Anadolu Bölgesinde bu oran yüzde 6,7 ve Karadeniz Bölgesinde ise bu oran sadece binde 4 civarındadır. Bu bakımdan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yapılan yatırımların yerini bulmadığına ait savın doğru olmadığını altını çizmek istiyorum.

Kalkınma Bankası, çok kısa süre içerisinde çalışma barışını sağlayarak, sorumluluğunun gereğini yapmaya çalışarak, dar imkânlarını yatırıma dönüştürerek, üretkenliğe dönüştürerek, istihdamı dönüştürerek sorumluluğunun gereğini yapmaya çalışmanın uğraşı içerisinde olmuştur ve neler yapmıştır, şunu kısaca arz etmek istiyorum.

Döviz açığı 107 milyon dolardan 14 milyon dolara düşürülmüştür; 66,5 milyon dolar kullanılabilir line krediyi sağlamıştır. Dışardan sağlanan kredilerin 1,299 milyar dolar olduğunu ifade etmek istiyorum. Geri ödenen borç miktarının ise, 1,444 milyar dolar; yani, 1 444 000 000 dolar olduğunu altını çizmek istiyorum. Bu süreç içerisinde özelleştirme konusunda sağlanan gelirin de 71,5 milyon dolar olduğunu yine belirtmek istiyorum.

Türkiye Kalkınma Bankasının çok önemli misyonlarından biri, uygun yatırım alanları tespit ederek vatandaşları yanlış yatırımdan, hatalı yatırımdan, ölü yatırımdan döndürebilme. Bu nedenle, yükümlülük aldığımız zaman mevcut olan 2 kalkınma odası, 4 merkez şubelerini, biz, 7 merkez şube ve 19 kalkınma odasına dönüştürdük. Bu vesileyle, uygun yatırım alanları saptanarak, uygun fizibilite raporları hazırlanarak yöneticilere, üreticilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, toparlar mısınız efendim... Lütfen...

Buyurun.

MEHMET SALİH YILDIRIM (Devamla) – Türkiye'de en önemli sorun, hepimizin çok iyi bildiği gibi, yatırımların rasyonel kullanılmayıdır; buna olanak sağlayacak en önemli unsur da, devletin bu konuda öncülük ederek bunlara uygun yatırım alanları tespit etmesi, uygun kredi sağlama-sı, uygun pazarlama bulabilmesidir. Kaynağı olmayan, teknolojiyi yakalayamayan ve yeterince pazar bulamayan hiçbir tesisi ayakta tutamazsınız. Bunun da en önemli örneği Acil Destek Fonu nedeniyle yapılan yardımlarda ortaya çıkan tablodur. Acil destek yardımında, 1996 yılında çıkarılan Bakanlar Kurulu kararından sonra müracaat eden 516 firmanın 419'u işleme tabi tutulmuş ve bunların proje bedellerinin 130 trilyon lira olduğu görülmüş; bunları ayağa kaldırmak için 32,5 trilyon liraya ihtiyaç olduğu görülmüştür. O zamanda yapılan çalışmalarda, 122 firmaya 4,5 trilyon lira tahsis yapılmış, bu yapılan tahsisin 4,3 trilyon lirası hak sahiplerine intikal ettirilmiştir.

Daha sonra, 1999 Mart ayında, Bakanlar Kurulu kararıyla, Acil Destek Fonunda yapılan çalışmalarda, yine, 700 iç firmanın müracaatları kabul edilmiş, bunlardan 90 firmaya 6,9 trilyon lira, Acil Destek Fonu çerçevesi içerisinde, kredi tahsisi yapılmıştır.

Bugün, 1999 yılı için ödenmesi düşünülen 10 trilyon liranın 7,8 trilyon lirası kullanılmış, 2,2 trilyon lira da yıl sonuna kadar kullanılır hale gelecektir. Bu, olması gerekenin tümü değil, yapılması gerekenlerin tümü değil; ancak, 1999 yılında 10, 2000 yılı içerisinde 20 trilyon liranın, Acil Destek Fonu çerçevesi içerisinde, yatırım ve işletme kredisi olarak ilgililere yansıtacağını göreceğiz; görmek istiyorum.

Değerli parlamenterler, konuşmacı arkadaşlarımızın önemli bir kısmının çok değerli tespitleri oldu. Başta sizler olmak üzere, ilgililerin tümünün bu konudan kendisi için çıkaracakları dersler ve mesajların var olduğunun altını çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SALİH YILDIRIM (Devamla) – Muhalefet ve iktidar bu sorumluluğu birlikte paylaşacaktır.

Ben, bu vesileyle, gecikmiş olmakla birlikte, Türkiye Kalkınma Bankasının yasal statüye kavuşturulmasına vesile olacak kanun tasarısının Türkiye Kalkınma Bankasına ve tüm ulusa hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Başka söz isteyen?.. Yok.

23 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24 üncü maddeyi okutuyorum:

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 24. – 27.11.1975 tarihli ve 13 sayılı, 14.11.1983 tarihli ve 165 sayılı, 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı, 12.2.1990 tarihli ve 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer.

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkanım, Mustafa Geçer yerine Ankara Milletvekili Sayın Zeki Çelik konuşacaklar efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çelik. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ ÇELİK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye Kalkınma Bankasının kuruluşu hakkında kanun tasarısının 24 üncü maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Türkiye Kalkınma Bankasının amacı, Türkiye'nin kalkınması için teşebbüslere -kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde- kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurtiçi ve yurtdışı tasarrufları kalkınmaya yöneltmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, yurt içinde ve yurt dışında uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir.

Banka, bugüne kadar, bu amaçlar doğrultusunda verimli çalışmalar yapmıştır diyemeyiz. Özellikle turizm sektörüne tahsis ettiği batık kredilerle kamuoyunun gündemini meşgul etmiştir. KİT Komisyonu raporlarına göre, 1996 yılı sonu itibarıyla, bankanın takipteki alacaklarının yüzde 80'i turizm sektörüne aittir. Turizm sektöründeki alacaklar, farklı siyasi iktidarlar döneminde iki

defa ertelenmiş, yine de tahsilat imkânı sağlanamamıştır. İdarî ve kanunî takipteki borçlu firmalardan 69'u, toplam alacağın yüzde 92'sini oluşturmaktadır. Bu nedenle, Kalkınma Bankası turizm sektörüne kredi tahsis etmekten vazgeçmeli; çünkü, bu teşvikler ne bankaya ne de -hele- ekonomiyeye hiçbir faydası yoktur. Turizm sektöründeki mevcut yatak kapasitesi zaten yeterlidir; her yıl azalan turist sayısı da bu kapasitenin artırılmasını gerektirmemektedir.

Banka, aslî görevini büyük ölçüde ihmal etmiş, özellikle yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarıyla kurulmuş olan fabrikalar çalıştırılmamış ve yatırımlar, maalesef, yarıda kalmıştır. Türkiye Kalkınma Bankası, bugüne kadar, Türkiye'nin kalkınmasından çok siyasetçi-bürokrat-işadamları uğgeninde belli bir zümrenin kalkınmasını sağlamıştır.

Değerli milletvekilleri, hükümet, kanun tasarısının gerekçesinde, 26 il kapsamında yarım kalmış, işletme sermayesi yetersizliğiyle işletmeye geçememiş ve kısmen işletmeye geçmiş olup da yatırımların yeniden ekonomiye kazandırılması amacıyla bankanın aslî görevini yerine getirmesi gagesini gütmekte; fakat, bu kararlar ne derece uygulanabilecek, bunu zaman gösterecek. Hükümetin gerekçesinde bu sitrecin üç yılda tamamlanacağı belirtiliyor. Ümit ederiz ve dileriz ki, tamamlanır ve yıllar yılı yapılan hatalar yeniden tekerrür etmez. Bütün bu işler yapılırken, aslî unsurun ve muhatabın insan olduğu kesinlikle unutulmamalıdır. Elimizdeki insan malzemesi, çarçur etmeden, kaynakları israf etmeden yönetmeyi başaramazsa yapacak bir şeyimiz olmaz; işi, ehline vermezseniz, dürüst, namuslu insanlar eliyle yürütmezseniz, yapılan düzenlemeler de sonuç vermez.

Değerli milletvekilleri, başlangıçta Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve milletine hizmet gagesiyile kurulan Türkiye Kalkınma Bankası, kamuoyunda çok kötü bir intiba edinmiş ve kötü bir itibara sahiptir. Geçmiş yönetimlerin hatalarını tabîî bugüne yüklemek de doğru olmaz; ama, geçmişte ülkeyi yöneten zihniyet bugün de yönetime hâkimse -eski tas, eski hamam- değişen bir şey olmaz.

Banka, kendine duyulan güveni yeniden tesis etmelidir. İnsanlara güven duygusu aşılamazsanız, yatırımları da canlandırmazsınız mümkün olmaz. Bugün, atıl durumda bulunan yatırımların bir an önce ekonomiye katılması için, profesyonel yönetimlere ihtiyaç vardır. Geçmişte bunun tecrübesi yapılmıştır; devletin memurları fabrikaları işletememiş, birtakım siyasî çıkarlarla oluşturulan yönetim kurulları büyük zararlara yol açmıştır. İşletmenin işçilerden oluşan icra heyetlerine devredilmesi de, maalesef, iyi sonuçlar verememiştir. İşletmecilik ayrı bir kabiliyet gerektirmektedir. Milyonlarca doların, markın yatırıldığı fabrikaların profesyonel yöneticiler tarafından özel sektör zihniyetiyle yönetilmesi en akılcı iştir.

Kredi verilirken de çok ketum davranılması gerekmektedir. Bugün, KİT Komisyonu olarak, Hazinesinin bu konuyla alakalı çalışmalarını takip ettik; orada da aynı sıkıntılarla karşılaşmaktayız. Burada hassasiyetli bir denetim yapılmalı, hiçbir şey gözden kaçırılmamalıdır. Bilhassa, küçük, orta ölçekli işletmeler ile kalkınmada öncelikli yörelerde kurulan fabrikalara öncelik tanınması çok önemlidir.

15 yılda teröre 100 milyar doların üzerinde para harcayan Türkiye, GAP Projesine 25 yılda 13 milyar dolar harcayabilmiş ki, bu projenin toplam tutarı 32 milyar dolardır.

Kalkınmada öncelikli yörelerde yarım kalmış bu tesislerin işletme sermayesi bekleyen yatırımları bir an önce harekete geçirilmeli ve tahsis edilirken, belli bir yatırım noktasına gelmiş bu küçük, orta ölçekli sanayi kuruluşlarına da öncelik tanınmalıdır.

Türkiye Kalkınma Bankası, kalkınmada öncelikli yöreler dışında yatırım kredisi vermemeye azamî gayreti göstermelidir ve bu konuda, bu işi çok iyi araştırmalıdır.

Kalkınmada öncelikli yöre diye bahsedilirken, burada bir şeyi ifade etmeden geçemeyeceğim. Ankara'nın 24 ilçesi var ve bu ilçelerden yarım milyonun üzerinde nüfusu olan ilçelerimiz; ama, 5-

10 bin nüfusa sahip Evren gibi, Ayaş gibi, Gütüdü gibi, Haymana, Kalecik gibi ilçelerimiz de var. Bu konuda, öncelik noktasında, ilçe bazında bir değerlendirme yapılmasında fayda mülahaza ediyoruz.

Yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarını cezbetmek için onlara da geniş güvenceler verilmeli, ortak sermayeleri sigortalanmalı, kâr payları belirtilmelidir. Çok ortaklı kuruluşlarda, ortakların yönetime denetçi olarak katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

Dün, biz, KİT alt komisyonu olarak, Kalkınma Bankası hesaplarını inceliyorduk ve memnuniyetle gördük ki, 1997'de 5,5 trilyon zarar eden Kalkınma Bankası, 1998'de 738 milyar kâra, 1999'da da -6 ay itibarıyla- 4,5 trilyon kâra geçmiş. İşte, insan unsuru! Demek ki, dürüst ve rasyonel yönetimlerle işler düzeltilebiliyor. Umarım ki, bütün kuruluşlara Kalkınma Bankasının bugünkü yönetimi örnek olur.

Ben, bu kanunun hayırlı olmasını diliyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelik teşekkür ederim.

Başka söz isteyen?.. Yok.

Sayın milletvekilleri, 24 üncü maddeyi oylarınıza sunmadan evvel bir hususu hatırlatmak istiyorum: Bu tasarrımın tümü açık oylamaya tabidir. Sayın milletvekillerinin bu konuda hassasiyetli davranmalarını rica ediyoruz; çünkü, tasarı gelecek haftaya kalabilir.

24 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenter... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce esas sermayenin 10 000 000 000 000 TL.'den 50 000 000 000 000 TL.'ye artırılması aşamalarında; çıkarılmış ancak ödenmemiş paylara ilişkin olarak, mevcut ortaklara rüçhan hakkının kullanılması teklif edilir, rüçhan haklarından arta kalan paylar ise iptal edilir. Rüçhan hakkı kullanımında, daha önceki sermayenin tam ve nakden ödenmesi koşulu aranmaz.

Bu hakkın kullandırılması sonucunda oluşan ödenmiş sermaye, Bankanın çıkarılmış sermayesi olarak tescil ve ilan edilir.

Bu hakkın kullandırılması, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerinde öngörülen süreler dikkate alınarak, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren doksan gün içinde gerçekleştirilir.

BAŞKAN – Geçici 1 inci maddenin üzerinde üzerinde söz isteyen?.. Söz talebi yoktur efendim.

Geçici 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarıya yeni geçici madde eklenmesine ilişkin bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 155 sıra sayılı tasarıya aşağıdaki metnin geçici 2 nci madde olarak ilavesini arz ve teklif ederiz.

Fikret Uzunhasan

Ömer İzgi

Beyhan Aslan

Muğla

Konya

Denizli

Mahmut Erdir

A. Ziya Aktaş

Eskişehir

İstanbul

"GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sosyal güvenlik açısından Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak çalışan personelin, yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde bankaya emeklilik açısından Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlılıklarının devam etmesi hususunda yazılı başvuruda bulunmaları halinde, bu kurumla olan ilişkileri devam ettirilir."

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkanım, çoğunluğumuz hazır olmadığı için, takdire bırakıyoruz

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) - Katılıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin kabul ettiği önergeyi oylarımıza...

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Ben de olsam isterdim; teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 16.23

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Mehmet AY (Gaziantep)

BAŞKAN - 7 nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum efendim.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Önergenin oylanması safhasında kalmıştık.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. - 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1121, 1148, 11115, 11155, 11515) (S.Sayı: 155) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

25 inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 25. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Niyazi Yanmaz; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 155 sıra sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin kuruluşuyla ilgili kanun tasarisının 25 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1975 yılında "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası" unvanıyla kurulan bankanın işlem ve faaliyetleri 1983 yılında çıkarılan kanun hükmünde kararnameyle yeniden düzenlenmiş, 1988 yılında bankanın unvanı "Türkiye Kalkınma Bankası" olarak değiştirilmiştir.

Bankaya, sanayi sektörü yanında, eğitim, sağlık gibi sektörlerle finansman desteği sağlama görevi verilmiştir. Ayrıca, 1989 yılında Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketinin Türkiye Kalkınma Bankasına devredilmesi sonucu, bankanın hizmet verdiği alanlara turizm sektörünün de katılması sağlanmıştır.

Ana amacı, halka açık şirketler, işçi şirketleri ve çok ortaklı şirketlerin yatırımlarının finansmanı ile bu şirketlerin kârlı ve verimli bir şekilde faaliyette bulunması, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunacak çalışmaların yapılması için yatırım bankacılığı olarak belirlenmiştir.

Millî ekonominin bütüme sürecine devlet desteğiyle katılarak finansman sağlamak amacıyla kurulan banka, kaynak yapısı, organizasyon şekliyle diğer bankalardan farklıdır.

Kalkınma bankacılığı misyonuyla yüklendiği bölgelerarası gelişmişlik farkını azaltıcı, kalkınmada öncelikli yörelerde kalkınmayı ve sanayi tesis edici ve aynı zamanda, yörelerin gelişim gücünü harekete geçirici mahiyette yeni işbirliklerde bulunmak ve bu yörelerde zor durumda bulunan şirketlere destek vererek sermaye piyasalarının gelişmesine katkı ve sanayi mülkiyetinin yaygınlaşması amacı doğrultusunda geniş halk kitlelerine mal etme gayreti içerisinde olması gereken Kalkınma Bankası, KİT mevzuatı dışında yönetilen bir kuruluşumuzdur.

Mevduat kabulünün dışında tüm bankacılık işlemlerini yapan kuruluşumuz, Genel Müdürlük ve taşrada 7 şube müdürlüğünden oluşan bir organizasyon yapısına sahiptir.

Ülkenin kalkınması, sermayenin geniş halk tabanına yayılması gibi ulvî gayelerle kurulan Türkiye Kalkınma Bankası, bugün, yolsuzlukların ve usulsüzlüklerin ayyuka çıktığı, zarar giderek artan bir banka haline getirilmiştir; Teşkilat yapısı birbirinden kopuk, aşırı kademelendirilmiş, çağdaş yönetim ilkelerine aykırı, verimsiz bir çalışma ortamı oluşturulmuştur. Bu istikrarsız yapı, bankanın fonksiyonlarını olumsuz yönde etkilemekte; son yıllarda Türkiye Kalkınma Bankasının küçülen faaliyet hacmine rağmen, sorunlar giderek artmaktadır. Reform adına yapılan birkaç değişiklikle de, yeni sorunların ortaya çıkmasına engel olunamamıştır. Üst düzey ve diğer yönetim kademelerinde yapılan atamaların partizanca ve menfaat ilişkileri sonucu yapılması, bu güzide kuruluşumuzu tükenme noktasına getirmiştir. Bu kirlî ilişkiler içerisinde belli bir zümrenin kalkınmasına peşkeş çekilen bankanın 1997 yılı raporuna şöyle bir göz attığımızda, bunu açıkça görmekteyiz. 1997 yılında 30 trilyon lira olarak belirtilen sermayenin 14 963 664 000 000 lirası; ancak taahhüt edilmiştir. Bunun da 12 667 332 000 000 lirası Hazinesin payıdır. Yani, ödenmiş ser-

mayenin yüzde 977'si Hazineye aittir. Hal böyle olunca, Hazinesinin sermaye ödemeleri, bankanın bir kısım dış borçlarını Hazinesinin üstlenmesi gibi nedenlerle, bankaya nakit para girişi olmamıştır. 1997 yılı zararı bir önceki yıla oranla yüzde 126 oranında artarak, 12 717 729 000 000 lira olmuştur. Görüldüğü üzere, bankanın bütün ödenmiş sermayesi zarara uğratılmıştır.

Bir rant çiftliği haline getirilen Kalkınma Bankası, bugün, özkaynaklarıyla kredi veremeyecek durumdadır. Bankayı zarara uğratan en önemli unsurlardan biri, kullandığı kredilerin geri alınmamasıdır.

Bu krediler, kalkınmada öncelikli yörelerde kullanılıp, yöreler arası kalkınma farkını azaltmak, istihdamı artırmak için kullanılmadı. Bu tahsili geçmiş kredi takip tutarının yüzde 16,8 oranındaki 1 588 000 000 000 lirası sanayi sektörüne ait iken, yüzde 83,2 oranındaki 7 892 000 000 000 lirası turizm sektörüne aittir. Tahsili üç defa ertelenmesine rağmen, hâlâ, kanunî takipte alacak davaları sürmektedir.

Bankayı batırmak için ellerinden geleni ardına koymayan yöneticiler, yurt dışından aldıkları yüksek maliyetli dövizleri başka bankalarda faize yatırdılar. Ana amacı yatırım yapmak olan bir bankanın böyle mantıksız bir şekilde hareket etmesi, büyük bir gaflet ve de ihanettir. Türkiye Kalkınma Bankasının 32,7 milyon doları Impexbank, Marmarabank, TYT Bank'ta batmıştır. Banka sermayesinin üçte birine yaklaşan bu tutar, bankaya büyük bir darbe vurmuştur.

Türkiye Kalkınma Bankasının içler acısı hali, aysbergin su yüzünde görülen kısmıdır. Bankanın, aslı görevi dışında, siyasi kayırmaların, imtiyazların, ikili menfaat ilişkilerinin, devletten sağlanan ucuz kredilerin merkezi haline gelmesi, ülkemiz için bir kayıptır.

Bankanın alacaklarıyla ilgili takipteki davalara baktığımızda, ülkenin kaynaklarının kimlere peşkeş çekildiği açıkça ortadadır. Kanunî takipteki alacaklarının faizsiz tutarlarının toplamının yüzde 45,5'inin 5 firmaya ait olması, rant aktarımının en çarpıcı örneğidir. Kalkınmayı tüm ülkeye yaymak ana gayesi olan bankayı, bir arpalık olmaktan, siyasi pazarlıklar çiftliği olmaktan kurtarmanın zamanı gelmiştir ve hatta geçmektedir. Nereye el atarsanız atın, altından pis kokular yükselmektedir. Bu gidişe dur demenin zamanı gelmiştir.

Türkiye Kalkınma Bankası arpalık olmaktan çıkarılarak aslı görevini icra edecek konuma getirilmelidir. İtibarını yeniden kazanmalı, kamuoyunda güven tazelemelidir. Bu nedenle, öncelikle bütçesini denkleştirmeli ve halka açık, şeffaf bir yönetim sergilenmelidir. Yeniden ülkenin gerçek anlamda kalkınması ve ihyası için, ciddi ve samimi bir şekilde çalışmalarına devam etmelidir.

Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yanmaz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26 ncı maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 26.– Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Niyazi Yanmaz; buyurun efendim.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir. Grup başkanvekillerinden, dışarıdaki arkadaşların buraya çağrılmasını rica ediyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, zile basarsanız sayın milletvekilleri gelirler.

FP GRUBU ADINA MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 155 sıra sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının 26 ncı maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirmibeş yıla yakın bir zamandır kurulmuş olan DESİYAB, bilahare Kalkınma Bankası olmuş, Türkiye Kalkınma Bankası, uzun yıllar kanun hükmünde kararnemelerle yönetilmiştir. Bugün, hukukî altyapısının tamamlanarak yasasının çıkarılması gecikmiş bir hadisedir.

Geçtiğimiz yasama yılında, Meclisimiz, Bankalar Kanununu çıkardı. Bize göre bu kanun, bankacılığımız açısından temel bir kanundu; ancak, çıkarılan bu kanunun, bankacılık sektörünün sorunlarını çözemeyeceği noktasındaki endişelerimiz ve iddialarımız devam etmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Üst Kuruluna yapılacak atamalarla ilgili süre dolmuş olmasına rağmen, maalesef, bu kurula üye atanmamıştır.

Basınıma yansıdığı kadarıyla, bankacılık sektörü üzerine araştırma kurumlarının yaptığı araştırmalarda, bankacılık sektörümüzün tehlike sinyalleri verdiğini görmekteyiz; yüzde 43 olan kredi kullandırma oranının bir sene içinde yüzde 33'e düşmesi çok vahim bir hadisedir. Tehlikenin bir diğer boyutu, batık ve problemlı kredilerin miktarının yaklaşık 100 trilyondan 1,7 katrilyona yükselmesidir. Kamu bankalarında, mevcut krediler içinde problemlı kredilerin oranı yüzde 15'ler civarındadır; Kalkınma Bankasında bu oran, mevcut krediler içinde yüzde 22 civarındadır; kamu bankaları ortalamasının da üzerindedir.

Türkiye Kalkınma Bankası, DESİYAB olarak kurulduğu zaman, işçi şirketlerine, çok ortaklı şirketlere, halka açık şirketlere destek olmak, öncülük etmek ve onların bulabileceği sermaye ve finansman problemlerini çözmek amacıyla kurulmuş -doğru amaçla kurulmuş- bir bankaydı. Türkiye'nin kapalı ekonomi döneminde, gerçekten, bu tür şirketlerle rekabeti açmak, sermayeyi tabana yaymak adına, o zaman DESİYAB olarak Kalkınma Bankasının kuruluşuna karar verenleri, şükran ve takdirle anmak istiyorum; ancak, aradan geçen zaman içinde, Türkiye, 1980'li yıllardan sonra, ithal ikameci politikaları terk ederek, piyasa ekonomisine geçmiştir.

Türkiye'de, banka sayısı hızla artmaktadır. Daralan ve küçülen bir ekonomide, kalkınma ve yatırım bankalarının da yapabilecekleri işler son derece kısıtlı ve de sınırlıdır. 1995'te, 1996'da ve de 1997'de, yıllık ortalama yüzde 7,7, -yüzde 8 civarında büyüyen bir ekonomi, 1998'de, uygulanan makro ekonomik politikaların değiştirilmesiyle, yüzde 2 büyümeye gerilemiştir. Maalesef, bu yılın ilk dokuz ayında, Türkiye'nin büyümesi negatiftir.

Türkiye Kalkınma Bankası, geçmişte, özellikle Turizm Bankasının risklerini aldıktan sonra, yaptığı önemli hizmetlerle, Türkiye ekonomisine, sanayiine ve turizm sektörüne önemli katkıda bulunmuştur; ancak, plasmanlarının, 1995 yıl sonu itibariyle, önemli bir bölümünün problemlı kredi haline gelmiş olması likidite sorununu ve sadece Hazinesinin sermayeye iştirak eder olması da sermaye sorununu açığa çıkarmıştır.

Kalkınma Bankası, kâr üreten, yatırımlara önyak olan bir banka olmaktan çıkıp, kendi sorunlarıyla boğuşan, Türk ekonomisine katkı sağlamak yerine, kur farkları zararlarıyla boğuşan bir banka haline getirilmiştir.

Bugün, Türk bankacılık sistemi, önemli bir şekilde, gerçek bankacılık faaliyetleri yerine, en büyük borçlu olan ve en büyük alıcısı olan Hazineye borç vererek kâr üretmektedir. Bu durumun, her geçen gün, ekonomimizde, çok bariz menfi tesirleri görülmektedir. Önemli olan, üretmek, satmak, ihracat yapmak, istihdam yaratmak, bundan elde edilen gelirlerin vergisiyle ekonomiyi büyütmek ve bütçe açıklarını kapatmaktır.

Kalkınma Bankası, geçmişte çok önemli roller üstlenmiştir; ancak, özel sektöre ilişkin kalkınma ve yatırım bankalarının yeterinden fazla olması nedeniyle, Türkiye Kalkınma Bankasının halka açık bölümünün artırılarak, ilgili sektörlerin de katılımıyla, çok ortaklı özelleşmiş yatırım bankası haline dönüştürülmesi gerekir.

Turizm sektöründe, bu yıl, çok zor ve kötü bir dönem geçirdik. Bu durum, turizm kredilerinde geri dönüş oranının azalması, Kalkınma Bankasının riskli ve sorunlu kredilerinin artması anlamına da gelmektedir.

Evet, Kalkınma Bankasının kanun hükmünde karamamelerle gelen bu hukuksal boşluğu elbette giderilmelidir. Biz, Fazilet Partisi olarak, buna, prensipte evet diyoruz. Kalkınma Bankası bu hukuksal belirsizlikten kurtulmalıdır; ancak, bugün, Kalkınma Bankasına koyacağımız sermayenin, turizm kredilerinin bu hale gelmesinden sonra, seneye dahi yetmeyeceği bugünden belli olmaktadır.

Basını şöyle bir taradığımızda, Türkiye Kalkınma Bankasının, geçmişte ne kadar ehil (!) ellerde olduğuna ve kaynaklarının hoyratça ve hovardaca kullanıldığına şahit oluyoruz. Geçmişte, bu bankanın 81 milyon doları, Brezilya'da, yirmi yıl vadeli yüzde 5 faizli tahvile yatırılmıştır.

Türkiye Kalkınma Bankasının yeniden ihya edilmesi ve bu bankanın yeniden ülkeye ve millete hizmetinin sağlanması için yapılması gerekenler kanımca şunlardır: Kredi verirken çok hassas davranılmalı ve en ince ayrıntılarına kadar denetim yapılmalıdır. Türkiye Kalkınma Bankası, bu ülkeye gerçekten hizmet etmek isteyenlere kredi tahsis etmelidir. Turizm sektörüne kredi teşvikinden tamamen vazgeçilmelidir; çünkü, bu teşviklerin, ne bankaya ne de reel ekonomiye yüksek kâr sağladığı, bugüne kadar görülmemiştir. Doğu ve güneydoğunun kalkınması için,,, somut ve bölge insanına doğrudan fayda sağlayacak yatırımlar teşvik edilmelidir. Son yıllarda gerek artan ve gerekse değer kazanan özel eğitim ve sağlık yatırımları da, Türkiye Kalkınma Bankası tarafından, yine işletme sermayesi yönünden kredilendirilmelidir. Türkiye'nin eğitim öğretim yatırımlarına ayırdığı para, bu alandaki büyümenin hızına hiçbir zaman yetişemeyecektir. Bu nedenle, Türkiye Kalkınma Bankası...

BAŞKAN – Sayın Yanmaz, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, uğultu var salonda...

İLHAN AKÜZÜM (Kars) – Sayın Başkan, uğultu var da; gereksiz konuşuyor...

BAŞKAN – Susmuyorsunuz efendim...

İLHAN AKÜZÜM (Kars) – Sayın Başkan, "Bakanlar Kurulu yürütür" maddesinde bu kadar konuşulmaz ki!..

BAŞKAN – Yürürlük maddesi de olsa, sayın hatip konuşuyor efendim; dinleyeceğiz.

Buyurun efendim.

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamlı) – Türkiye Kalkınma Bankası, sosyal ve kültürel kalkınmanın da arkasında olmalıdır diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yanmaz.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Oğuz Tezmen; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA OĞUZ TEZMEN (Bursa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aslında, yürütme maddeleri çok ciddiye alınmayan maddeler olmakla birlikte, uygulamayı içerdikleri ve uygulama sorumluluğunu belirledikleri için, belki çok daha önemli maddeler; çünkü, biz,

ülkede kanunları çıkarıyoruz; ancak, uygulamaya gelindiği zaman çok farklı sonuçlar ortaya çıkabiliyor, kuruluş ya da Meclise sunulmuş amaçlarının çok ötesine geçilebiliyor. O nedenle, yürütme maddeleri, çok önemli maddeler, şekinden çok içeriği, anlamı çok önemli.

Şu anda görüşmekte olduğumuz Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin kuruluşuna ilişkin kanun hükmünde kararnameyi yasalaştırmış olmak çok önemli bir aşama; çünkü, Anayasanın 91 ve İttüztüğün 90 ıncı maddelerine aykırı olarak, kanun hükmünde kararnameleri yasalaştırmadan onlarda değişiklik yapıyoruz; aslında, açıkça, Anayasa ve İttüzük ihlali yapıyor ve özellikle kadro ihdasına ilişkin konularda bu hata yapıyor. Burada bu hatadan dönülmesi önemli bir konu.

Benim esas gelmek istediğim konu, daha çok, Türkiye'de bankacılık sektörünün yeni baştan ele alınması gerektiği konusudur. Gerçekten de, Türkiye özelleştirmeyi konuşuyor; burada, muhalefette iktidarıyla, Anayasada değişiklik yaptık, özelleştirmeyi hızlandırmak için Anayasayada gerekli değişiklikleri yaparak yeni bir ortamın oluşturulmasını sağladık; ama, her koalisyon görüşmelerinde, hükümet programlarında, devletin elindeki bankaların özel sektöre devredileceğine, özelleştirileceğine ilişkin hükümler olmasına rağmen, bu konuda hiçbir uygulama yapılmıyor. Uygulama yapılmayınca ne oluyor? Finansın kaynak dağılımları, ekonomideki kaynak dağılımları, olması gereken yönde değil, siyasî tercihlere göre belirleniyor. Kaynakların tahsisi siyasî tercihlere göre belirlendiği zaman, benden önceki konuşmacıların da belirttiği gibi, ciddi batık kredilerle karşı karşıya kalınıyor.

Turizm sektöründe, sanayi sektöründe geri dönmeyen ciddi krediler var; çünkü bunlar, aslında, olmaması gereken, verilmemesi gereken kredilerdir; bunlar, ihtiyacın üzerinde şişirilerek alınmış kredilerdir, harcama gösterilerek alınmış kaynaklardır. O kaynaklar, alınanlar tarafından, ilgili sektörün dışında, çok farklı alanlarda değerlendirilmiştir; ödeme zamanı gelince ödenmemiştir ve arkasından gidilmesi de çeşitli siyasî mülahazalarla engellenmiştir. O zaman, yapılması gereken, bu kuruluşun bir an önce özelleştirilmesidir.

Aslında, devletin elindeki bütün bankaların derhal özelleştirilmesi, Türkiye'de sağlıklı bir piyasa ekonomisinin oluşması ve ahbap-çavuş kapitalizminden kurtulmanın tek yoludur. Bunu yapmadığımız zaman ne oluyor? Gelen siyasî iktidarlara, kendi yakınlarına kredilerin yönlendirilmesini sağlıyorlar ve bunun sonucunda da sektör dağılıyor. Esas ihtiyacı olan kişiler, firmalar kaynak sıkıntısı içindeyken, bakıyorsunuz, siyasî iktidara yakın başka alanlardaki kişiler, hak etmedikleri kaynakları alıyorlar; bunlar da geriye dönmüyor; çünkü, kaynağın alınmasında ciddi iç hesaplamalar, farklı düşünceler yer alıyor. Bakıyorsunuz, bunlar da ekonomide ciddi çarpıklıklara yol açıyor. Kaynak sıkıntısı içinde olan bir ülkede, bankacılık sektörünün ciddi bir şekilde ele alınması lazım.

Bankacılık Kurulunu kurduk; yürütülmesi orada da Bakanlar Kuruluna verildi; Bankalar Yasası çıktı, o yasayla da Bakanlar Kuruluna ciddi sorumluluk verildi; ama, bakıyorsunuz ki, Türkiye'nin en sıkıntılı sektöründe, 10 milyar doların üzerinde geri dönmeyen kredinin olduğu söylenen sektörde bu işleri düzene sokacak Bankalar Kurulu henüz oluşturulmamış durumda. Peki, biz bunu reform diye iddia ettik, dünyaya ilan ettik; kuramıyoruz... Demek ki, kanun çıkarmak yeterli değil, bu kanunun doğru dürtüst uygulanması lazım; uygulanmasının ötesinde, sektörün çok ciddi biçimde yeniden düzene sokulması lazım. Artık, dünyada serbest piyasa ekonomisi içinde olan ülkelerde devletin bankaları olmaz, devletin bankacılık sistemini yönlendirmesi olur; teşvik kredileriyle özel teşvik metotlarını, mevcut bankacılık sistemi içine monte ederek uygulamaya sokabilirsiniz.

Onun için, diyorum ki, aslında bu olayı bir an önce gündeme getirerek, Türkiye'de bankacılık sektörünün derhal özelleştirilmesi için gerekli çalışmaların başlatılması lazım. Aksi takdirde, devamlı olarak, gelir konuşuruz, deriz ki, krediler batıyor, işte, şu sektörün teşvik edilmesi lazım, şunun şöyle yapılması lazım... Sonunda ne teşvik oluyor ne de krediler geri döntüyor; olan, devletin ya da toplumun kaynaklarına oluyor.

Konuşmamı daha fazla uzatmak istemiyorum; hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezmen.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Tasarının tümü üzerinde oylamaya geçmeden evvel, İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre, bir sayın milletvekilimiz, oyunun rengini belli etmek için söz istemiştir.

Buyurun Sayın Karakoyunlu.

Lehte mi, aleyhte mi efendim?

YILMAZ KARAKOYUNLU (İstanbul) – Üzerinde mütalaa edeceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Süreniz 3 dakika efendim.

YILMAZ KARAKOYUNLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu yeni yapılmış haliyle, Meclisimizin kürsüsüne her çıktığımda, saat konusunu gündeme getireceğimi söylemişim. Başkanımız Sayın Yıldırım Akbulut, bizzat yönettiği bir celsede "bu işi hallediyoruz; karşıya, hitap edenlerin görüş sürelerini ayarlayabilecekleri bir saati astıracağız" demişlerdi; epey uzun bir zaman geçti. Bu arada, bugünkü celsemizi yöneten Sayın Başkanımız, kısa bir çözüm olmak üzere buraya bir saat koyduruyordu; fakat, anlaşılıyor ki, Başkanlık Divanının egoizmini yenmek mümkün değil, üç beş celsedir, Sayın Sökmenoğlu da saati buraya koydurmaktan vazgeçti.

BAŞKAN – Saatiniz burada efendim, saatiniz burada duruyor.

YILMAZ KARAKOYUNLU (Devamla) – Dolayısıyla, biz zamanı göremiyoruz.

Şimdi, bir çare üretilmesi açısından bir teklifim var; buraya bir pertavsız konsa, zaman zaman kaldırır bakar, buradan, ne kadar vaktimiz kaldığını öğrenme imkânını buluruz.

Değerli arkadaşlarım, söz almamın gerekçesi şu: Bugün tartıştığımız ve kanunlaştırma aşamasına geldiğimiz tasarının gerekçesini okudum; gerekçesi yarım sayfalık bir şey...

(Divanda bulunan saat kürsüye konuldu)

YILMAZ KARAKOYUNLU (Devamla) – Sayın Başkanım, 5 dakikalık süremi şimdi başlatıyorsunuz herhalde; lütfükârlığınızın bir örneği diye kabul ettim.

Değerli arkadaşlar, bugün yasalaştıracağımız tasarıyla ilgili hazırlanmış olan gerekçeyi okudum; şöyle düşündüm: Yani, bu kadar fevkalade ehemmiyeti haiz olduğunu söylediğimiz, her vesileyle kürsüye çıktığımızda, üzerinde, olanca arzularımız veya asabiyetimizle görüşerimizi belli ettiğimiz bir kanunu, nasıl oluyor da, dört satırlık, beş satırlık bir genel gerekçeyle takdim edebiliyoruz! Bu kanunun neresinde bir hüküm ihtilafına düşsek ve tefsir ihtiyacında bulunsak, bu dört satırlık gerekçenin hangi kelimesinden ne mana çıkarabiliriz?! Türkiye'nin geleceğine ilişkin olarak önemli müesseseleri tesis ettiğimiz kanunlarda, haklar, özgürlükler, mesuliyetler, sahipler, makamlar, unvanlar, bu kadar ciddi tariflerin içerdiği şeyi, dört satırlık bir gerekçeyle, yarım sayfalık bir gerekçeyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna arz etmeyi uygun bir mekanizma olarak görmemiz mümkün müdür?!

Kürstüye çıkmış olup da, maddeler üzerinde en hazırlıklı olarak gelen grubumuz, Fazilet Partisi Grubuydu; bütün arkadaşlarımız, her maddede kürstüye çıktılar, görüşlerini belirttiler; hatta yürürlük maddesinde, hatta sorumluluk, yürütme maddesinde. Bu kadar dikkatle yapılmış olan bir eleştiri sistematığının gerisinde, gerekçenin taşıdığı öneme işaret etmek noktası hiç hatırıma gelmedi mi?! Bundan sonra, tekrar, Meclisimiz, fevkalade önemli meselelerde yeni kanunların derpiş edilmesine esas olacak şekilde hazırlıklarını yürütecek ve buraya getirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız efendim.

YILMAZ KARAKOYUNLU (Devamla) – Bundan sonra, hiç olmazsa, Türkiye Büyük Millet Meclisine böyle kanun tasarıları sunulduğunda, gerekçeleri, kanunla ilgili bütün meseleleri ortalığa kavuşturabilecek açıklıkta, netlikte ve değerinde olmalıdır. Aksi halde, bizi bu kanunların üzerinde yeteri kadar tartışmadan mahrum etmeye yönelik bir zımnî mütalaa olduğunu ve hedef alındığını söyleyeceğim.

Bu itibarla, bu kanunun üzerinde bana söz hakkı tanıyan İçtüzük maddesi gereği, görüşümü, oyumu belirtmek zorundayım; kürstüye çıktım; lütfettiler, Sayın Başkan bana söz verdiler; oyumu belli edeceğim; ama, bundan sonra böyle bir gerekçeyle geldiğinizde, bu kadar basit bir gerekçeyle, bu kadar ehemmiyeti haiz bir kanun tasarısını sunduğunuzda, hem hükümet adına bu konuda görüşlerini belli etmekten sorumlu bakanımızın hem de meseleyi tartışıp detaylandırılmış ve Meclis huzuruna sunmak sorumluluğunu yüklenmiş olan komisyonumuzun üye ve başkanlarının, hiç olmazsa, açıkça bize izahat vermeleri gerektiğine inanıyorum.

Oyumu, memleketeye hayırlı olması istikametinde kullanacağım, müspet oy vereceğim.

Bana söz verdiği için, Sayın Başkana da teşekkürlerimi arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Karakoyunlu.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararı alacağım.

Açık oylamanın, elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Oylama için 5 dakika süre vereceğim.

Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulularını, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa sunmalarını rica ediyorum.

Oylamayı başlatıyorum efendim.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının açıkoylama neticesini arz ediyorum:

Kullanılan oy sayısı : 210.

Kabul : 207.

Ret : 1.

Çekimser : 2.

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun efendim. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

2 - Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S.Sayı: 123)

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları raporlarının görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler...Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Dönen; buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

DYP GRUBU ADINA MEHMET DÖNEN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına hepinizi selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yeni bir yüzyıla girerken, uluslararası ticaretin yaygınlaşması, yeni düzenlemeleri de beraberinde getirmektedir. Bilindiği gibi, GATT Anlaşması ve Avrupa Topuluğuyla yaptığımız Gümrük Birliği Anlaşmasıyla, Türkiye iki uluslararası ticarî organizasyona dahil olmuştur. Tamamen serbest rekabet ortamına dayanan bu iki anlaşmayla, gümrük duvarları kademeli olarak kalkmakta, yerini, belirli hukuksal önlemler ile teknik denetim ve üreticinin belirli bir kaliteyi sağlaması yükümlülükleri almaktadır. Hukuksal düzenlemeler, patent, telif, tüketiciyi koruma, serbest rekabeti teşvik, antikapital gibi yasaları içermekte ve genel olarak ticarî ahlak ile ilgili yapıyı oluşturmaktadır. Bu yasaların birçoğu, geçmişte, tarafımızca çıkarılmış ve uygulamaya konulmuştur.

Küreselleşen ticaretin organizasyonu için, sadece yasal düzenlemeler yeterli olmamakta, bunun yanı sıra teknik düzenlemeler de gerekmektedir. Bununla hedeflenen ise, her ülkenin üretim, hizmet ve ticaret sektörlerinin otokontrol mekanizmalarıyla uluslararası sisteme uygunluğunun tescil edilmesidir. Bu düzenlemeler, aynı zamanda teknik engellerin kaldırılması için de son derece gerekli ve önemlidir.

Ancak, her çeşit uygunluğun onaylanması, organize bir belgelendirme sistemini gerektirmektedir. Böylece, çeşitli unsurların, yayınların, standart, direktif, yönetmelik veya diğer kurallara uygunluğu, belgelendirme kuruluşlarınınca incelenip onaylanır. Bu nedenle, ticarete ve üretime konu olan her türlü belgelendirme faaliyetlerinde bulunan kuruluşların yetkilendirilmeleri veya bir başka deyişle, akredite edilmeleri gerekmektedir. Doğal olarak, böyle bir sistemin oluşması gereği, akreditasyon yöntemleri ve kurumlarına çok büyük önem kazanmaktadır.

Gerek GATT gerekse gümrük birliği anlaşmaları, Türkiye'de de uluslararası nitelikte, teknik olarak yeterli, özerk ve kanunla kurulmuş bir akreditasyon sisteminin varlığını gerekli kılmaktadır.

(1) 123 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Bu sistem, ya çeşitli akreditasyon unsurlarından meydana gelir ya da Batı Avrupa ülkelerinin üzerinde çalıştıkları ve bazılarının da kurdukları gibi, her türlü akreditasyondan sorumlu tek bir akreditasyon konseyinden oluşur.

Ben, burada "konsey" sözümlü kullanıyorum; ama, Komisyonumuz, bunu "kurum" olarak değiştirmiş; bunu, çok önemli bir ayrıntı kabul etmiyorum.

Böyle bir konseyin varlığı, bir yandan Türkiye'yi muhtemel bir teknik engellemeye karşı koruyacak, diğer yandan da organize bir akreditasyon sistemini kurmamış ülkelere karşı gerektiğinde teknik engellemelerde bulunabilecektir.

Ayrıca, bu sistem, 6 Mart 1995 tarihinde imzalanan 1/95 sayılı Türkiye Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi Kararınca da zorunludur. Doğal olarak, kurulacak sistemin, uluslararası standartlara ve uygulamalara uygun olarak oluşması gerekmektedir. Akreditasyon konseylerinin faaliyetlerini düzenleyen ve konseyin uluslararası sisteme uyumlu olabilmesi için sağlanması gereken unsurlar, Avrupa'da EN 45003, EN 45010 ve dünyada ISO Guide 58 olarak bilinen düzenlemelerle belirlenmiştir. Burada, vurgulanmak istenen, bütün dünyanın kabul ettiği kavramlar, tanımlar, düzenlemeler ve uygulamalara göre, TÜRKAK'ın kurulması gereğidir. Aksi takdirde, TÜRKAK'ın uluslararası alanda tanınmasında, Türk ürünlerinin dünya pazarlarında rahatça dolaşmasında ciddi problemlerle karşılaşılacak, hem AB hem de GATT Anlaşmasını imzalayan ülkelerle ciddi sıkıntılar yaşanacaktır.

Akreditasyon, temel olarak laboratuvar, muayene ve belgelendirme olarak üç ana konuda yapılmaktadır. Belgelendirme ise kendi içinde sistem, tirtin/hizmet ve personel olarak üç ayrı dala ayrılmaktadır. Muayene konusu bütün dünyada son derece yeni olmasına rağmen, gelecek yüzyılın en önemli akreditasyon konularından biri olmaya adaydır.

Türkiye'de akreditasyon konusundaki çalışmalar 1992 yılında TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsünde başlamış, daha sonra Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Sanayi Bakanlığı ve başta İstanbul Sanayi Odası olmak üzere çeşitli kuruluşların katılımıyla devam etmiştir.

Bu konu hakkında önce Başbakanlığın, daha sonra da Dış Ticaret Müsteşarlığının koordinasyonunda hem özel sektör hem de kamu kuruluşlarının katılımıyla 40'tan fazla toplantı yapılmış ve bu toplantılarda onlarca kişi katkıda bulunmuştur. Bu toplantılar sonucunda ortaya çıkan bilgilerle, uluslararası sisteme uygun Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi oluşmuş ve Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve Hayati Korkmaz arkadaşlarımız tarafından da Türkiye Büyük Millet Meclisine taşınmıştır.

Bu gecikmiş kurumun kurulması için bu çalışmayı gösteren arkadaşlarımıza da huzurunuzda teşekkür ederim.

Ancak, kanun teklifinin görtüşülmesi gecikince, Dış Ticaret Müsteşarlığı geçici bir yürütme kurulu kurarak, konsey için gerekli olan uygulama dokümanlarını hazırlamak üzere çalışmalara başlamıştır. Bu çalışmalarda, İsveç Akreditasyon Konseyinde görevli olan ve Avrupa adına Amerika Birleşik Devletleri akreditasyon sistemini değerlendiren komisyonda görev alan ve üst düzey bir pozisyonda çalışan bir Türk uzman da yer almıştır. Bu uzman, grubun çalışmalarında, kanun teklifinin, muayene konusunda zayıf kaldığını ve bu kanunun daha kuvvetle vurgulanması gerektiğini de dile getirmiştir; ancak, bu eksiklik, Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarınca da giderilememiştir. Buna karşın, kanun teklifi, komisyonlarda ciddi değişikliklere uğramıştır.

Bu değişikliklerin bazıları, kurulacak konseyin teknik yeteneklerine ve uluslararası sisteme kabulüne zarar verecek niteliktedir. Bu değişikliklerden bir tanesi, bütün akreditasyonun belkemiği

olan ölçümlerin izlenebilirliğiyle ilgilidir; yani, ölçümleme yapan kuruluşların, uluslararası ölçümleme kuruluşlarınınca izlenebilir olması gerekir ki, bunların verdiği belgelerin, uluslararası arenada geçerlilik kazanması sağlansın.

Türkiye'de yapılan ölçümlerinin uluslararası ölçme merkezi tarafından kabul edilmesini sağlayan sisteme, uzmanlarca izlenebilirlik zinciri adı verilmektedir.

Her ülkede, bu sistemin bir yürütücüsü vardır ve bu kuruluşlar, uluslararası ölçme merkezlerinin koordinasyonunda bir karşılıklı tanıma anlaşmasının parçası olarak, ölçümlerin güvenilirliğini ve uluslararası işlemlerde geçerliliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Uluslararası ölçme sisteminin Türkiye adına yürütücüsü olan ve Uluslararası Tanınma Anlaşmasını Türkiye adına imzalamış olan TÜBİTAK bünyesinde kurulan Ulusal Metroloji Enstitüsü, Konseyin Genel Kuruluna bile alınmamıştır. Halbuki, ilk hazırlanan teklifte, Ulusal Metroloji Enstitüsü -gereğesinde de var- kurulan bu konseyin Genel Kurulunda vardı. Ben, bakanlığım sırasında, metroloji konusunda bu kurumu yetkilendirmiştim ve ondan sonra da bu kurum, Türkiye'de, gerçekten uluslararası geçerliliği olan işlemleri gerçekleştirmişti.

Buna ek olarak, bir ülkede yapılan ölçümlerinin uluslararası sisteme entegrasyonunu sağlayan izlenebilirlik zinciri ile ilgili bütün ifadeler ve tanımlar da, kanun teklifinden çıkarılmıştır.

Bunun sonucunda, izlenebilirliğin sağlanması gereği ortadan kalktığı gibi "benim yaptığım ölçüm doğru" diyen her kuruluşun akredite edilmesi yolu da açılmış olmaktadır. Yani, uluslararası izlenebilirliğin dışına çıktığımızda, Türkiye'de "benim yaptığım ölçümleme doğru" diyen kuruluşlar akredite eder; yani yetkilendirir ve onların belge vermesini sağlarsanız, sonuçta, onun dünyada hiçbir geçerliliği olmaz; kurduğunuz kurumun da hiçbir işlevi, hiçbir yararı olmaz. Zaten, bugün ISO 9000 gibi veya diğer belgeleri veren TSE bünyesinde kurulmuş kuruluşlar bu işlevi yerine getirmektedir; ama, dünyada tanınmadığı için buna gereksinim duymaktadır. Ya bu yasayı hiç çıkarmayalım ve bu kurumu kurmayalım, bugün olduğu gibi devam edelim -eğer TSE'nin verdiği belgeler uluslararası arenada geçerli ise devam edelim- ya da bunlar geçerli olmadığı için yeni bir kurum kurmamız gerekiyorsa, bunu da uluslararası normlara göre kuralım.

Burada, esas dikkat edilmesi gereken, bunu, her türlü düşünce arenasından dışarıda tutarak, bu kurumu kurmak zorundayız. Eğer, gerçekten biz bu kurumu uluslararası normlara göre kurmazsak, izlenebilirliğini sağlamazsak, bu kurumun da dünyada ve özellikle Avrupa'da akreditasyon kurum ve kuruluşları tarafından kabul edilmesi çok güç olacaktır.

Bütün dünyada uygulanan yapılan ölçümlerin izlenebilir olması şartı aranması, Konseyin yaptığı akreditasyon güvenliğine ciddi bir darbe vuracaktır. Bu nedenle, kanun teklifinde -böylesine önemli bir konu- hem yapılması gerekenler dikkatlice tanınmalı hem de bu sistemin yürütücüsü ve Türkiye adına sorumlusu olan TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü, Konsey Genel Kurulunda yer almalıdır. Bu konu, kanun teklifinin gerekçeleri arasında da zaten yer almaktadır.

Değerli arkadaşlarımız, Konsey yöneticilerinin hangi kuruluşlardan olabileceği kısıtlamasının da katmadığı olduğu kanısında değilim. Konsey yönetiminin nasıl olacağı konusunu, günün şartlarına uygun olarak, Konsey Genel Kurulunun karar vermesi gereken bir olay olarak görüyorum. Kanun teklifinde, Konsey adına yapılacak işlerin geçerli olması için gereken şartlar tanımlanmamıştır. Bu konunun da açıklığa kavuşması gerekmektedir.

Yönetmelikleri onaylama yetkisinin, genel kurul yerine yönetim kuruluna verilmesi de kanunca sakıncalıdır; çünkü, yönetim kurulunun kendi özlük haklarını belirleyecek bir kararı kendilerinin vermesi, bence sakıncalıdır; çünkü, yönetim kurulu, kendileriyle ilgili kararı vermemeli, onu genel kurul vermeli diye düşünüyorum.

Genel sekreterin görevleri arasında olması gereken, şirket ve kuruluşlardan gelecek akreditasyon taleplerini ilgili akreditasyon birimlerine gönderme görevini kimin yapacağı yasa teklifinde belli değil. Bu konunun da kanun teklifinde yer alması gerekmektedir. Bir kurum, akredite olmak için, yetkilenmek için başvurduğunda, bu genel sekreter, onu nereye göndereceğini, nereye havale edeceğini bilmeli; bu, yasayla da belirlenmelidir.

Geçici maddelerde, teklif kanunlaştıktan sonra bir yıllık kuruluş dönemi öngörülmekte ve kuruluş çalışmalarını yürütme yetkisi ve görevi de Dış Ticaret Müsteşarlığının koordinasyonunda Türk Standartları Enstitüsüne verilmektedir; ancak, Türk Standartları Enstitüsü, Konsey tarafından akredite edilecek laboratuvar ve belgelendirme hizmetlerini sunmakta ve pazarlamaktadır. Bu konuda, ülkemizde ciddi bir rekabet ortamı doğacaktır.

Bu nedenle, Konseyin kuruluşuna kadar geçecek olan sürede, konseyin görevlerinin ve kuruluş çalışmalarının TSE tarafından yapılması, bir yandan diğer kuruluşlar aleyhine haksız rekabete yol açacak, diğer yandan da konseyin uluslararası sisteme kabulünü zorlaştıracaktır.

Bu nedenle, kuruluş için gerekli sürenin altı ay olarak sınırlandırılması ve yürütmenin sadece Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yapılması daha uygun olacaktır.

Ayrıca, Konseyin faaliyetleri için gerekli dokümantasyonlar Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olup, konseyin altı ay içerisinde faaliyete geçmesi, teknik olarak hiç de zor olan bir konu değildir.

Buna ek olarak, Dış Ticaret Müsteşarlığı, konsey faaliyetlerini yürütmek için bir geçici yönlendirme kurulu oluşturmuş olup, bu kurulda TSE de temsil edilmektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, TSE'nin geçici dönemdeki faaliyetleri bizzat yüklenmesi bir yarar sağlamazken, hem TÜRKAK'ın hem de TSE'nin gereksiz yere yıpratılmasına neden olacaktır.

Benzer bir şekilde, yine geçici bir maddeyle, TSE bünyesinde faaliyet gösteren Kalite ve Akreditasyon Millî Konseyi adına teknik hizmet veren personelin TÜRKAK'ta görevlendirilmesi yolu açılmıştır. Bu madde, kanımca sakıncalıdır. Geçici sürede konseyin bir başkanı olmayacaktır. Başkan, ilk genel kurulda seçilecektir. Bu maddeyle, Konsey daha kurulmadan ve asil yöneticileri belirlenmeden kadrolaşmaya neden olunacaktır. Nasılsa bahsi geçen personel, bu maddeye gerek duyulmadan da başvuruları halinde ve Konseyin kurallarına uygun oldukları tespit edilmeleri durumunda, Konsey tarafından istihdam edileceklerdir.

Değerli arkadaşlarım, elbette ki Millî Akreditasyon Kurumu çok önemli bir kurumdur; yani, küreselleşen dünyada, Türkiye'nin kurması gereken yeni kurumlar arasındadır. Ancak, bu kurumu, daha baştan, dünyada tanınmayacak koşullarda kurmamak gerekir. Bu kurumun verdiği belgeleri, dünya ticaretinde...

BAŞKAN – Sayın Döner, sürenizin bitmesine 1,5 dakika kaldı.

MEHMET DÖNER (Devamla) – Tamam, bitiriyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, tüm dünya, artık, küreselleşen ticarî organizasyonda, teknik engellemelere takılmamak için, belirli işaretlere itibar etmektedir; yani, kurdukları akreditasyon sistemleriyle, CE belgesi, güvenlik belgesi veya ISO 9000 veya 9001, 9002 veya EN 40000, 45003, 45010 gibi belgeler, işaretler vermektedir. Bunlar ne anlama gelmektedir. ISO belgesi veren kurumlar "bu mal kalitelidir..." Kalitelidir diyen kurumun, uluslararası kurumlar tarafından kabul edilmesi gerekir. Yalnızca kalite yetiyor mu? Yetmez tabii ki. Bu mal, hangi koşullarda üretildi; onun da belirlenmesi lazım. Yani, malın kalitesi, üretildiği koşullar, üretim sürekliliği gerekmektedir. Yani, satacağınız malı alacak insanlar karşısında, bu sistemi belgelendiren bir organizasyona

sahip olmanız gerekir. Bu belgelendirme organizasyonu, işte, şimdi yasayla, kuracağımız Türkiye Akreditasyon Kurumudur. Bu kurumu, bence, her türlü düşünce akımının dışında, tamamen teknik, tamamen bilim adamlarımızın yönlendirmesi doğrultusunda çalışan, dünyada geçerliliği olan bir kurum haline getirmemiz ve yasayı da böyle çıkarmamız gerekir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Döner.

Şimdi, söz sırası, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin.

Buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA ALI RAHMI BEYRELİ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklif sahiplerinden biri olduğum Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluşu Hakkındaki Yasa Teklifinin geneli üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce Yüce Heyetinize saygılarımı sunarım.

Türkiye, 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren Avrupa Birliğiyle Gümrük Birliği Anlaşması yapmıştır. Aynı şekilde, GATT ve Dünya Ticaret Örgütüyle yapılan anlaşmalar çerçevesinde, 2001 yılından itibaren geçiş dönemi başlayacak ve 2005'te yürürlüğe girecek olan bir nevi dünya gümrük birliği süreci başlamış olacaktır. Bu nedenle, ülkemizin, diğer ülkelerle yapacağı ticarete uyum ve rekabet açısından teknik mevzuatını geliştirmesi ve uyumlu hale getirerek hayata geçirmesi gerekmektedir. Bu amaçla, bugüne kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bazı yasalar çıkmış bulunmaktadır; bazıları da Meclisimizin gündeminde; görüşmeye başladığımız kanun teklifi de bunlardan birisidir. Dileğim, başta gümrük kanunu olmak üzere, diğer uyum yasalarının da en kısa sürede çıkarılarak hayata geçirilmesidir.

Bilindiği gibi, uluslararası ticaretin yaygınlaşması, son yıllarda, bazı yeni düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede, dünyada, gümrük vergileriyle sürdürülmüş olan eski, klasik koruma yöntemlerinden artık vazgeçilmektedir. Buna karşın, korumacılık bağlamında, malın kalitesini gösterme bakımından önem taşıyan "standart" ya da "teknik engel" denilen tarifedışı engeller gündeme gelmektedir.

Bu açıdan bakıldığında, GATT ve Avrupa Birliği anlaşmaları, gümrük birliği anlaşmaları, ülkemize çeşitli olanaklar ve yükümlülükler getiren çok önemli ticarî uygulama alanları açmışlardır. Tamamen serbest rekabet ortamına dayanan bu iki anlaşmayla gümrük duvarlarının kalkması öngörülmüş, ancak, yerine, belirli hukuksal önlemler ile teknik denetim ve üreticinin belirli bir kaliteyi sağlaması yükümlülükleri getirilmiştir. Bu amaca yönelik olarak yapılan hukuksal düzenlemeler, genel olarak ticarî ahlakla ilgili yapıyı oluşturmaktadır. Uluslararası ticaretin organizasyonu için sadece bu tür düzenlemeler yeterli değildir; bunun yanında, teknik düzenlemeler de gereklidir. Hedeflenen, her ülkenin, üretim, hizmet ve ticaret sektörlerinin otokontrol mekanizmaları ile uluslararası sisteme uygunluğunun tescil edilmesidir. İşte, bu şekilde, ticarete ve üretime konu olan belgelendirme sistemleri için akreditasyon yöntemleri ve kurumları büyük önem kazanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, gerek GATT gerekse gümrük birliği anlaşmaları, Türkiye'de de uluslararası nitelikte teknik olarak yeterli, özerk ve kanunla kurulmuş bir akreditasyon sisteminin varlığını gerekli kılmaktadır. Avrupa Birliğine mensup ülkeler, ya bir millî akreditasyon konseyi kurmuşlar ya da mevcut çeşitli akreditasyon unsurlarını birleştirerek merkezi bir konseyin oluşturulmasını sağlamışlardır. Avrupa Birliği ülkeleri de, Avrupa Birliği çerçevesinde tek pazara oluşturduktan sonra, bu pazarda dolaşacak malların kalite, güvenlik, çevre ve insan sağlığı,

tüketicinin korunması gibi konularda standardizasyonu sağlamak üzere, 1985 yılından itibaren çalışmalara başlamışlar ve bir akreditasyon sistemi oluşturmuşlardır.

Akreditasyon, basit anlamıyla, belgelendirme demektir. Akreditasyon, şeffaf ve kalitenin yönlendirdiği sertifikasyon pazarının düzgün bir şekilde işlemesi için en önemli yapısal unsurdur. Tek pazarın iyi işleyebilmesi için akreditasyonun da iyi işlemesi gerekir.

Genel olarak Avrupa Birliğinde pazara sürülen ürünle ilgili olarak altı temel akreditasyon aşaması vardır. Tasarım, üretim, üretim testi, satış, tip testi ve onay, denetim, performans testi ve onay. Bu belgelendirme işlemlerinin yanı sıra, son ürünle ilgili laboratuvar testlerinin dışında kalan işlemler için ürün belgelendirmesi ve bu sektörde çalışan kişilerin eğitim ve sınamasını içeren personel belgelendirmesi de gerekmektedir.

Özette, her ülkede temel olarak dört tip belgelendirme yapılmaktadır. Birincisi kalibrasyon, analiz ve test hizmeti veren laboratuvarlar; ikincisi, ürün veya hizmet sertifikasyonu veren kuruluşlar; üçüncüsü, sistem belgelendirmesi yapan kuruluşlar ve en nihayet dördüncüsü, eleman belgelendirmesi yapan kuruluşlar. Bu konularda hükümetler, ülkeyi temsille görevli akreditasyon konseyi kuruluşunu oluşturmak ve bunu, Avrupa Birliğine bildirmekle yükümlüdürler. Konseyin bir kanunla oluşması veya Dışişleri Bakanlığının bu kuruluşu resmen bildirmesi yeterli değildir. Mutlaka, Birlik üyesi diğer kuruluşlarca teknik ve idari denetimden geçmesi gerekmektedir. Bu denetimden beklenenler arasında, akreditasyon konseyinin özerk bir yapıya sahip olması ve askerî ve bilimsel kuruluşlar dahil, ülkenin tamamı için geçerli olması gerekmektedir. Bu çerçevede, ülkelerarası tanınma, hükümetler seviyesinde olmayıp, ülkelerin akreditasyon kuruluşları arasında olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği ülkeleri, bu sistem çerçevesinde yayımlanmış ve halen yayımlanmakta olan direktiflerle çeşitli Avrupa Birliği standartları geliştirmişler ve teknik mevzuat uyumlaştırması çalışmasına başlamışlardır. Buna bağlı olarak, 19 sanayi ürün grubuyla ilgili direktifler belirlemişler ve bu grup, halen, Avrupa Birliği sanayi ürünleri toplamının yüzde 60'ını kapsamaktadır. Dolayısıyla, Avrupa Birliğinde halen dolaşmakta bulunan sanayi ürünlerinin, bir başka deyişle, bu ülkelerde üretilen ya da Avrupa Birliğine ihraç edilecek sanayi ürünlerinin çoğunluğu Communaute Europeenne, kısaca CE markası olarak isimlendirilen bu sisteme uymak zorundadır.

Avrupa Birliği ülkeleri, bu sistemi, kalite, güvenlik, tüketici haklarının korunması gibi amaçlara yönelik olarak kullanmalarının yanı sıra, aynı zamanda, üçüncü ülkelerden gelecek mallara karşı kendi sanayilerini ve üreticilerini korumak amacıyla bir tarifedışı engel olarak da, bir teknik engel olarak da kullanmaktadırlar.

1996 yılından itibaren Avrupa Birliğiyle girdiğimiz gümrük birliği ilişkisi çerçevesinde, Türk mallarının Avrupa Birliği pazarına girişinde de bu sisteme uyum zorunluluğu vardır. Zaten, Türkiye, 1995 yılında imzaladığı anlaşmayla, beş yıl içinde Avrupa Birliğiyle teknik mevzuat uyumunu gerçekleştirmeyi taahhüt etmiştir. Bu sisteme uyum, Türk mallarının Avrupa Birliği pazarına girişini kolaylaştırmanın, yani, ihracatı artırabilme olanağının yanı sıra, Avrupa Birliği dışı ülkelere Türkiye'ye yapılan ithalata karşı da bir teknik engel oluşturarak, ithalatın belirli ölçüde sınırlandırılmasına da yol açabilecektir.

Bu sistem nedir? Bu sistem, ilgili tüm tarafların katılımıyla, devlet güvencesi altında, Avrupa Birliğinde öngörüldüğü gibi, mutlaka ekonomik ve idarî yönden bağımsız ve tarafsız bir şekilde faaliyet gösterecek, öznel kişiliği haiz bir akreditasyon kuruluşunun oluşturulmasını gerektirmekte-

dir. Kurulacak organın uluslararası alanda kabul görebilmesi için, bağımsız ve tarafsız olmasının yanı sıra, hukukî dayanağının da kuvvetli olması gerekmektedir; yani, bir kanunla oluşturulmalıdır.

İşte bu kanun teklifiyle kurulacak olan TÜRKAK, bu amaca hizmet edecektir. TÜRKAK, ülkemizde faaliyet gösteren çeşilli test, belgelendirme, denetleme ve kalibrasyon kuruluşlarını akredite edecek ve aynı zeminde bir araya gelmelerini sağlayacak, aynı dili konuşmalarını temin edecektir.

Kanun teklifinde konseyin idarî yönden bağımsız ve tarafsız olmasını teminen, genel kurulda bürokrasi dışı çevrelere ağırlık verilmiş; ancak, bunun yanında, gümrük birliği çerçevesinde gerçekleştirilecek olan teknik mevzuat uyumuyla ilgili bakanlıkların ve kamu kurumlarının da bu konseyde yer alarak, konseyin çalışmalarına katkıda bulunmaları amaçlanmıştır. Söz konusu konseyin kurulmasını müteakip, ülkemizde faaliyet gösteren laboratuvarların potansiyelleri doğru değerlendirilecek ve bu laboratuvarlar yüksek kapasiteyle çalışma olanağı bulabileceklerdir.

Ülkemizde TÜRKAK'ın tesis edilmesiyle, bazı sanayi ürünlerinde rekabet içinde olduğumuz Doğu Avrupa ve Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri karşısında nispi bir üstünlük sağlanabilecektir. Bu ülkeler dünyada kabul gören bu sistemi kavrayıp istenen düzeyde belgelendirme hizmeti gerçekleştirene kadar Türk belgeli ürünler önemli bir avantaj elde ederek, gerek Avrupa Birliği gerekse diğer pazarlarda öncelik yakalayabileceklerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halen, sanayici ve ihracatçılarımız, yurtdışı kuruluşlardan belge almak durumunda kalmaktadırlar. Avrupa Birliği ülkelerine yapılacak ihracatta aranan CE belgesini temin için, ihracatçılarımız, her bir ürün belgesi karşılığı binlerce dolar masraf yapmaktalar ve altı ile sekiz ay arası beklemekteler. Bu süre içinde, malın pazardaki değeri kaybolabilmekte, aşırı masraf yaparak katlandıkları bu uygulama, bir de zaman yönünden sorun yaratınca ihracatımız olumsuz etkilenmektedir.

Bu konseyin kuruluşu için, Dünya Bankasıyla 1994 yılında yapılan anlaşma gereği, 100 milyon dolarlık bir proje kredisi kullanılması söz konusu idi; ancak, Türkiye, anlaşma hükümleri gereği konuyla ilgili bağımsız bir yapıyı bir türlü gerçekleştiremediği için, bu kredi, 1997 yılında, Dünya Bankası tarafından askıya alınmıştır; dolayısıyla, bağımsız ve tarafsız bir yapıda oluşturulacak olan TÜRKAK'ın Yüce Meclisimizce kabul edilmesi durumunda askıya alınan bu proje kredisi de kullanılabilir.

Değerli milletvekilleri, TÜRKAK'la ilgili bir diğer önemli husus da şudur: Türkiye'de ilk kez bir yasa teklifi, daha parlamentoda kabul görmeden; yani, yasalasmadan, uygulama yönetmelikleri hazırlanmaya başlamıştır. Şu anda görüşmekte olduğumuz TÜRKAK yasa teklifinin uygulama yönetmeliklerinin tamamına yakını hazırlanmış ve yasanın çıkmasını beklemektedir. Bu, gerek Türk sanayi ve ihracatçılarının gerekse bürokrasimizin, konunun önemini ve gerekliliğini öncelikle kavramış olmalarının bir göstergesidir. İşdünyamız, bu kanunun çıkmasını sabırsızlıkla beklemektedir.

Yüce Heyetinizce kabul edileceğine inandığım bu yasa teklifiyle kurulacak olan Türkiye Akreditasyon Kurumunun ulusumuza güzellik getirmesini diler, Yüce Heyetinize saygılar sunarım. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Beyreli.

Şimdi, söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Birkan Erdal'da.

Buyurun Sayın Erdal.

ANAP GRUBU ADINA BİRKAN ERDAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, bu kanuna nereden ihtiyaç doğmuştur, bu kanunla ne getirilmek istenmektedir? Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, son derece teknik, çerçevesi, sınırları çok net olarak çizilmiş, öyle uzun uzadıya üzerinde tartışma yapılabilecek bir kanun teklifi değil. Benden önce konuşma yapan arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz, kanun teklifiyle ilgili, enine boyuna geniş görüşler bildirdiler; dolayısıyla, ben, çok fazla vaktinizi almadan, sadece hafızalarımızı toplamak amacıyla, çoğu, bilmiş olduğunuz ve biraz önce burada duymuş olduğunuz ifadeleri toparlayarak, resmi netleşirmek istiyorum.

Bu kanuna nereden ihtiyaç doğmuştur dedik; bu kanuna, Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle ilişkilerinin başlangıcından itibaren, adım adım yaklaşmıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle ilişkileri, 31 Temmuz 1959 tarihinde yaptığımız ortak üyelik başvurusuyla başlar. Daha sonra, 1 Aralık 1964 Ankara Antlaşması ve 1 Ocak 1973 Katma Protokolüyle hukukî çerçevesi oluşur. Birlik ile Türkiye arasında 1988 yılından itibaren yoğunlaşarak sürdürülen müzakereler sonucunda da, 6 Mart 1995 tarihinde Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi toplantısında gümrük birliği kararı kabul edilir. İşte, 1/95 sayılı 6 Mart 1995 tarihinde imzalanan bu karar gereğince, Türkiye'nin teknik yükümlülükleri gündeme gelir ve bu gündeme gelme, belli bir takvime bağlanır.

Gümrük birliği, özetle, Avrupa Birliği sınırları içerisinde malların serbestçe dolaşabilmesi demektir. Herhangi bir malın Avrupa Birliği sınırları içerisinde serbestçe dolaşabilmesi için de belli özellikleri taşıması gerekmektedir. Bu belli özelliklerin de, belli standardizasyon, ölçüm, kalibrasyon, test, akreditasyon ve sertifikalandırma ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Türkiye, işte, bu 1/95 sayılı karara imza atarak, beş yıllık süre içerisinde, kendi mevzuatını Avrupa Birliği mevzuatına uygun hale getireceğini, bu mevzuatın uygulanabilmesi için de gerekli olan teknik altyapıyı kuracağını taahhüt etmiştir. Eğer, bu beş yıllık süreden daha önce bu işlemler gerçekleştirilir ise, Türkiye'nin bu işlemi uygulamış olduğu mallar, Avrupa Birliği sınırları içerisinde serbestçe dolaşacaktır.

Bir malın Avrupa Birliği içerisinde serbestçe dolaşabilmesi, sınırlarda hiçbir işlem görmeden geçmesi, bir başka Avrupa ülkesi içerisine ulaşması, orada, tezgâhta, rafta yerini alması demek olmaktadır. Peki, bu malın biraz önce belirttiğimiz esasları taşıyıp taşımadığı nereden anlaşılacaktır; bu malın üzerinde görmüş olduğunuz büyük harf (C) ve (E) işaretleriyle; Conformity European. Avrupa onayı demek olan bu işaretleri taşıyan mallar, biraz önce belirtmiş olduğumuz hususları içeren mallar demektir. Bu hususlar neye göre belirlenmektedir? Değerli arkadaşlarımız çeşitli kriterleri saydılar. Bu kriterler, çağımızın insan değerleri olarak, yükselen değerleri diye tespit edilen 3 önemli unsura dayanmaktadır:

1. İnsan güvenliği,
2. İnsan sağlığı,
3. Çevreyle uyum.

Eğer, o mal, bu özellikleri sağlıyor, bu kriterlere uyuyor ise ve taşıdığı özellikleri, tüketicinin doğru bileceği şekilde, tüketiciyi aldatmayan, tüketicie doğru bilgi verecek şekilde üzerinde bu bilgileri ihtiva ediyor ise, bu mal Conformity European, yani CE işaretini taşıyabilir demektir. Bu malları, tüm Avrupa Birliği üyesi ülkelerin raflarında rahatlıkla görebileceksiniz.

Peki, bir malın bu özelliği taşıyıp taşımadığını kim, neye göre tespit edecek? Bu yapılması gereken ölçümler, testler, kalibrajlar ve bunların sonunda verilen sertifika ve bu malın üzerine yapıştırılacak olan bu işaret yetkilendirilmiş laboratuvarlar eliyle kullanılacaktır. Bu yetkilendirilmiş laboratuvarlarda da bu ölçümleri yapmaya yeterli alet, ekipman ve test aletlerinin bulunması gerekmektedir; bu aletleri de kullanabilecek niteliğe sahip teknik elemanların bulunması gerekmektedir. Hem ekipmanın hem de teknik personelin niteliklerinin de belli bir merkez tarafından incelenmesi, denetlenmesi ve bu denetimin bu laboratuvarların çalıştığı süre içerisinde canlı olarak tutulması gereknekte, bunlara birilerinin "sen yetkilisin, tamam, bu yaptığın işaret doğrudur, bu malın üzerine bu CE işaretini doğru olarak verebildin" demesi gerekmektedir; yani, akredite etmesi gerekmektedir.

İşte, bu akreditasyon işlemiyle ilgili olarak bir yetkili kurumun, bir yetkili kurulun oluşturulması gerekmektedir. Türkiye, uzun süredir bu kurulun olmaması sebebiyle -daha önce sayın milletvekillerimizin de belirtmiş olduğu gibi- ihraç mallarında çok ciddi engellemelerle karşılaşmıştır. Bu malların bizde akredite edilmemiş olmaları sebebiyle, bizde akredite edilmiş laboratuvarlar olmaması, bu testlerin bizde yapılmaması sebebiyle Avrupa'daki laboratuvarlara gönderilmesi, o laboratuvarlarda sıra beklemesi, o laboratuvarlarda bu test ve ölçüm işlemlerinden geçmesi sonucunda -biraz önce söylediğim gibi- daha önce de belirtildiği şekilde para ve zaman kaybı olmakta; dolayısıyla, uluslararası ticarete literatüre girmiş olan teknik engeller oluşmaktadır. İşte, bu kurduğumuz Akreditasyon Kurumu ile bu teknik engellerin ortadan kalkması mümkün olacaktır.

Sayın milletvekilleri, buradaki yapıyla -biraz önce ben size fotoğrafı netleştirmek için özet söyleyeceğimi, özet konuşma yapacağımı belirtmiştim- şu oluşmaktadır. Üstte bir akreditasyon kuruluşu, bu akreditasyon kuruluşunun akredite ettiği aşağıda laboratuvarlar, bu laboratuvarlarda testten ve ölçümden geçmiş olan mallar. Bu malların, üzerlerindeki CE işaretiyle birlikte Avrupa Birliği sınırları içerisinde dolaşması, "ehildir" belgesi, yani "Conformity European" yani "Avrupa Onayı" belgesi alınış, bu laboratuvarlar sayesinde, hem daha ucuz hem daha süratle Avrupa'ya ulaşması mümkün olabilecektir.

Şu anda, bu akreditasyon yetkisine talip olabilecek durumda Türkiye'de neler bulunmaktadır? Türk Akreditasyon Kurumu kurulduğunda "ehildir" belgesi almaya hazır hangi kurumlar vardır? Bunlar, Türk Standartlar Enstitüsünün laboratuvarlarıdır, kamu ve özel sektöre ait 75 adet laboratuvardır, uluslararası alanda faaliyet gösteren 50 gözetim şirkettir; yine, özel sektör ve kamuda faaliyette bulunan 10 adet belgelendirme şirketi vardır. Bu şirketler, bu Akreditasyon Kurumundan "ehildir" belgesini aldıktan sonra, Türk sanayii ve ihracatçıları bu CE belgesini (Conformity European belgesini) almak için, kalitelerini ispatlamak için yabancı kuruluşlara bağlı olmaktan çıkacaklardır; Türk ihraç ürünlerimize uygulanan teknik engeller aşılanacak, Türk malları çok daha kolay alıcı bulabilecekler; Türk ihraç ürünlerinin maliyetleri azalacak, dolayısıyla, ihracat gücümüz artacaktır. Ayrıca, çok önemli bir husus, kalitesiz mal ithalatı engellenecek, Türk tüketicisi de korunacaktır. Dolayısıyla, girmiş olduğumuz dönemde, Avrupa Gümrük Birliğiyle ilgili ilişkilerimizin gelişmiş olduğu bu dönemde, böyle bir teknik ihtiyaç, bizim imzalamış olduğumuz anlaşmalar nedeniyle her ne kadar önümüze konmuş ise de, ben inanıyorum ki, böyle bir taahhüdümüz olmasa dahi, böyle bir kurumun varlığı, böyle bir kurumun gereği herkes tarafından kabul edilebilecek bir noktadadır.

Sayın milletvekilleri, bu yasayla, Avrupa Birliğine olan taahhütlerimizden bir diğerini daha yerine getirmiş olacağız. Türk mallarının kalitelerinin en iyi şekilde denetlendiği ve güvenilirliğinin tescil edildiğini belirleyen bir mekanizma, ihraç mallarımızın önündeki tüm engel-

leri kaldırdığı gibi, ülkemize giren ithal mallarda da daha kaliteli malların gelmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

1996 yılından bu yana Yüce Meclisimizde bulunan bu yasayı çıkarmak, bu teknik gereği yerine getirmek, Avrupa Birliği ile bir sözleşme imzaladık, bir karar imzaladık diye değil, çağımızın gereği olan bu teknik gereği yerine getirmek, siz sayın parlamenterlerimize kismet olacaktır.

Yasanın, sanayicimize, ihracatçımıza, milletimize, memleketimize hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdal.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Kocaeli Milletvekili Sayın Cumali Durmuş; buyurun. (MHP sıraferından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CUMALİ DURMUŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Akreditasyon Konseyi Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere huzurlarımızda bulunuyor; konuşmama başlamadan önce, ülkemizde meydana gelen ve "asrın felaketi" olarak adlandırılan depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde kalite altyapısının kurulması çalışmalarını neticesinde, geçtiğimiz on yıl içinde gelinen nokta, deney, muayene ve belgelendirme hizmetleri veren kuruluşların akredite edilmesinin gerekli olduğudur. Deney raporlarının kalite ve ürün belgelerinin saygınlığı açısından, bu kurumların güvenilir ve şeffaf bir ortamda çalışmaları sağlanmış olmalıdır. Aksi takdirde, deney laboratuvarlarının raporları, ölçüm yeteneklerinin kabul edilebilirliği ve kaliteye dair her türlü belgenin inanırlılığı şüpheyle karşılanmaktadır. Bu durumda, uluslararası pazarlara sunulan ürün ve hizmetleri satmak zorlaşmaktadır. Bir ürünün özelliklerini belirten deney raporunun sorgulandığı, ürünün kalitesi ve emniyetini beyan eden sertifikaların geçerliliğinin tereddüt yarattığı durumlarda, o ürünün satıcısının rekabet edebilmesi imkânsız hale gelmektedir. Ülkemizde de dış pazarlara yönelik üreticilerimizin, güvenilir deney raporları, ürün ve kalite sistemi belgeleriyle tesis edilmesi, ihracatımızın başarısı ve uluslararası pazarlarda hâlâ varlığını devam ettiren teknik engellerin aşılması bakımından gereklilik arz etmektedir. Bu noktada devletimize düşen görev, her türlü deneyleri yapan, analiz raporları sunan laboratuvarları ve ürün belgesi, kalite sistem belgesi veren kuruluşları güvenilir kılmaktır.

Laboratuvarların ve belgelendirme kuruluşlarının güvenilir ve tarafsız çalışmalarıyla uluslararası standartlar hazırlanmıştır. Bu standartlara uygun çalışan laboratuvarları belgelendirmek, muayene kuruluşlarını tespit etmek ve desteklemek devletimizin görevi olmalıdır. Bu teknik görevi yerine getirmek için yeterli nitelikleri olan uzman kurumlara ihtiyaç vardır. Gündemimizdeki Türk Akreditasyon Kurumu hakkındaki kanun teklifi ihtiyacı duyulan bu kurumun oluşturulmasına dairdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bildiği üzere, akreditasyon kurumları, ülkeler arasında ticarete konu olan malların belgelerinde güven tesis etmek ve çifte belgelendirmeden doğacak zaman kayıpları ve maliyetleri ortadan kaldırmak amacıyla karşılıklı tanıma ve iyi niyet anlaşmaları yapmaktadır. Karşılıklı tanıma metodlarından biri uygulanarak, özellikle Avrupa Birliği ve gümrük birliği anlaşmalarına taraf olan ülkelerin mal ve hizmet ulaşımına engel oluşturamayacakları, uluslararası anlaşmalarda, örnek olarak Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasında açık bir dille ifade edilmiştir. Bu uygulama, mevzuatla tanzim edilen zorunlu alanları kapsamaktadır. Buna

örnek olarak, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tesis edilen gümrük birliği kararını gösterebiliriz. Ancak, ülkeler arasındaki bu iyi niyet anlaşmalarına rağmen, ürün ve hizmet dolaşımında resmî olmayan; ama, uygulamada sıkıntılar oluşturan bazı inisiyatifler öne sürerek, korumacılık yapıldığı da bilinen ve gerçinde uygulanan bir metottur.

Bu itibarla, kendi pazarımızı düzenlemek ve ihracat yapılan ülkelerde teknik engellerle karşılaşmadan serbest rekabet ortamına ürünlerimizi sokabilmek amacıyla, uluslararası kurallara uygun bir yapılanmaya gitmemiz kaçınılmazdır. Bu konuda ihtiyarî alanlarda karşılaşılan teknik engellerin ortadan kaldırılmasında yardımcı olan bir diğer metot, millî seviyede tesis edilen akreditasyon sistemlerinin birbirini tanımasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; akreditasyon işlemleri, laboratuvarların belgelendirme ve test kuruluşlarının teknik yeterliliklerinin üçüncü bir kurum tarafından belirlenen uluslararası kriterlere göre değerlendirilmesini ve düzenli aralıklarla denetlenmesini gerektirir. Belgelendirmenin ürünler için belli bir güvenin tesis edilmesine yardımcı olması gibi, akreditasyon da test ve belgelendirme kuruluşlarına duyulan güvenin oluşturulmasında önemli bir yere sahiptir; çünkü akreditasyon, bağımsız bir üçüncü kurum tarafından gerçekleştirilir.

Kalibrasyon, deney, ürün, kalite sistemleri, personel belgelendirmesi ve muayene hizmeti veren kurum ve kuruluşlar hem zorunlu alanda hem de ihtiyarî alanda uygunluk değerlendirme altyapısını oluşturan ana unsurlardır. Bu kurum ve kuruluşların teknik yeterliliği, beceri, tarafsızlık ve dürüstlüğüne güven duyulması, dünya piyasalarında teknik engellerin kaldırılması ve ticaretin serbestleştirilmesi için şarttır.

Konuya Avrupa Birliği ile tesis ettiğimiz gümrük birliği açısından bakarsak durum farklı değildir ve hatta daha büyük önem taşımaktadır. Avrupa'da önceliğin kaliteye verildiği şeffaf bir uygunluk değerlendirme piyasasının işlerliğinin sağlanması ve sanayiin dünyada rekabet edebilecek düzeye ulaşması için, akreditasyon hizmetinin varlığı elzem görülmektedir. Akreditasyon, millî seviyede ve Avrupa kamu makamları için, Avrupa'nın herhangi bir köşesinde verilen rapor ve belgelere gerekli güvenin tesisi açısından şarttır.

Uygunluk değerlendirmesi kuruluşları için, akreditasyon, teknik yeterlilik, tarafsızlık, dürüstlük ve saygınlıklarını gösterebilmeleri, kendi aralarında hizmet kalitesine endeksli bir rekabet ortamı yaratabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerinde karşılıklı güven tesisi için, akreditasyonu, şeffaflığı ve izlenebilirliği temel konudur. Bu nedenle, akreditasyon işlemi son derece teknik bir konu olup, ana esasların kanunla, teknik ayrıntıların ise standartlarla düzenlenmesi gerekmektedir.

Zorunlu ve ihtiyarî alanlarda akreditasyon uygulamaları farklılık göstermekle beraber, akreditasyon belgesi almaya hak kazanan kuruluş, akredite olduğu alandaki uzmanlığını ve yeterliliğini tarafsız bir kuruma onaylatmış olmaktadır. Bu anlamda, bu hizmeti sağlayacak şemsiye organizasyon, akreditasyon kurumudur.

Akreditasyon kurumları, dünyada hızlı bir ivmeyle son beş yıldır kurulmuş ve ulusal olmaktan çıkarak, bölgesel birlikler altında toplanmaya başlamıştır. Bu birlikler, akreditasyonla ilgili esas ve uygulamaları uyumlu hale getirmek ve dünya ticaretinde tek belgeyle ticaretin gerçekleştirilmesi için güven ortamını tesis etmeye çalışmaktadır. Örnek olarak, Avrupa Akreditasyon Birliği, ortak kriterler koyarak, üye ülkelerdeki millî akreditasyon kuruluşlarını kendi şemsiyesi altında toplamaktadır. Uluslararası Laboratuvarlar Akreditasyon İşbirliği, dünyadaki tüm laboratuvar akreditasyon birliklerini kendi çatısı altında toplamaya başlamıştır. Türkiye'de de, ithalatçı, ihracatçı ve Türkiye pazarının, insan, can ve mal güvenliği, kaliteli ürün ve hizmetlere kavuşması amacıyla, bu

kanunla kurulacak Akreditasyon Kurumunun, bir an önce, bölgesel ve uluslararası platformlarda yerini alması gerekmektedir.

Akreditasyon kuruluşunun yapısı, yaptığı akreditasyon faaliyetlerine güven verecek şekilde olmalıdır. Bu nedenle, bu kuruluşların tarafsız olması ve tarafsızlığının garanti altına alınmış olması gerekmektedir. Bu kuruluşlar, farklı hizmetler için komitelerden oluşmalı, kalifiye personelle çalışmalı, ilgili bütün tarafların katılımı sağlanmalı ve akreditasyon usul ve esasları açık bir şekilde yayımlanmış olmalıdır. Bu şartların yerine getirilmesi durumunda, akreditasyon kurumu, ilgili standartlar çerçevesinde kabul gördür ve tanınır.

Gerek Avrupa Birliği ile Türkiye arasında gerçekleştirilen gümrük birliği çerçevesinde gerekse diğer ülkelerle yapılacak olan ticarete, Türk ihraç ürünlerinin teknik engelle karşılaşmasının önlenmesi açısından, uygunluk değerlendirme işlemlerinin uluslararası ve Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirilmesi kaçınılmazdır.

Türk Akreditasyon Kurumunun, ilgili tüm tarafların katılımıyla, devlet güvencesi altında, Avrupa Birliği ve dünyadaki uygulamalara uygun, ekonomik ve idari yönden bağımsız ve tarafsız olarak faaliyet gösterecek bir şekilde kanunla kurulacak olması, sağlam hukuki bir temel tesis edecek ve kurumun çalışmalarında etkinlik sağlayacaktır.

Dünya Ticaret Örgütüne göre, ticarete teknik engeller, ülkelerdeki standartlar, mevzuat, uygunluk değerlendirmesi prosedürleri arasındaki farklılıklardan kaynaklanan deney ve belgelendirme hizmetlerindeki tekrarlar olarak tanımlanmaktadır. Avrupa Birliği ülkelerindeki kuruluşlardan yapılan belgelendirme oldukça maliyetli olduğundan, ülkemizde de bu sistemin kurulması, özellikle KOBİ'ler için büyük önem arz etmektedir. Bu sayede, hem yurt dışındaki kuruluşlara verilen belgelendirme ücreti hem de ürünün nakliye masrafları söz konusu olmayacaktır. Ayrıca, büyük hacimli malların test amacıyla başka bir yere gönderilmesi gibi sıkıntuların önüne geçilmiş olunacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifine ana hatlarıyla bakıldığında, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda yapılan değişikliklerle de, uluslararası ve Avrupa Birliğindeki akreditasyon sistemlerine uygun olduğunu, kuruluş amacıyla organizasyon yapısının uygun olduğunu ve bu hizmeti gereği gibi yerine getirmek için gerekli tarafsızlığın sağlandığını ve güven altına alındığını açıkça görmek mümkündür.

Kurumun, genel kurulunun üç ana grubun temsilcilerinden oluşturulması ve bunun, yönetim kuruluna orantılı yansıtılması ve kurum başkanının, sadece kamu sektöründen gelen (A) grubu temsilcileri arasından seçilmesi, kurumun, hizmet veren ve hizmet alan taraflar arasında tarafsızlığını garanti etmektedir.

TÜRKAK'ın vereceği hizmetlerden doğrudan veya dolaylı olarak yararlanacak taraflardan bazıları şunlardır: Her türlü laboratuvarlar, belgelendirme kuruluşları, muayene ve gözetim kurumları, KOBİ'ler, büyük ölçekli satın alma yapan kamu kurumları, çevre koruma birimleri, sanayi ve ticaret oda ve birlikleri, bilimsel kuruluşlar, Ulusal Metroloji Enstitüsü ve Türk Standartları Enstitüsü ve tüketicilerdir.

Ayrıca, kurumun, bütün görevlerini yapabilir hale gelmesi için, bir yılı geçmeyecek bir süre içerisinde, destek hizmetlerinin Dış Ticaret Müsteşarlığı koordinatörlüğünde, akreditasyon konusunda bilgi birikimi, tecrübesi ve yetmiş kalifiye personeli mevcut olan Türk Standartları Enstitüsü tarafından yürütülmesinin, hizmetin gecikmeden verilmeye başlanması açısından büyük bir önem taşıdığı kanaatindeyim.

Bu kanun teklifinin Yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasıyla, akreditasyon sistemi çerçevesinde Türk sanayicisinin sahip olduğu belgeler, uluslararası ticarete itibar kazanacaktır.

İlgili komisyonlarda görüşülüp, bütün üyelerin uzlaşması ve ittifakı neticesinde Genel Kurul inen 123 sıra sayılı Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifine, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak olumlu oy vereceğimizi bildirir; bu vesileyle, bütün vatandaşlarımızın Regaip Kandilini kutlar, Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Durmuş.

Şimdi, söz sırası, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Altan Karapaşaoğlu'nda.

Buyurun Sayın Karapaşaoğlu. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye Akreditasyon Konseyi -kurumu olmasını dilerdik- ile ilgili teklif hakkında Grubum adına görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunuyorum; saygılarımı sunarım.

Değerli arkadaşlar, evvela, bu teklifin komisyonlardan süratle ve birliktelikle geçmesinin altyapısında, sanayimizin ve özellikle KOBİ niteliğindeki işyerlerimizin çok zarurî ihtiyacı olması vardır. Tabii, bu teklif tanzim edilirken dikkat edilmesi gereken birtakım unsurlar var mıydı yok muydu, onu ayrıca tartışmamız mümkündür.

Evvvela, bu teklifin hazırlanması, gündeme getirilmesi ve yasallaşması için gayret gösteren arkadaşlarımıza, kurumlarımıza teşekkürlerimizi bir borç biliyoruz; zira, sanayi bölgesinden gelen bir milletvekili olarak, bunun ne kadar büyük önem arz ettiğini ifade etmeme gerek kalmaz zannediyorum.

Değerli arkadaşlar, ancak yaptığımız veya yapacağımız şu konuşmaların, bu tutanaklara geçmesi suretiyle, öyle inanıyorum ki, ileride birtakım düzenlemeler aranacaktır, talep edilecektir, gelecektir. Tutanaklara geçmesi ve ileride kullanılması açısından, birtakım tenkitlerimizi sayın bakanımıza ve sayın komisyonumuza arz etmek üzere sıralayacağım. Buradan yanlış bir anlam çıkmamı, bunu destekleyeceğiz, yasalastıracağız; çünkü, ihtiyacımız var.

Değerli Başkanım, evvela bu akreditasyon kuruluş yasa teklifinin, çok hantal bir şekilde tanzim edilmiş olduğunu görüyoruz. Bakın, elimizde bir örnek olarak Norveç Akreditasyon Muadil Kanunnamesi var. Bu kanunname 7 maddeden teşekkül etmiştir, 7 maddeden müteşekkildir; ama, elimizdeki yasa teklifine bakıyoruz, 25 uzun madde var. Öyle zannediyorum ki, bu, çabuk yasalassın diye de birtakım konular, iki ayrı konu, bir madde altında toplanmış bulunuyor. Tahmin ediyorum ki, bu sistemin, ileriki bir dönemde yeniden gözden geçirilmesi gerekecek.

Avrupa standartlarına dayalı olarak bağımsız bir yargıya ulaşabilmek için, akreditasyon sisteminin, kamu makamlarının kontrolü altında kurulmuş olması gerekiyor. Kamu makamları akreditasyonu destekleyip, onun layıkıyla işlemlerini sağlamayı görev addediyorlar. Ulusal akreditasyon sistemleriyle, kamu makamları arasındaki ilişkinin niteliği, tabiatıyla, bir üye devletten, diğerine farklılık arz edebilir ve arz etmektedir. Misal olarak söylemek istiyorum. Akreditasyon sistemi, hukukî düzenlemeyle kurulmuş, devletin belli derecede etkisi bulunan özel veya yarı özel bir oluşum olabilir ya da bu sistemi, bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren bir kamu kuruluşu veya bizzat bakanlık yürütebilir. Niteliği ne olursa olsun, bu ilişki, akreditasyon sisteminin bağımsızlığını, özellikle de ticarî anlamda bağımsızlığını teminat altına almak zorundadır.

Ülkemizde, bazı kesimlerce, bu konuyu, Türk Standartları Enstitüsünün götürebileceği görüşü serdedilmektedir; bir kısım ifadelerle göre, bu kuruluşun tamamen özgür olması, özerk olması, sivil olması görüşü serdedilmektedir; ama, elimizdeki yasa teklifinde, bu konsey oluşturulurken, karar mekanizmaları oluşturulurken, iştirak ediciler üç grupta toplanmış ve başkanının mutlaka (A) grubundan olacağı ifadesi yer almış; eşitlik halinde de, başkanın oy kullandığı istikamette yasalaşacağı hükme bağlanmış.

Değerli arkadaşlar, evvela, bu yapı içerisinde tenkit edeceğimiz üç ana konu var. Bu üç ana konu şunlar: Yönetim kurulunda özel sektör temsilcisi sayısı, bu düzenlemeye, yani, bu mantaliteye, bu mantığa göre, yeterli değil. Özel sektörün temsil imkânının artırılması uygun olacaktır. Misal olarak söylüyorum. Burada birtakım özel kurumlar sıralanmış; ama, bugün Türk iş alemine, gerek dışarıdan itibar görmeleri bakımından gerek kamuoyumuz tarafından itibar görmeleri bakımından SIAD'ların seçeceği bir temsilci de olması gerekirdi kanaatini taşıyoruz ve SIAD'lardan, zaten, böyle birtakım teklifler de gelmiştir. Geçtiğimiz dönemde komisyonda tartışırken, bu konu gündeme getirilmiştir.

Ayrıca, TÜRKAK'ın ilk genel kurulu yapılanaya kadar, koordinasyonun, Dış Ticaret Müsteşarlığınca götürüleceği hükümlü yer alıyor. Böyle bir geçici madde var. Destek hizmetlerinin, daha sonra bu kurumu denetlemesi gereken bir kurumdan alınacağını açıkça burada belirtilmesi, akreditasyon kurumunun uluslararası itibarı açısından bir sakıncayı gündeme getirme ihtimalini taşıyor; bunun dikkate alınması gerekirdi. Önümüzdeki günlerde bu konu, yeniden gözden geçirilmelidir.

Ayrıca, TÜRKAK yönetim kurulunun oluşturulması, kurul oluşturulduktan sonra kuruma personel tayininin yapılması, aslında, daha uygun olacaktır; ama, şimdi, kurul oluşturulurken hemen personel tayin ediliyor; bu da bir sakınca özelliği arz ediyor.

Değerli arkadaşlar, bu kurumun yapısının daha basit, daha kolay olması ve özellikle de dış dünyada, ticarî alemde itibar görmesi çok önemlidir. Eğer, bunu itibar görmez bir konuma getirirsek bütün emeklerimiz boşa gitmiş olacaktır.

Şimdi, biz, kendi elimizle büyük bir kurum oluşturuyoruz. Bir taraftan, devletin yapısının değiştirilmesi, daraltılması, küçültülmesi gibi konuları konuşuyoruz; ama, bir taraftan da, Parlamento olarak yeni yeni kurumları ihdas ediyoruz. Bu konuda da dikkatli olmamız gerekiyor kanaatini taşıyoruz.

Bilhassa, Avrupa'ya, Ortak Pazar Topluluğuna ihracatımızda en büyük engellerden bir tanesi, akredite edilmemiş mallarımızın, standartlarımızın olmasıdır. Mesela, burada KOBİ'lerden bahsetmek istiyorum; zira, Türk sanayi sektörünün büyük bir bölümünü KOBİ'ler oluşturuyor. Örneğin, Bursa'da otomobil yedek parçası yapan, otomotiv sektörüne hizmet eden kuruluşların, yaptıkları bu parçaları Avrupa Topluluğu ülkelerinde satabilmeleri için, şuradaki ifadeye göre, bir çeşit mal için, bir çeşit unsur için, yaklaşık 30 000 ilâ 50 000 dolar arasında para ödemek mecburiyetindedirler. Bu da, tabii, bu sektörde uğraşan KOBİ niteliğindeki bir kuruluşun on çeşit mal ürettiğini veyahut da bir aparatı üretirken on çeşit alternatiften meydana geldiğini düşünürsek, yaklaşık 500 000 dolar ilâ 1 milyon dolar arasında, yurt dışına para ödemeleri gerekiyor ki, bu da bizim ihracatımıza en kötü etkisi olan bir unsur oluyor.

Değerli arkadaşlar, yasa teklifinde "konseyin kuruluşu" diye okuyoruz. Literatürde "konsey" sözcüğü kurul, meclis; başka bir ifadeyle hukukî varlığı olmayan insan heyeti ya da topluluğu anlamını taşıyor; ama, kurul olursa, doğrudan doğruya, bilfiil insanların bulunduğu, insanların çalıştığı bir organizasyon olacak.

Söz konusu konseyin veya kurulun kurulmasını müteakip, ülkemizde faaliyet gösteren laboratuvarların potansiyelleri daha iyi değerlendirilecek ve bu laboratuvarlar yüksek kapasiteyle çalışma imkânı bulabilecekler. Arkadaşlarım izah ettiler; standart tespit eden veya bir mal veya malzeme üzerinde özelliklerini tespit eden laboratuvarların, bunları sağlıklı yaptıklarını denetleyecek bir kuruluş akreditasyon konseyi. Halihazırda, mevcut kuruluşların yanı sıra, test ve belgelendirme sektörünün geliştiğini gören diğer yatırımcıların da bu alana yatırım yapabilecek olmasından dolayı, bu hizmet sektöründe önemli bir canlılık sağlanacaktır; çerçevesi çizilmiş olan bu faaliyet sahasına girmek ve yatırım yapmak isteyenler için de, cazip bir ortam yaratılmış olacaktır veya olabilir.

Değerli arkadaşlar, ancak, bunları yaparken, standartları belirleyen yüksek teknolojiye sahip olan ülkelerin standartlarını burada tespit ve tayin etmek diye bir görevimizin dışında, standardın, tarafımızdan da yükseltilmesini temin etme gibi bir görevi üstlenmemiz gerekiyor. Örneğin, bir otomobil lastiğinin dansitesi şu olacak gibi bir standardı Avrupa'dan alırken, onun daha üstünde bir standardı üretebilecek kuruluşların da, bu yasayla birlikte desteklenmesi lazım; aksi takdirde, tamamen dış dünyanın etkisi altında üretim yapmak mecburiyetinde kalırsanız ki, bu, bizim için birtakım sıkıntıları da ileride gündeme getirebilir.

Test ve belgelendirme sektörlerini düzenleyen bir konseyin varlığı sayesinde, üçüncü ülke menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalinde de, ülkemizdeki test ve belgelendirme hizmetlerinden yararlanılarak, hem ithalatçılarımıza kolaylık sağlanmış olacak hem de bu hizmetler üçüncü ülkelere satılarak gelir elde edilebilecektir. Üçüncü ülkeler derken, bizden sonra gelen Türk cumhuriyetleri kastetmek istiyorum; onlara da hizmet vermemiz mümkün, onların standartlarını da denetlememiz mümkün ve bu yolla, nasıl, biz Batı'ya para ödüyorsak, onlardan da birtakım gelirleri temin etmemiz mümkün.

Ülkemizde, Türkiye akreditasyon konseyinin tesis edilmesi, Türkiye'ye, bazı sanayi ürünlerinde rekabet içinde olduğumuz Doğu Avrupa ve Doğu Avrupa karşısında nispi bir üstünlük getirecektir. Bu ülkeler, dünyada kabul gören bu sistemi kavrayıp, istenen düzeyde belgelendirme hizmeti gerçekleştirme aşamasına gelinceye kadar, Türk belgeli ürünler önemli bir avantaj elde ederek, gerek Avrupa Birliğinde gerekse diğer pazarlarda öncelik yakalayabilirler.

Değerli arkadaşlar, bu maddeden anlaşılacağı gibi, şu ifadeden anlaşılacağı gibi, ürünlerde kullanılan materyallerde, kullanılan eşyada, bir alışkanlık gündeme getirilebilmesinin bir yolu da, bu standartların üstün vasıfları taşımış olmasında. Öyle ürünler var ki, bir pazarda sürekli o ürün aranır, o marka aranır; bu, bir alışkanlığın ifadesidir. Dolayısıyla, bu alışkanlığı da kazandıracak özellikleri takip etmemiz, kollamamız gerekiyor.

TÜRKAK sayesinde oluşturulacak akreditasyon zinciri, ülkemize yapılacak ithalatta da uygunluk değerlendirilmesi işlemlerinin daha sağlıklı bir şekilde yapılmasını sağlayarak, söz konusu incelemeler, teknik engel niteliğinden çıkarılmış olacak.

Üçüncü ülkelerden Türkiye'ye gelen ve buradan Avrupa Birliğine gidebilecek kalitesiz ürünlerin yaratabileceği trafik sapması ihtimali, akreditasyon zincirinin oluşturulmasıyla önlenecek.

Değerli arkadaşlar, yurt dışından ucuz mallar ithal etmek suretiyle, o ucuz malların kullanıldığı birtakım üretimler Avrupa'ya, Amerika'ya satılmak isteniyor, ama o kalitesiz ürünlerden dolayı da sıkıntıya uğrayabiliyoruz. İşte, bunun da bu şekilde önüne geçilmiş olacak; çünkü, alacağımız malı bu laboratuvarlarda akredite ettirebileceksiniz.

Avrupa Birliğinde test ve belgelendirilme faaliyetleri, güvenilirlik esasına dayanmaktadır. Biraz önce bahsettiğimiz gibi, güvenilir olmak gerekir. TÜRKAK'ın kurulmasıyla, ülkemizde, Avrupa

Birliğindeki zorunlu teknik düzenlemeler kapsamında yer alan ürünlerin test ve belgelendirilmesi yeterlilikleri TÜRKAK tarafından tasdik edilen kurumların yetkilendirilmesi yoluyla mümkün olabilecektir. Böylece, ülkemizde, Avrupa Birliği tarafından aranan zorunlu belgeleri düzenleme imkânı da bulmuş olacağız.

Avrupa Birliğindeki zorunlu teknik düzenlemeler kapsamında yer alan ürünlerin belgelendirilmesi, Avrupa Birliği ülkelerindeki kuruluşlardan yapıldığı takdirde oldukça maliyetli olduğundan ülkemizde de bu sistemin kurulması, özellikle KOBİ'ler için büyük önem arz ediyor. Bu sayede hem yurt dışındaki kuruluşlara verilen belgelendirme ücreti hem de test edilecek ürünün yurt dışına gidip gelmesi için gereken nakliye masrafları nedeniyle ülkemizden yapılmakta olan kaynak transferi önlenmiş olacak. Ayrıca, büyük hacimli malların, fiziksel olarak, büyük güçlük yaratan, test amacıyla başka bir yere gönderilmesi gibi sıkıntılarını önüne de geçilmiş olacak.

Değerli arkadaşlar, burada, üretim yapan tesislerimizin, yurt dışından, test edilmiş, akredite edilmiş kurumlardan onaylı belgesi olan ürünleri kullanma zorunluluğu da böylece ortadan kalkmış bulunuyor.

Söz konusu konseyin kurulmasının getireceği en önemli yararlarından birisi ise, ülkemizdeki tüketicilerin, sağlıklı bir şekilde incelenmiş ve belgelendirilmiş olan sağlıklı, emniyetli ve çevre güvenli ürün kullanma imkânına kavuşturulacak olmasıdır.

Ülkemizde akreditasyon sisteminin olmamasından dolayı birtakım sakıncalar gündeme gelmiştir. Ülkemizde, test ve belgelendirme kuruluşlarının yeterliliklerini onaylayacak bir kurumun mevcut olmaması nedeniyle, Türkiye'de test edilip belgelendirilen ürünlerin ihracatında zaman zaman problemler olmuş, Avrupa'ya, yurt dışına gönderilen mallar geri gönderilmek mecburiyetinde kalmıştır. Test ve belgelendirme sektörünü düzenleyen ve tek bir disiplin altında toplayan bir sistemin mevcut olmaması nedeniyle, yeni laboratuvar ve belgelendirme kuruluşları faaliyete geçememekte ve böylece Türk Standartları Enstitüsü, neredeyse bir tekel olma konumuna gelmektedir. Zorunlu teknik düzenlemeler kapsamındaki tüm kontroller, başka bir büyük kuruluş olmaması nedeniyle, ülkemizde en büyük test ve belgelendirme kuruluşu olan Türk Standartları Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmektedir. Rekabet olmadan, kalitenin ne kadar gerçekleşeceği düşünülmürse, bu kuruluşun, ikinci bir kuruluş ve üst kuruluş olarak gündeme gelmiş olması büyük yararlar getirecek.

Ülkemizde akreditasyon sisteminin olmaması, yabancı girişimlerin, test ve belgelendirme alanında yatırım yapmasını da engelliyor. Onlar da, kendi yaptıkları birtakım üretimleri dışarıda belgelendirmek suretiyle birtakım sıkıntılara düşüyorlar ve bazı konularda ülkemizde yatırım yapmaktan da kaçınıyorlar. Üçüncü ülkelerden yapılan ithalatta Türkiye'deki test ve belgelendirme hizmetlerinden pek fazla yararlanılamamakta ve bu hizmetlerin satılması yoluyla elde edilecek gelirden de mahrum kalmakta.

Avrupa Birliğine yaptığımız ihracatta ise, zorunlu olarak aranan belgeler, ancak birliğin yetkili test ve belgelendirme kuruluşlarından temin edilmekte, bu da zaman ve kaynak israfına yol açmaktadır.

Değerli arkadaşlar, elimizdeki yasa teklifine baktığımız zaman, birtakım mesajlar alıyoruz. Bunlardan en önemlisi, biraz önce bahsettiğim gibi, kuruluşundaki hantallıktır. İkincisi, affınıza sığınarak söylüyorum; ama, bir gerçeği, burada, aramızda da dile getirmek zorundayız, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin siyasi yapısına olan bir güvensizlik var; yanlış anlaşılmasın, siyasi yapısına olan bir güvensizlik var. Bu siyasi yapısına olan güvensizliğin, hem kamuoyunda hem de

dışarıda çok üst seviyede olduğunu hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, bu konseye, bu kuruluşa, devlet ağırlıklı, kurum ağırlıklı değil de özel sektör ağırlıklı yaklaşmamızın çok önemli yararı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız efendim.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Belli bir geçiş dönemini, özel kuruluşların ağırlıklı olması kaydıyla geçirmemizde yarar vardır ve bu konseyin yapısının, daha doğrusu, gövdesinin biraz daha zayıflatılması yararlı olacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerimizi, ileride değerlendirilmesi amacıyla tutanaklara geçirmek için ifade ettik, belirttik. İnşallah, bu teklif çıkarılacaktır, çıkarılması gerekmektedir ve sanayimize de hizmet edecektir.

Saygılar sunuyorum (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karapaşaoğlu.

Şimdi, söz sırası, şahsı adına, Afyon Milletvekili Sayın Müjdat Kayayerli'de.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi üzerinde, şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Akreditasyon, kısaca, laboratuvarların, test ve belgelendirme kuruluşlarının uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre, bağımsız ve tarafsız bir üçüncü kuruluş tarafından değerlendirilmesi, onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesidir. Bu bakımdan, herhangi bir ürün ya da hizmetin, ilgili standarda ya da teknik düzenlemeye uygun olup olmadığını test eden ve bu uygunluğu belgelendiren bir kuruluşun, söz konusu olan denetimleri yaparken kullandığı araç-gereçlerin doğru ölçüp ölçmediği, çalışan personelin söz konusu testleri yapmak için yeterli olup olmadığı ve nihayetinde, ürün ya da hizmetin layıkıyla belgelendirilip belgelendirilmediği, ancak akreditasyon yoluyla değerlendirilebilir.

"6 Mart 1995 tarihinde imzalanan 1/95 sayılı Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi kararının 8 inci ve 11 inci maddeleri uyarınca Avrupa Birliğinin standardizasyon, test ve belgelendirme konusundaki mevzuatı, kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde ülkemiz mevzuatına dahil edilecektir" ibaresi vardır gerekçede.

Şimdi, Türkiye Akreditasyon Konseyi, 57 nci hükümetçe gerçekleştirilecektir. Avrupa Birliği ile Türkiye arasında gerçekleştirilmiş olan gümrük birliği çerçevesinde, Türk ihraç ürünlerinin teknik engelle karşılaşmasının önlenmesi açısından, test ve belgelendirme işlemlerinin Avrupa Birliği normlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi zorunluluk arz etmektedir. Avrupa Birliğinde akreditasyon, ihtiyarî bir sistem olmakla beraber, bazı sanayi ürünlerinin, birlik içinde serbet dolaşıma girebilmesi için taşınması gereken CE (Fransızcada, Conforme European) işareti, yalnızca onaylanmış kuruluşlar tarafından verilebilmekte ve bir kuruluşun akredite edilmiş olması, onaylanmış kuruluş olarak belirlenmesine de yardımcı olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu çerçevede, ilgili tüm tarafların katılımıyla, devlet güvencesi altında, ancak idarî ve ekonomik yönden bağımsız ve tarafsız bir akreditasyon kuruluşunun kurulabilmesi için, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Taslağı, yani, bu kuruluşu kısaltarak söyleyecek olursak, TÜRKAK hazırlanmıştır. En kısa sürede yasalaşması beklenen ve gereken ve özellikle, sanayi ürünleri ihracat ve ithalatımızda önemi gözardı edilemeyecek olan TÜRKAK'ın kurulması ve faaliyete geçecek uluslararası platformlarda tanınmasıyla, özette, Türkiyemiz şu yararları elde edecektir: Ülkemizdeki test ve belgelendirme kuruluşlarına duyulan

güven daha çok artacaktır; piyasada güven tesis edilecektir ve mevzuat boşluğu giderilecektir; özel ve resmî belgelendirme ve test kuruluşlarımız akredite edilecektir; güvenilir bir ölçümden geçerek belgelendirilen ürünler sayesinde, tüketici güvenliği korumuş olacaktır; Avrupa Birliğine ihraç edilen ürünlerimizin serbest dolaşımı sağlanacaktır. Sonuç olarak, dünyadaki ve Avrupa Birliğindeki uygulamalara paralel bir akreditasyon zinciri oluşturulmuş olacaktır.

Bu kapsamda, Avrupa Birliği içerisinde CE işaretiyle ilgili getirilen düzenlemeler, ülkemiz açısından da 2001 yılında yürürlüğe girecektir; yani, 2001 yılı sonrasında CE kapsamındaki mallar için, sanayicilerimiz, ürünlerini Avrupa Birliği tarafından yapılan düzenlemelere uygun hale getirmek ve CE işaretini mallarının üzerine koymak zorundadır. 2001 yılından itibaren, tabloda isimleri belirlenmiş konularda imal edilmiş ürünlerin üzerinde CE işareti taşımayan ürünler, Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilemeyecektir. Dolayısıyla, sanayicilerimiz, Avrupa Birliğine ihracat konusunda sıkıntı yaşayacaklardır. Bu bakımdan, bu kanun teklifi gerçekten çok önem taşımaktadır.

Yine, CE işareti bulunmayan malların Türkiye'de satışında da tüketiciler sıkıntı yaşayabileceklerdir; çünkü, Avrupa Birliğiyle imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasında belirtildiği şekliyle, Türkiye, Avrupa Birliği rekabet kurallarına da uymak durumundadır.

Değerli milletvekilleri "CE işaretini kullanmak için, Türk sanayicileri ne yapmalıdır?" sorusuna şöyle cevap vermek istiyorum: CE işareti, konuya ilişkin direktiflerde belirtilen sağlık, güvenlik, çevre ve tüketiciyi koruma koşullarına uyulduğunu göstermektedir ve gerekli bütün uyum çalışmalarının yapılması sonrasında kullanılmalıdır.

Yine, sanayicilerimizin yapması gereken ilk şey, ürünlerinin ilgili direktif kapsamında olup olmadığını öğrenmektir. Bu konuda dikkat edilmesi gereken diğer bir durum, bir ürünün birden fazla direktif kapsamında olabileceğidir. Ürünle ilgili direktifler varsa, ikinci aşamada, o direktifte getirilen koşulların incelenerek, tam olarak ürüne adapte edilmesi gerekmektedir. Örnek; oyuncaklar direktifinde teknik dosya olarak isimlendirilirken, otomatik olmayan tartı direktifinde tasarım dokümanı, basit basınçlı kaplar direktifinde tasarım ve üretim dosyası isimleri kullanılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu konuda halkımızın, sanayicilerimizin, özellikle bilgi eksikliğine de şahit olmaktayız. Bu bakımdan, sanayicilerimizin birçoğu bu yönde çalışma yapmak bir yana, daha, CE işaretinin ne olduğunu bile bilmemektedir.

Devletimizin yapacağı şeyleri şöyle sıralamak mümkündür:

CE işareti konusunda sanayicileri bilgilendirmek ve yürütülecek çalışmaları koordine etmek gerekmektedir.

Yine, ikinci faaliyet olarak, sanayicilerimize, ürünlerini CE standartlarına uygun hale getirirken test etmelerini sağlayacak laboratuvarlar kurmaktır. Yine, CE işaretiyle ilgili direktiflerde belirlenmiş standartlara uygun laboratuvarlar oluşturularak, sanayicilerin kullanımına sunulması büyük önem taşıyacaktır.

Devletimizin üçüncü olarak yapabileceği faaliyet teşviiktir. Bir ürünün CE işaretini alabilmesi ve o standarda gelebilmesi için, önemli miktarlarda harcama yapabilmesi gerekmektedir. Yapılan araştırmalara göre, bir ürünün CE işaretini alabilmesi için oluşan maliyet, o ürünün toplam maliyetinin risk durumuna göre yüzde 3 ile yüzde 15 arasında değişmektedir.

BAŞKAN – Sütreniz dolmak üzere, lütfen toparlar mısınız.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Devamla) – Sonuç olarak, ülkemiz açısından bazı zorluklar yaratan gümrük birliğinin, Türkiye'ye herhangi bir avantaj sağlamadığı, üstelik, Avrupa Birliğinin vermeyi taahhüt ettiği malî yardımları vermediği düşünülebilir. Avrupa Birliği ile ülkemiz arasında bazı olumsuzlukların yaşandığı doğru olmakla birlikte burada iki konunun vurgulanması önem taşımaktadır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın efendim.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Türkiye Akreditasyon Konseyinin kurulması için ciddi çalışmalar yapan Sayın Devlet Bakanımız Prof. Dr. Tunca Toskay başta olmak üzere, bütün bürokratlarımızı tebrik ediyor, Yüce Meclise saygı ve sevgilerimi sunuyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kayayerli.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini...

OĞUZ TEZMEN (Bursa) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN – ... oylarınıza sunuyorum...

Müsaade etseydiniz de, maddelerine geçip, ondan sonra isteseydiniz; 1 inci maddede...

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Zaten onu söylemek istedi herhalde.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Kuruluş amacı

MADDE 1. — Bu kanun ile, laboratuvar, belgelendirme ve muayene hizmetlerini yürütecek yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşları akredite etmek, bu kuruluşların belirlenen ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyetlerde bulunmalarını ve bu suretle ürün/hizmet, sistem, personel ve laboratuvar belgelerinin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek amacıyla, merkezi Ankara'da olmak üzere Başbakanlıkla ilgili, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, idari ve malî özerkliğe sahip, Türk Akreditasyon Kurumu, kısa adı TÜRKAK kurulmuştur.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini aktarmak üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizin kamilini kutlar, saygılar sunarım.

Değerli milletvekilleri, Türk Standartları Enstitüsü, ülkemizde, bu zamana kadar, kaliteli mal üretiminin teşvik edilmesi, uluslararası standartlara göre üretim yapılması noktasında TSE rumuzlu kalite belgesi vermek, TSE belgesi verilen kuruluşların standartlara göre üretim yapıp yapmadığını denetlemek amacıyla çok önemli bir görevi ifa etmiştir.

Uluslararası alanda ise, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ve yıllık programlar, bilim ve teknoloji politikaları, uygulama planı, Türkiye ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası; yani, Dünya Bankası arasında imzalanan 5 Nisan 1991 tarihli İkraz Antlaşması Teknoloji Geliştirme Projesi ve Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki gümrük birliğinin tamamlanmasına ilişkin 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı, Tavsiye Kararı ve Mali İşbirliği Deklarasyonununun 8, 9, 10 ve 11 inci maddelerine göre, Türkiye, ticarete teknik engellerin kaldırılması konusundaki topluluk araçlarını, diğer bir ifadeyle, standardizasyon, ölçüm, kalibrasyon, kalite, akreditasyon, test ve sertifikalandırma konusundaki Topluluk mevzuatını, kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde benimseyecektir.

Türkiye, geçiş süreci içinde, Topluluk mevzuatına uygun belgelendirilmiş Topluluk ürünlerinin ithalatını engellemeyecektir. Topluluk araçlarının Türk hukukuna uyarlanmasına kadar Türkiye'nin sanayi ürünlerinde Topluluk hukuku doğrultusundaki uygunluk değerlendirmeleri de kabul görmektedir. Hükümetine göre, ülkemiz, 31.12.2000 tarihine kadar Topluluk araçlarını Türk hukukuna uyarlamak ve Türkiye ile Avrupa arasında işbirliğini oluşturmak için Türk Akreditasyon Kurumu oluşturmayı taahhüt etmiştir.

95/1 sayılı Ortaklık Konseyi kararı, tavsiye kararı ve mali işbirliği deklarasyonu çerçevesinde 9 Mart 1995 tarih ve 22222 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 95/64-89 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla dış ticarete uygulanacak teknik mevzuat, spesifikasyon ve standartların uluslararası ticareti engelleyici bir yapıya dönüştürülmesini önlemek, ticaret hacmini artırmak, ihracatta ürünlerin dış ülkelerdeki iyi şöhretini muhafaza etmek, kalitesini ve rekabet gücünü yükseltmek, dış alıcıları ithalata özendirerek, ithalatta ise, ithal mallarıyla yerli ürünler arasındaki farklılık yaratmayacak şekilde insan sağlığını ve emniyeti sağlamak, haksız rekabeti önlemek, tüketiciyi koruyucu ve kaliteyi yükseltici tedbirleri almak için dış ticarete standardizasyon rejimi kararı çıkarılmıştır.

Aynı Resmî Gazetede, Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından dış ticarete standardizasyon yönetmeliği yürürlüğe sokulmuştur.

Türk Akreditasyon Kurumu kurulmasıyla, Türkiye de dahil olmak üzere, tüm Avrupa ülkelerinde, kalite yönünden belirli bir standart oluşturulması için önemli bir adım atılmış olacaktır. Bununla, kurulacak olan Türk Akreditasyon Kurumu, yurtiçi ve yurt dışında akredite edilmek üzere başvuruda bulunan laboratuvar, ürün hizmet, sistemi, personel ve benzeri belgelendirme konularında faaliyet gösteren ulusal veya uluslararası özel veya kamu kurum ve kuruluşlarının, ilgili standartlara ve kriterlere göre değerlendirilmesini yapmak ve değerlendirme sonucunda kuruluşun akredite edilip edilmemesine karar vermek, akredite edilen kuruluşları izlemek ve gerektiğinde geçici veya devamlı olarak akreditasyon kararını durdurmak ve bu alanlarda faaliyette bulunacak tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Böylece, bu yasa teklifinin kabul edilmesiyle kurulacak olan Türk Akreditasyon Kurumu ülkemizin de taraf olduğu ve imzaladığı uluslararası anlaşmalarla kurulmasını taahhüt etmiş olduğu bir kuruma kavuşacaktır.

Ülkemizde bu sistemin kurulması, tüm ekonomik kuruluşlarımız açısından olduğu gibi, özellikle de ülkemiz ihracatında önemli bir yeri olan KOBİ'ler açısından daha büyük önem arz etmektedir; çünkü, Avrupa Birliğindeki teknik düzenlemeler kapsamında yer alan, ticari ürünlerin uluslararası düzeyde belgelendirilmesi ülkemizde hâlâ yapılmadığı için, daha çok, Avrupa Birliği ülkelerindeki kuruluşlardan yararlanılmaktadır. Bu nedenle, hem test, muayene ve belgelendirme hizmetlerinin bedeli hem de test edilecek ürünlerin yurt dışına gidip gelmesi için gereken nakliye masrafları olarak, ülkemiz yurt dışına kaynak transferi yapmaktadır. Bu durum, ihraç ettiğimiz ürünlerin maliyetini artırdığı gibi, test edilecek mamullerin yurt dışına gidip gelmesi sürecinde

zaman kaybına da neden olmakta hem de çok fazla miktarda dövizin ülkemiz dışına çıkmasına neden olmaktadır. Küçük hacimli ticarî malların yurt dışına gönderilmesinde pek sıkıntı çıkmasa da, büyük hacimli malların test amacıyla yurt dışına gönderilmesinde büyük sıkıntılar yaşanmaktadır.

Yabancı ülkelerin test ve belgelendirmede bu hizmeti verirken özellikle zaman kaybettirmeleri, ülkemiz ürünlerinin uluslararası pazara gecikmeli girmesine neden olmakta, bunun sonucu olarak da, uluslararası piyasada rekabet şansımız kaybolmaktadır.

Türk Akreditasyon Kurumu kurulmasıyla, ihraç ettiğimiz ürünlerin, uluslararası standartlara göre test, muayene ve belgelendirme işlemleri ülkemizde yapılacağı için, imalatçılarımız ve ihracatçılarımızın Avrupalı kuruluşlara bağımlı kalmaları önlenmiş olacaktır; test, muayene ve belgelendirme için yurt dışındaki birçok kuruluşa ödediğimiz para, ülkemizde kalınmış olacaktır. Halkımızın, uluslararası normlara uygun bir şekilde incelenmiş, belgelendirilmiş, sağlıklı, emniyetli ve güvenli ürün kullanmaları sağlanacak ve ülkemizde kalite bilinci gelişecektir.

Ülkemizdeki mevcut kuruluşların yanı sıra, test ve belgelendirme sektörü gelişecektir; çünkü, bu sektörün geliştiğini gören birçok müteşebbis, bu alana yatırım yapacağı için, bu hizmet sektörü canlanacaktır. Böylece, yeni iş alanları kurulacaktır.

Ayrıca, uluslararası standartlara göre test, muayene ve belgelendirme işlemleri ülkemizde yapılacağı için, birçok ülkenin ticarî kuruluşları belgelendirme işlemlerini ülkemizde yaptıracağından, yabancı sermayenin ülkemize gelmesi için cazip bir ortam da sağlanmış olacaktır.

Ülkemizde faaliyet gösteren laboratuvarların potansiyelleri daha iyi değerlendirilecek ve bu laboratuvarlar tam kapasiteyle çalışma imkânı bulacaklardır.

BAŞKAN - Sayın Öksüz, süreniz bitmek üzere, lütfen toparlayın efendim.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) - Avrupa Birliği tarafından hazırlanan ve tüm dünya ülkelerince de kabul edilen N 45000 seri standartlara göre kurulacak test ve belgelendirme kuruluşları tarafından, ülkemizde, güvenilir bir şekilde test edilip belgelendirilen ürünlerin ihracatı kolaylaşacak ve bu sayede, üçüncü ülkelerin teknik engel niteliğindeki uygulamalarından kaynaklanan sorunlar büyük ölçüde giderilecektir.

Türk Akreditasyon Kurumu, Avrupa Birliği tarafından ortaya çıkarılan sakıncaların giderilebilmesi için, hazırlamakta olduğu PR 45010 standartlarında, bağımsız, tarafsız ve tüzeltkişiliği haiz bir kuruluş olacaktır.

Türk Akreditasyon Kurumunun ülkemize hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Öksüz.

Madde üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısı arayacağım.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremiz dolmak üzere olduğundan, Yüce Türk Milletinin ve onun saygıdeğer siz sayın milletvekillerinin mübarek kandillerini kutluyor, sözlü sorular ile diğer denetim konularım sırasıyla görüşmek için, 19 Ekim 1999 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.46

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Üye Sayısı : 550
Kabul edenler : 207
Reddedenler : 1
Çekimserler : 2
Mükerrer Oy Sayısı : 0
Toplam : 210
Açık üyelikler : 2

Birleşim : 7

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:39
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:15
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:00:31
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:44
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:02
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	BILGIÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	GÜLER	Hasari	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:09
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:48
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.H.M.M.

B : 7

14.10.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:42
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:33
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	ESİN	Celal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	GÜLLE	Akiş	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:42
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:01:24
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:51
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:55
Ankara	ÇETİN	Şevkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:14

TBMM

B : 7

14.10.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:53
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Ankara	IŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:44
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:16
Ankara	ÖZDOĞU	Esret	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Ankara	TÜMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:04
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:50
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:00:15
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:16

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:55
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:47
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	PİŞKİNSÜT	Sema	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:47
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:39

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Batıkcsir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batıkcsir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ORAL	İbrahim Hatil	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bolu					--:--:--	--:--:--
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:53
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:39
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:48
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.R.M.M.

B : 7

14.10.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:04
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:52
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:40
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:53
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	RED	14.10.1999	16:58:52
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:25
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	TURAN	Sıtkı	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:11
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:10
Diyarbakır	ENSARIOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdülbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Fazilet Partisi	CEKIMSER	14.10.1999	17:02:20
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülşamet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:49
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:34
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:46
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:03
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:20
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:50
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:45
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:42
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:43

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	17:00:58
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	İNCETAHTACI	Mehmet Bedri	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	TIRYAKI	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:39
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:06
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:01:50
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	ZAIMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:01
Hakkari	PARLAK	Evliya	Bağımsız Milletvekili	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Hakkari	PİRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:44
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:54
Hatay	ÇIRKIN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:57
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.R.M.M.

B : 7

14.10.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:59
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:11
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:41
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	AKARCALI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:52
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:59
İstanbul	ANDİCAN	Ahat	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:39
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:44
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:45
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:44
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:56
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:02
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:41
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ILICAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:57
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:02
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:33
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAVAKCI	Merve Safa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MENDERES	Aydın	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:38
İstanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsametlin	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	---	---
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:43
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:32
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:46
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:47
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:42
İstanbul	SİPAHI	Bahri	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	---	---
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:20
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:09
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:01:06
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:52
İzmir	DIRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:45
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:47
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:10
İzmir	SAYGIN	Işıl	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:56
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:54

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:00:33
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:04
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:20
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL KABUL	--:--:--	--:--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	ÖSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:00:24
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:35
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:19
Kırşehir	MİRZAOĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:15
Kocaeli	GÖNÜL	Veddi Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:57
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:48
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:14
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	BİLGE	Abdiullah Turan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:12
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:37
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:46
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:01:19
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	17:02:35
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya						
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:45
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:53
Malatya	ASILTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tefik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:46
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:56
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999 /	17:00:50
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:34
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:40

T.B.M.M.

B : 7

14.10.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:50
Kahramanmaraş	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:03
Kahramanmaraş	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:00:57
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Muğla	ERGÜN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:03:15
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:36
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:13
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:41
Nevşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:39
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:34
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:46
Ordu	YILDIRIM	Yener	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:02
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:59
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:00:11
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 7

14.10.1999

0 : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:40
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	CENGİZ	Tarik	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	17:01:12
Siirt	SEVGİLİ	Nizamettin	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:48
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:46
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	17:00:00
Sivas	ŞENER	Abdüllatif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

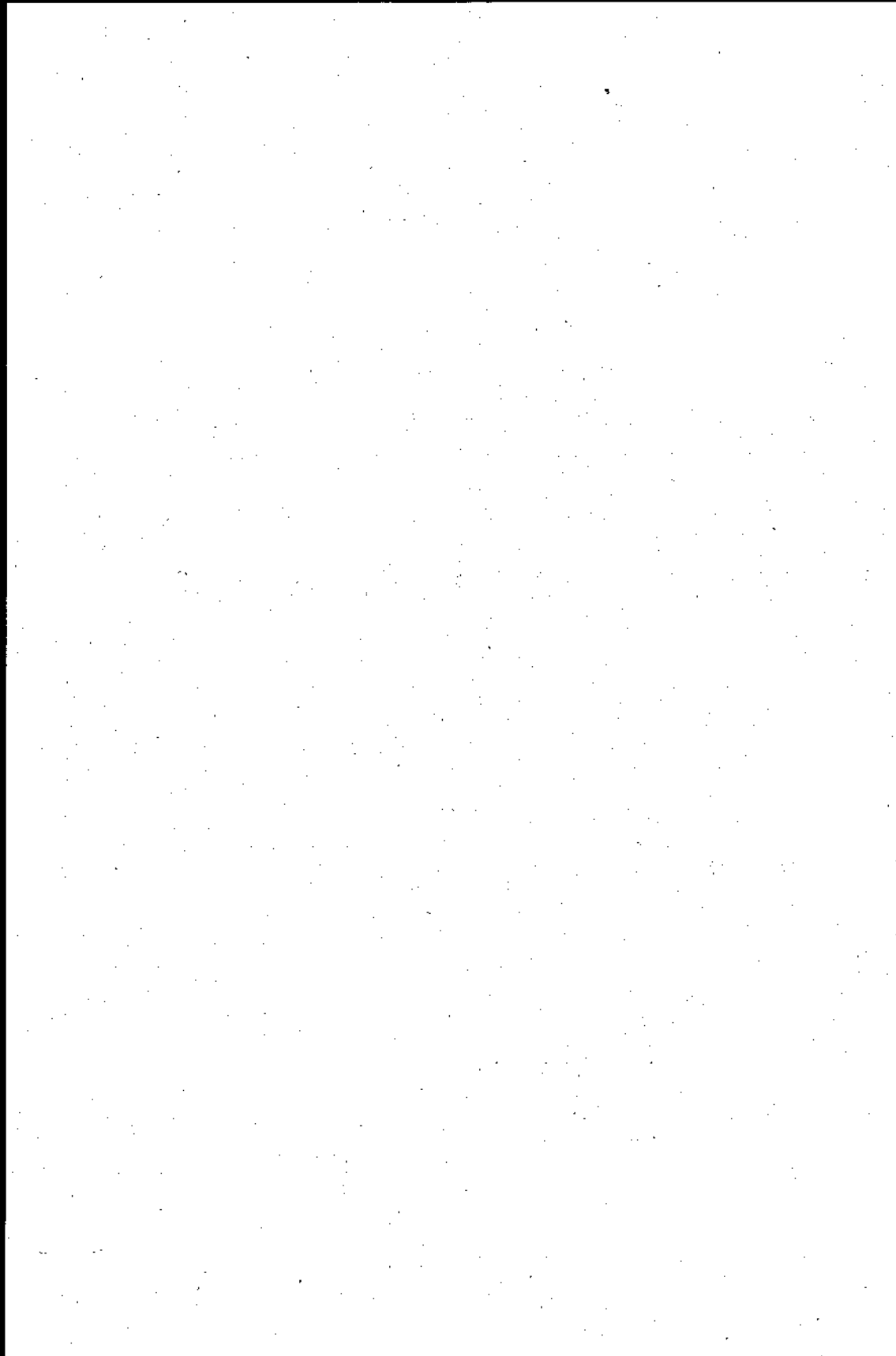
İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:03
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	17:01:44
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:55
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:35
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	ŞİHANLIOĞLU	Mehmet Fevzi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:59:09
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:48
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:45
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	CEKIMSER	14.10.1999	16:59:35
Van	GÜLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:42
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:45
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	17:00:18
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:55
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:59:21
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karaman	ÖNAL	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karaman	ÖNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	17:02:23
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	HAMİDİ	Atullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	17:01:18

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:55
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:39
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KABUL	14.10.1999	16:58:42
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:45
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:43
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Iğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Iğdır	GÜNER	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	14.10.1999	16:58:33
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	NAÇAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:59:08
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Birof	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	14.10.1999	16:58:38
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

7 NCI BİRLEŞİM

14 . 10 . 1999 PERŞEMBE

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin oylanması

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

2. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ-KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nin zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

5. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

6. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

7. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

9. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlen-

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

mesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

10. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

12. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

16. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

17. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Hicak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

18. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

20. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

21. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

22. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

23. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığının ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

24. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

25. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

26. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

27. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorunlarının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

33. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

37. — Amasya Milletvekili Akif Güllü ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

39. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

40. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

41. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

42. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sanai, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

43. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

44. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

45. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlanmış iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

46. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddia-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

larının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

47. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

48. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

49. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

50. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

51. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifaya etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

52. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

53. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

54. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

56. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

57. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve milli bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

58. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcadığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

59. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

60. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

61. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

62. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığına tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

63. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek liselerinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunla-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

rın değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

64. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale ilinin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sınai, tarımsal ve ekonomik alanlardaki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

65. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

66. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

67. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

68. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

69. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

70. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararlarını en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

71. — İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş ve 43 arkadaşının, Kızılay'ın, sorunlarının araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

72. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 21 arkadaşının, Türkiye Kızılay Derneğinin gelir kaynaklarının ve faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

73. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

74. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

75. — Erzincan Milletvekili Mihrali Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

76. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

77. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu basınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

78. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

79. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon ilinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113) (2)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114) (2)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115) (2)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117) (2)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) (2)

6. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa ilinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/120) (2)

7. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/121) (2)

8. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122) (2)

9. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124) (2)

10. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125) (2)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ilinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya - Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126) (2)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ilinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128) (2)

13. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129) (2)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

14. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130) (2)

15. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131) (2)

16. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132) (2)

17. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/133) (2)

18. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134) (2)

19. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136) (2)

20. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/137) (2)

21. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri - Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138) (2)

22. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141) (2)

23. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143) (2)

24. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'ın, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149) (2)

25. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'ın, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150) (2)

26. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151) (2)

27. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Silivri İlçesine bağlı Beğiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152) (2)

28. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153) (2)

SÖZLÜ SORULAR

29. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155) (2)

30. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray - Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158) (2)

31. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray ilinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159) (2)

32. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA kâğıt fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/162) (2)

33. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163) (2)

34. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum - Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164) (2)

35. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165) (2)

36. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/166) (2)

37. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişikliklerle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/167) (2)

38. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168) (2)

39. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespiti-ne ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169) (2)

40. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170) (2)

41. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1. derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/171) (2)

42. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172) (2)

SÖZLÜ SORULAR

43. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/173) (2)

44. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/174) (2)

45. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/175) (2)

46. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinde geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/176) (2)

47. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğünün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/177) (2)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 2. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

4. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Re-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

vizyonu ile ilgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

13. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

14. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 17. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

21. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

22. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

23. — Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

24. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 26. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdarî Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 32. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

33. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 34. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 35. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Kralığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

50. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

51. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 54. — Çok Tarafli Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 56. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 58. — Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

59. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 60. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 61. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

62. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 63. — Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasındaki Hazar - Geçişli Türkmenistan - Türkiye - Avrupa Gaz Boru Hattı Projesinin (HGB) İfası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyetine Doğal Gaz Satışına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (S. Sayısı : 127) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 65. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/299) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınara Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/336) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 68. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 69. — İnmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/294) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

70. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılmaması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

71. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

72. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

73. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köy İşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

74. — Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

× 75. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyarî Protokolün Onay-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

76. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

× 77. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (INTELSAT) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/276) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 78. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 80. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 82. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/281) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 83. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/288) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 84. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 85. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/287) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 86. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/289) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 87 — 4393 Sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 88. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem'in Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 89. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 92. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 93. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 94. — Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

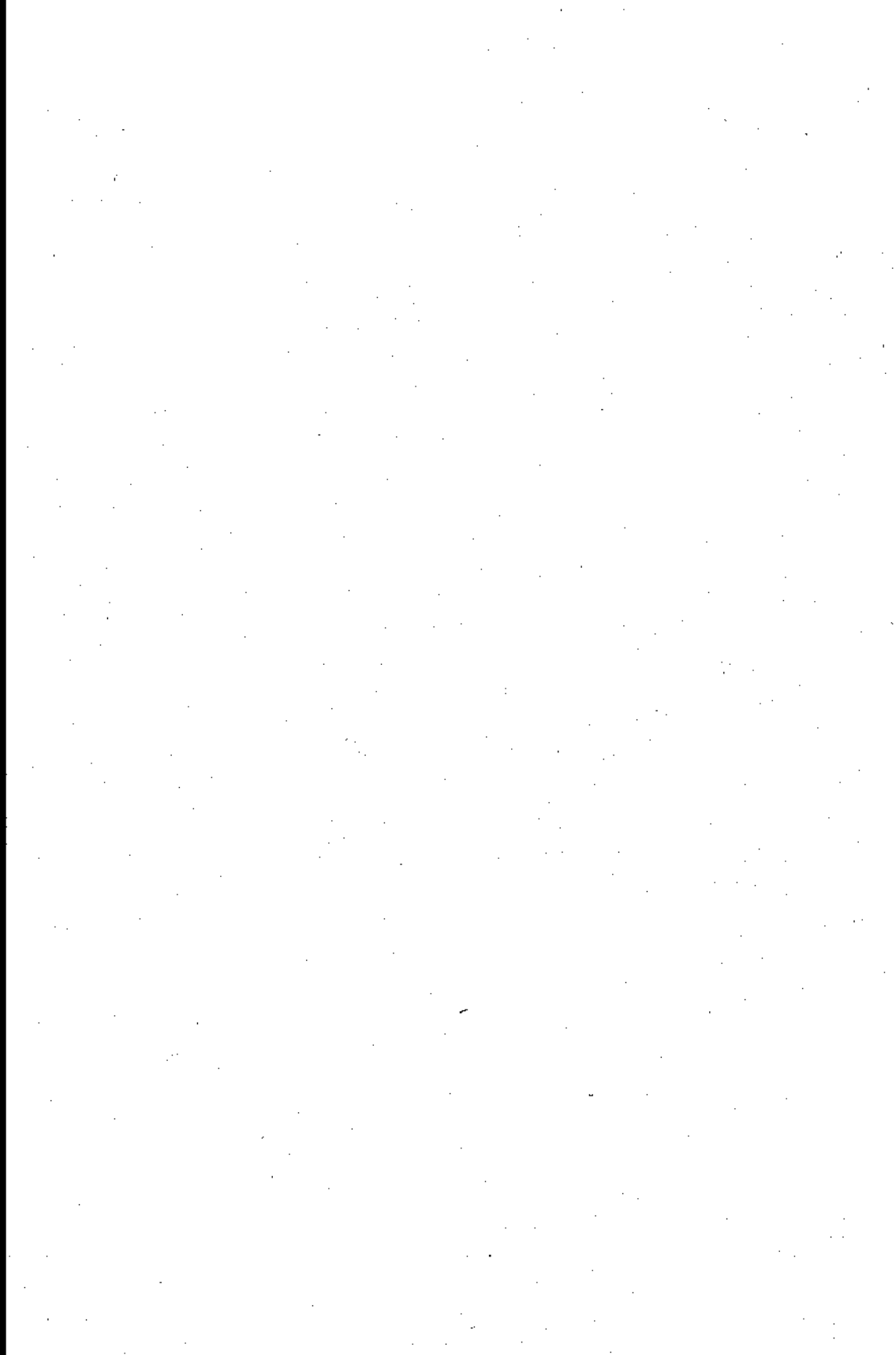
× 95. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 96. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihai Senedi, Enerji Şartı Antlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 97. — Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/347) (S. Sayısı : 171) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

98. — Spor Toto Teşkilât Müdürlüğünün İstihdam Fazlası Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadrolarına Atamalarının Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/540) (S. Sayısı : 172) (Dağıtma tarihi : 8.10.1999)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 123)

Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (2/91)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 nci Dönemde vermiş olduğumuz 2/1037 esas nolu "Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" teklifinin yenilenmesi hususunda gereğini müsaadelerinize arz ederiz.

22.6.1999

Saygılarımızla.

Ali Rahmi Beyreli
Bursa

Hayati Korkmaz
Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde "AB" nezdinde kabul görecek bir "Milli Akreditasyon Konseyi" Kuruluşuna İlişkin Kanun Teklifimiz, Genel ve Madde Gereklere ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Rahmi Beyreli
Bursa

Hayati Korkmaz
Bursa

Haluk Müftüler
Denizli

GEREKÇE

Malûmları olduğu üzere, 6 Mart 1995 tarihinde imzalanan 1/95 sayılı Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararı'nın 8-11 inci maddeleri uyarınca Avrupa Birliği'nin standardizasyon, test ve belgeleme konusundaki mevzuatı, kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl içinde ülkemiz mevzuatına dahil edilecektir.

Avrupa Birliği ile Türkiye arasında gerçekleştirilmiş olan Gümrük Birliği çerçevesinde, Türk ihraç ürünlerinin teknik engelle karşılaşmasının önlenmesi açısından uygunluk değerlendirme işlemlerinin Avrupa Birliği normlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi zorunluluk arz etmektedir. Bunun yanısıra, üçüncü ülke menşeli ürünlerin ülkemize ithalatında da yapılacak test ve belgelendirmelerin AB'deki uygulamalara uyumlu gerçekleştirilmesi de önemlidir.

Avrupa Birliği'nin 1985 yılında uygulamaya koyduğu bir standardizasyon politikası olan yeni yaklaşım kararı çerçevesinde hazırlanan ve uygulamaya konulan direktiflerde, uygunluk değerlendirme prosedürleri Global Yaklaşım Kararı'nda belirtilen kriterlere göre belirlenmiştir.

Belgelendirme, test etme ve kontrol konularındaki Global Yaklaşım, düzenlemelerin karşılıklı tanınması, ihtiyari belgelendirme sistemi ve yapıların birbirine yaklaştırılması ile güvenin artması

ve karşılıklı tanımının işleyişi için bir temel oluşturmaktadır. Bu bağlamda test, belgelendirme ve muayene kuruluşlarının şeffaflığının ve güveninin sağlanması için akredite edilmeleri önem kazanmaktadır.

Akreditasyon işlemleri, laboratuvarların, belgelendirme ve muayene kuruluşlarının üçüncü bir tarafça belirlenen teknik kriterlere göre düzenli aralıklarla denetlenmelerini ve değerlendirilmelerini gerektirir. Üçüncü taraf değerlendirme tekniği olarak akreditasyon, ürünlerin belgelendirilmesi açısından bu kuruluşlarda güvenilirliğin sağlanması ve sürekliliği için önemli bir araçtır.

Bir test kuruluşunun yaptığı testlere ya da bir belgelendirme kuruluşunun düzenlediği belgelere itimat edilebilmesi için bu kuruluşların belirlenen uluslararası kriterlere göre çalışıyor olması gerekmektedir. Dünyadaki uygulamalara paralel olarak Avrupa Birliği'nde de bu kriterler EN 45000 standartlar serisinde açıklanmıştır. EN 45000 serisi standartlarda; test laboratuvarlarını akredite eden kuruluşların uyması gereken kriterler, test laboratuvarlarının işletilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli olan teknik kriterler ile bu laboratuvarlarda kullanılan cihazların birinci sınıf laboratuvarlar tarafından kalibre edilmesi ile ilgili kriterler, ürün ve kalite sistem belgelendirmesi yapan kuruluşlar için teknik kriterler, test ve belgelendirme kuruluşlarında çalışan personelin taşınması gereken özelliklerle ilgili temel kriterler yer almaktadır.

Ülkelerin farklı uygulamaları sonucu, Avrupa Birliği akreditasyon sisteminde ortaya çıkan sıkıntılarının giderilebilmesi amacıyla hazırlanmakta olan pr EN 45010 Standardında, akreditasyon kuruluşlarının bağımsız, tarafsız ve tüzel kişiliği haiz bir kamu ya da özel kuruluş olması zorunluluğu getirilmektedir. Bu doğrultuda, ülkemizde de Türkiye Akreditasyon Konseyi'nin (TÜRKAK), ilgili tüm tarafların katılımı ile devlet güvencesi altında, Avrupa Birliğinde öngörüldüğü gibi, mutlaka ekonomik ve idarî yönden bağımsız ve tarafsız bir şekilde faaliyet göstermek üzere tesis edilmesi gerekmektedir. Kurulacak organın, uluslararası alanda itibar görebilmesi için bağımsız ve tarafsız olmasının yanısıra hukukî dayanağının da kuvvetli olması önemlidir. Akreditasyon sistemine anahtar veya lokomotif olacak Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un çıkarılarak süratle Türk mevzuatı içinde yer alması sağlanmalıdır. TÜRKAK'ın bir kanunla kurulması, ona yaptırım gücü ve uygulamalarda etkinlik sağlayabilmesi için bir zorunluluktur.

Ticarette teknik engellerle karşılaşmamak ve dünyada kabul edilen normlara göre uygunluk değerlendirmesi faaliyetini yürütmek, ancak ülke içinde dünyadaki sistemlere paralel bir akreditasyon sistemi oluşturulmakla mümkün olacaktır. Ülkemizde tırtimin kalitesinin geliştirilmesi ve ürünlerin iç ve dış piyasalarda rekabet gücünün artırılması açısından, sözkonusu ürünlerin, akredite edilmiş bir test ve belgelendirme kuruluşundan belgelendirilmesi son derece önemlidir.

Ayrıca, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, test ve belgelendirme sektörleri için bir çerçeve kanun işlevi görecek ve bugüne kadar dağınık bir şekilde faaliyet gösteren kuruluşları bir çatı altında ve aynı zeminde biraraya getirecektir. Ülkemizde faaliyet gösteren laboratuvarların potansiyeli daha iyi değerlendirilecek ve bu laboratuvarlar, yüksek kapasite ile çalışma imkânı bulabileceklerdir. Halihazırda mevcut laboratuvarların yanısıra, test ve belgelendirme sektörlerinin geliştiğini gören diğer yatırımcılar da bu alana yatırım yapabileceklerdir.

Bu hizmet sektörlerini düzenleyen bir kanunun varlığı, yalnızca Avrupa Birliği'ne yaptığımız ihracatta değil, ayrıca üçüncü ülkelerden yaptığımız ithalatta da son derece önemli ve gereklidir. Üçüncü ülke menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalinde, ülkemizdeki test ve belgelendirme hizmetlerinden yararlanılarak, hem ithalatçılarımıza kolaylık sağlanmış olacak hem de bu hizmetler üçüncü ülkelere satılarak gelir elde edilecektir.

Sonuç olarak denilebilir ki, TÜRKAK'ın kurulması, ülkemiz mevzuatında kanunla düzenlenmesi gereken bir sahada mevcut boşluğun giderilmesi; Türk sanayiinin önemli bir ihtiyacının acilen karşılanması, ayrıca hizmet sektörü içinde yer alan belgelendirme faaliyetlerinin sağlıklı düzenlenip gelişmesi, aynı zamanda dünyadaki gelişmelere paralel olarak ve AB ile gerçekleştirilen Gümrük Birliğine sağlıklı ve etkin bir şekilde uyum sağlanabilmesi bakımından zorunluluk arz etmektedir.

Diğer bir ifadeyle, TÜRKAK'ın kurulması ile, Türkiye'de yerli sanayinin ihtiyacı olan sağlıklı bir ölçüm ve belgelendirme sistemi yaratılmış olacak aynı zamanda bu ölçüm ve belgelerin uluslararası piyasalarda ve kontrollerde güvenilirliği de sağlanmış olacaktır.

TÜRKİYE AKREDİTASYON KONSEYİ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TASLAĞINA İLİŞKİN MADDE GEREKÇELERİ

Kuruluş amacı

Madde 1. – Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi, Test, belgelendirme, denetleme ve kalibrasyon faaliyetlerini yürütecek yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşların akreditasyon işlemlerini içermektedir. Söz konusu Kanun Teklifinin amacı, bu kuruluşların belirli standartlara göre faaliyetlerde bulunmasını ve bu suretle verdikleri belgelerin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü sağlamaktır. Söz konusu konseyin, akredite edeceği kuruluşlara karşı bağımsız ve tarafsız bir şekilde hareket etmesi gerektiğinden, konseye idarî ve malî özerklik verilmiştir. Ayrıca, ülkemiz sanayi kuruluşlarının ağırlıklı olarak İstanbul'da yerleşik olması nedeniyle konseyin merkezi İstanbul olarak belirlenmiştir.

Tanımlar

Madde 2. – Bu maddede, akreditasyon, akredite etmek, belge, belgelendirme, denetleme, standart, teknik düzenleme, belgelendirme kuruluşu, kalibrasyon, izlenebilirlik zinciri, kalite ve işaretleme terimlerinin tanımı yapılmaktadır.

Konseyin görev ve yetkileri

Madde 3. – Konseye; akredite edilmek üzere başvuruda bulunan test ve belgelendirme kuruluşlarının, ilgili standartlara göre değerlendirilip akredite edilmesini sağlamak, uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşları ile ilişkiler kurmak, işbirliğinde bulunmak, akreditasyonun önemini ve kalite bilincini artırıcı faaliyetlerde bulunmak görevleri verilmiş ve bu görevleri bağımsız ve tarafsız bir şekilde yerine getirebilmesi için, idarî ve malî alanda gerekli yetkiler tanınmıştır. Diğer taraftan, deney laboratuvarları ile metroloji ve kalibrasyon laboratuvarları için Ulusal Metroloji Enstitüsü ile koordineli olarak izlenebilirlik zincirini oluşturmak, konsey'in görevleri arasındadır.

Organlar

Madde 4. – Konsey; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Genel Sekreterden oluşmaktadır. Genel Kurul, konseyin en üst yönlendirici, yetkili karar organı iken; Yönetim Kurulu, Konseyin en üst yürütme organıdır. Diğer taraftan, Denetim Kurulu hem idarî hem de malî konulardaki denetim görevini, Genel Sekreter ise, Yönetim Kuruluna bağlı olarak Konsey'in birimlerinin çalışması ve koordinasyonun sağlanması görevlerini yerine getirmektedir.

Genel Kurul

Madde 5. – Bu madde de Genel Kurulun yapısı, görevleri ve üyeleri belirtilmektedir. Genel Kurul üyeleri belirlenirken, Konsey'in idarî yönden bağımsızlığını temin etmek amacıyla özel sektör temsilcilerine ağırlık verilmiştir.

Genel Kurulun toplantı usul ve esasları

Madde 6. — Bu maddede, Genel Kurul toplantılarının Başkanlık Divanı tarafından yönetileceği, olağan toplantıların her yıl Mayıs içinde yapılacağı, toplantı için üye tam sayısının salt çoğunluğunun gerekli olduğu hükümleri yer almakta; ayrıca, olağanüstü toplantı çağrısıyla ilgili şartlar belirtilmektedir.

Genel Kurulun görev ve yetkileri

Madde 7. — Genel Kurul, en üst karar organı olması nedeniyle; Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulunun üyelerini belirlemek, konseyin faaliyetlerinin yerine getirilmesi için her türlü malî konuda ve faaliyet alanı içindeki diğer konularda karar vermek gibi çeşitli yetkilerle donatılmıştır.

Yönetim Kurulu

Madde 8. — Bu maddede, Yönetim Kurulunun yapısı ve üyeleri belirtilmektedir. Ayrıca, Yönetim Kurulu; yapılan inceleme sonucunda akreditasyon başvurusunda bulunan kuruluşların akredite edilip edilmemesi konusunda karar verecek merci olması nedeniyle, Yönetim Kurulu üyelerinden, standardizasyon ve akreditasyon konularında bilgi ve tecrübe sahibi olmaları ve kamu veya özel sektörde en az 10 yıl çalışmış olmaları şartı ve diğer bazı şartlar aranmaktadır.

Yönetim Kurulunun toplantı usul ve esasları

Madde 9. — Bu maddede, Yönetim Kurulunun ayda en az bir kez ve gerekli görüldüğü hallerde, birden fazla toplanması ve oyların eşitliği durumunda, karar alınmasını teminen, Yönetim Kurulu başkanının katıldığı tarafın kararının kabul edilmesi belirtilmektedir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 10. — Yönetim Kuruluna, konseyin en üst yürütme organı olması nedeniyle, akreditasyon kararlarını inceleyerek sonuçlandırmak, konseyin görevleri ile ilgili olarak ihtiyaç duyulan konularda araştırma, teknik inceleme, etüt ve proje yaptırmak için her türlü mal ve hizmetin satın alınmasını sağlamak, Genel Sekreter ve diğer personelin atamalarını yapmak ve Konsey'in faaliyetlerini yerine getirmek üzere diğer bazı görev ve yetkiler verilmiştir.

Denetim Kurulu

Madde 11. — Bu maddede Denetim Kurulunun görevleri ve üyeleri belirtilmektedir. Ayrıca, Denetim Kurulu, idarî ve malî konularda her türlü denetimden sorumludur. Söz konusu kurulun bağımsız kararlar alabilmesi amacıyla, kurul üyelerine ayrı ayrı rapor düzenleme imkânı da sağlanmıştır.

Genel Sekreter

Madde 12. — Genel Sekreter Yönetim Kurulu tarafından atanır ve bu kurula karşı sorumludur. Gerekliğinde Yönetim Kurulu tarafından, Genel Sekreter'e yardımcı olmak üzere, iki Genel Sekreter Yardımcısı atanabilir.

Genel Sekreterin görevleri

Madde 13. — Genel Sekreter, Konseyin Ana Hizmet Birimleri ile Danışma ve Destek Birimlerinin faaliyetlerini yürütmenin yanı sıra, Konseyin tüm birimleri arasında koordinasyonu sağlamak ve konseye başvuruda bulunan firmaların taleplerini ilgili birimlere iletmekle de görevlidir.

Ana hizmet birimleri

Madde 14. — Avrupa Birliği'ndeki akreditasyon sistemi çerçevesinde, halihazırda dört alanda belgelendirme yapıldığından, konsey bünyesinde dört alanda faaliyet gösterecek akreditasyon birimleri oluşturulmuştur.

Ürün/Hizmet Akreditasyon Başkanlığı

Madde 15. — Ürün/Hizmet Akreditasyon Başkanlığı, kendi faaliyet alanı içinde akreditasyon işlemlerini yürütmek ve akredite edilen kuruluşları izlemekle görevlendirilmiştir. Görevlerin genel çerçevesi kanunda çizilmekle beraber, ayrıntılar yönetmelikle belirlenecektir.

Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığı

Madde 16. — Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığı, kendi faaliyet alanı içinde akreditasyon işlemlerini yürütmek ve akredite edilen kuruluşları izlemekle görevlendirilmiştir. Görevlerin genel çerçevesi kanunda çizilmekle beraber, ayrıntılar yönetmelikle belirlenecektir.

Sistem Akreditasyon Başkanlığı

Madde 17. — Sistem Akreditasyon Başkanlığı, kendi faaliyet alanı içinde akreditasyon işlemlerini yürütmek ve akredite edilen kuruluşları izlemekle görevlendirilmiştir. Görevlerin genel çerçevesi kanunda çizilmekle beraber, ayrıntılar yönetmelikle belirlenecektir.

Personel Akreditasyon Başkanlığı

Madde 18. — Personel Akreditasyon Başkanlığı, kendi faaliyet alanı içinde akreditasyon işlemlerini yürütmek ve akredite edilen kuruluşları izlemekle görevlendirilmiştir. Görevlerin genel çerçevesi kanunda çizilmekle beraber, ayrıntılar yönetmelikle belirlenecektir.

Danışma ve Destek Birimleri

Madde 19. — Konseyin faaliyetlerinin yürütülmesine yardımcı olacak danışma ve destek birimleri oluşturulmuştur. Danışma birimi Hukuk İşleri Dairesi Başkanlığı, Destek Birimleri ise Uluslararası İlişkiler, Eğitim ve Tanıtım, Şikâyet ve İtirazları Değerlendirme, Bilgi İşlem ile Personel ve İdarî-Malf İşler Dairesi Başkanlıklarından oluşur.

Personel ve nitelikleri

Madde 20. — Konsey personelinin statüsü ve genel nitelikleri belirtilmiştir. Personelde aranacak özel nitelikler yönetmelikle belirlenecektir.

Konseyin gelirleri

Madde 21. — Konsey gelirlerinin büyük kısmını, akredite edilen kuruluşlardan alınacak ücret ve aidatlar oluşturmakla birlikte, yıllık bütçeden konulacak yardımlar ve üçüncü kişiler tarafından sağlanacak bağış veya yardımlar gibi diğer gelir kalemlerine de yer verilmiştir. Esas olan, konseyin, faaliyetlerini kendi gelirleriyle yürütmesidir. Ancak, özellikle kuruluş aşamasında ve kuruluşunu takip eden ilk birkaç yıl içinde, devlet bütçesinden konulacak yardımlara ihtiyacı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, konseyin malî özerkliğe sahip olması nedeniyle, gelirlerini nemalandırma yetkisi de verilmiştir.

Çeşitli hükümler

Madde 22. — Bu maddede, Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinden üyelik vasıflarını kaybedenlerin durumları ile konsey personelinin suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden dolayı alacakları cezalara yer verilmekte ve konseyin, işlevi gereği çeşitli kanunlardan muaf tutulduğu belirtilmektedir. Konsey, kâr amacı gütmeyen bir kuruluş da olduğu için, gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulması ayrıca amaçlanmıştır.

Yönetmelikler

Madde 23. — Bu maddede, kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Genel Kurul tarafından karara bağlanacak yönetmeliklerle belirleneceği belirtilmiştir.

Yürürlük

Madde 24. — Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

15.7.1999

Esas No. : 2/91

Karar No. : 35

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz tarafından içtüzüğün 77 nci maddesi hükmü gereği, 22.6.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından yenilenmesi istenen ve Başkanlıkça 29.6.1999 tarihinde esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen, "Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi" Komisyonumuzun 13.7.1999 tarihinde yaptığı 18 inci birleşiminde, Devlet Bakanı Tunca Toskay ile Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türk Standartları Enstitüsü ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği temsilcilerinin de katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 6 Mart 1995 tarihinde imzalanan 1/95 sayılı Türkiye Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi Kararının 8-11 inci maddeleri uyarınca Avrupa Birliğinin standardizasyon test ve belgelendirme konusundaki mevzuatının, 5 yıl içerisinde ülkemiz mevzuatına dahil edilmesi öngörülmektedir.

Avrupa Birliği ile Türkiye arasında gerçekleştirilmiş olan Gümrük Birliği çerçevesinde, ticarete teknik engellerle karşılaşmamak ve dünyada kabul edilen normlara göre uygunluk değerlendirmesi faaliyetini yürütebilmek için, ülke içinde dünyadaki sistemlere paralel akreditasyon sisteminin oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Teklif ve gerekçesi incelendiğinde, yurt içi ve yurt dışında, test, belgelendirme, denetleme ve kalibrasyon faaliyetlerini yürütecek kuruluşların belirli standartlara göre faaliyetlerde bulunmasını ve bu suretle verdikleri belgelerin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü sağlamak amacıyla, merkezi İstanbul'da, Başbakanlıkla ilgili, idari ve mali özerkliğe sahip, Türkiye Akreditasyon Konseyinin kuruluş ve görevlerine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

— Test ve belgelendirme kuruluşlarının dünyada kabul edilen normlara göre değerlendirilip akredite edecek kuruluşun oluşumunu düzenleyen teklifin bilan önce kanunlaşmasını önemli bir ihtiyacı karşılayacağı, ayrıca uluslararası anlaşmalarda taahhüt ettiğimiz bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlayacağı,

— Teklifin yeni bir kurumsal yapılanmayı öngörmesi nedeniyle kamu giderlerini artıran, kamu gelirlerini doğrudan azaltan, dolayısıyla millî bütçeye ek yükler getiren bir mahiyet taşıdığı, bu nedenle teklifin komisyonlara havalesinde Plan ve Bütçe Komisyonunun esas komisyon olarak belirlenmesinin doğru bir yaklaşım olacağı,

— İhraç ürünlerinin ihracatında karşılaşılan engellerin aşılması, kullanıcı açısından güven vermesi bakımından kurumun oluşumunun önem taşıdığı,

— Getirilen düzenleme ile Türk belgeli ürünlerin Avrupa pazarlarına girişinin kolaylaşacağı, nispi üstünlük sağlamak suretiyle öncelik kazanacağı,

— İthalatta teknik engel oluşturularak sanayi ürünlerimizin korunacağı,

— Kamu kaynağı kullanacak olan Kurumun, kamusal denetime tabi tutulmasının gerekli olduğu,

— Konseyin oluşturulmasını şekil, gelir, görev ve sorumluluk itibariyle yeniden gözden geçirilmesinin gerekli olduğu,

— Konsey Genel Kurulunun oluşumunda, özel sektörün sayısal olarak ağırlık taşımasının üzerinde düşünülmesi gereken bir husus olduğu,

— Bir grup Komisyon Üyemizce; Genel Kurulun oluşumuna ilişkin görüşlerinde, eğer Genel Kurul üye sayısında bir azaltma yapılmayacaksa Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Rekabet Kurulu ve Toplam Kalite Derneğinin vereceği temsilcilerin de dahil edilmesinin gerektiği,

— Genel Kurulun görev ve yetkileri arasında yer alan kadro belirleme ve personel ücretlerinin tespiti konularında Konseyin kadrolarının aşırı büyümesini ve ücret sisteminin bozulmasını engellemek amacıyla, sınırlayıcı bir yaklaşımla, düzenleyici hükümlerin yer almasının gerekli olduğu,

— Türk Standartları Enstitüsünün verdiği standartları denetleyecek bir kurumun olmamasının önemli eksiklik olduğu, bu nedenle böyle bir kurumun oluşmasının bu eksikliği gidereceği,

— Akreditasyon işlemini yapacak bir kurumun olmaması nedeniyle akredite işleminin yurt dışında çeşitli kurumlara yaptırılmak zorunda kalındığı, bu nedenle ülkemizin döviz kaybına uğradığı,

— Kurumun gelir gider fazlasının tahsilatın % 30'unu aşan kısmının Genel Bütçeye veya bir başka kuruma örneğin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna yıl sonunda aktarılması ile ilgili düzenleme yapılmasının gerekli olduğu,

gibi görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

— Türkiye Akreditasyon Konseyinin; standartları tespit eden kuruluşların uluslararası standartlarda faaliyetlerini sürdürmeye ehil olup olmadıklarını akredite eden bir kurum olduğu,

— Türk Standartları Enstitüsünün standartlar tespit ettiği, Türkiye Akreditasyon Konseyinin ise mahiyeti itibariyle belgelendirme faaliyeti yürüten bir üst kuruluş niteliğinde olacağı,

— Çalışabilecek personel sayısının azamî 50 civarında olabileceği, gelirinin ise 1998 yılı fiyatlarıyla 200 milyar civarında gerçekleşeceğinin tahmin edildiği, bu ölçülerde büyük bir yapılanmanın gerekmeceği,

— Kurumun gelir kalemleri arasında yer alan Millî Piyango, Spor-Toto, Spor-Loto ve at yarışları gelirleri ile devletçe düzenlenen diğer şans, talih oyunları gelirlerinden % 1'lik kesintinin gelir kalemleri arasından çıkartılabileceği,

— Teklif üzerinde geniş katılım sağlanmak suretiyle daha kapsamlı bir çalışma yapılacağı ve Genel Kurulun daha etkili teşekkülünün oluşumunun sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerinde yapılan müzakerelerde ise;

— Türkiye Akreditasyon Konseyinin adının Türk Akreditasyon Kurumu olarak değiştirilmesi, bu değişikliğe paralel olarak Kanunun adının ve maddelerinin redaksiyona tabi tutulması,

— 3 ünlü madde birinci fıkrasının (b) bendine tüm faaliyet alanlarını kapsayacak şekilde "faaliyet alanlarına giren diğer" ibaresinin ilave edilmesi,

— Genel Kurulun oluşumunda çeşitli kesimlerden toplam 91 kişinin katılımının öngörüldüğü, oysa kuruluşların temsilinde konu ilişkisi ve teknik ağırlık gibi kriterlerin yanı sıra, mensubu olduğu grubun iradesini ortaya koyacak verimli ve hızlı karar alabilecek sayıda üyenin tespit edilmesi,

— Genel Kurulun görevleri arasında sayılan yönetmeliklerin ve personel ücretlerinin karara bağlanması görevinin yönetim kurulunca yerine getirilebileceği, maddenin bu doğrultuda yeniden düzenlenmesi,

— Genel Kurulun oluşumunun şekillenmesi sonucu Yönetim Kurulunun görev ve yetkilerinin buna göre belirlenmesi,

— Kurumun genel verimlilik açısından denetimini yapacak, akredite edilmiş, uluslararası standartlarda denetim yapabilen, bağımsız denetim yetkisine sahip Kurumlar tarafından denetlenmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

— Genel Sekreterin Yönetim Kurulunda oy kullanamamasının bir takım sakıncalar yaratacağı, bu nedenle maddenin Genel Sekreterin bir tabii üye sıfatıyla Yönetim Kurulunda oy kullanabilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmesi,

— Sistem Akreditasyon Başkanlığının adının Organizasyon ve Sistem Akreditasyon Başkanlığı şeklinde değiştirilmesi,

— Kurumun gelir kalemleri arasında öngörülen, akredite edilmiş kuruluşların yıl içinde faaliyetleri karşılığı elde ettikleri gelirleri üzerinden alınacak olan % 1 payın, Devletin vergi gelirlerinde azalmaya neden olacağı, yıl sonunda oluşacak gelir fazlalarının bir sonraki yıl Konsey bütçesine aktarılması yerine millî bütçeye aktarılması,

hususları ifade edilmiştir.

Raporumuz esas komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>
Antalya	Gaziantep
Sözcü	Kâtip
<i>Nihat Gökbulut</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>
Kırıkkale	Bartın
Üye	Üye
Sait Açıba	<i>Abdülkadir Akcan</i>
Afyon	Afyon
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
Gaffar Yakın	<i>Ali Uzunırmak</i>
Afyon	Aydın
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
Zeki Ergezen	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>
Bitlis	Bursa
(İmzada bulunamadı)	(Muhalfim)

Üye
Recep Önal
Bursa

Üye
Süleyman Coşkuner
Burdur

Üye
Mücahit Himoğlu
Erzurum

Üye
Ramazan Gül
Isparta
(İmzada bulunamadı)

Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı)

Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
Hasan Metin
İzmir

Üye
Zeki Ünal
Karaman
(Muhalifim)

Üye
Ali Gebeş
Konya

Üye
Ahmet Derin
Kütahya
(İmzada bulunamadı)

Üye
Veysi Şahin
Mardin
(İmzada bulunamadı)

Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
(İmzada bulunamadı)

Üye
Hakkı Duran
Çankırı

Üye
Aslan Polat
Erzurum
(İmzada bulunamadı)

Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul

Üye
Yılmaz Karakoyunlu
İstanbul
(İmzada bulunamadı)

Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye
İlhami Yılmaz
Karabük

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
(İmzada bulunamadı)

Üye
Stileyman Çelebi
Mardin

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(Raporun uygun değişiklik ile uygulanması şartı ile)

Üye
Tarık Cengiz
Samsun
(İmzada bulunamadı)

Üye
Kemal Kabataş
Samsun
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat
Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli
(İmzada bulunamadı)

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No. : 2/91
Karar No. : 12

2.8.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz’ın Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi” Devlet Bakanı Sayın Tunca Toskay, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı, TOBB ve Türkiye Sanayici ve İşadamları temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun 27.7.1999 Salı günü saat 10.30’da yaptığı toplantıda görüşülmüştür.

Kanun Teklifinin Genel Gerekçesi okundu.

Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde hükümet temsilcileri,

Uluslararası ticaretin önündeki ticarî engellerin kaldırılması ile ilgili olarak son yıllarda yapılan bölgesel ve küresel bazdaki anlaşmalar ve ileriye yönelik beklentiler dikkate alındığında önümüzdeki yıllarda uluslararası ticaretin önündeki yegane engelin “teknik engeller” olacağını,

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında Gümrük Birliğini gerçekleştiren 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının teknik düzenlemelere ilişkin bölümü ile ülkemiz, 31.12.2000 tarihine kadar, ticarete teknik engellerin kaldırılması konusundaki AB araçlarını kendi iç yasal düzenlemelerine dahil edecek; standardizasyon, metroloji ve kalibrasyon, kalite, akreditasyon, ölçümlenme ve belgelendirme konularında Türkiye ile AB arasında etkin bir işbirliği oluşturacağını,

Bu çerçevede, ürünlerin test, muayene ve belgelendirmesini yapacak olan laboratuvar, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının, uluslararası kabul görmüş kriterlere göre, bağımsız ve tarafsız bir üçüncü kuruluş tarafından değerlendirilmesi, onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesi, yani, akredite edilmesi gerektiğini,

AB tarafından hazırlanan ve tüm dünya ülkelerince de benimsenen EN 45000 serisi standartlar, akreditasyon kuruluşları ile laboratuvar, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının nasıl bir yapılanma içerisinde olması gerektiğini belirlediğini,

Buna göre akreditasyon kuruluşlarının;

Tarafsız, standart hazırlayan, test ve belgelendirme yapan kuruluşlardan bağımsız yasal bir dayanışma sahibi, mali kaynaklarının akreditasyon sisteminin işleminde devamlılık sağlayacak güçte, akreditasyon faaliyetleriyle diğer faaliyetleri birbirinden ayrı tutacak politikalara sahip olması gerektiğini belirtmişlerdir.

AB'deki zorunlu teknik düzenlemeler kapsamında yer alan ürünlerin belgelendirilmesi AB ülkelerindeki kuruluşlardan yapıldığı takdirde oldukça maliyetli olduğundan, ülkemizde de bu sistemin kurulması özellikle KOBİ'ler için büyük önem arz etmektedir. İhracat ürünlerimizin test, muayene ve belgelendirme işlemlerinde imalatçılarımız ve ihracatçılarımız Avrupalı kuruluşlara bağımlı olup; test, muayene ve belgelendirme hizmetlerinin bedeli ve test edilecek ürünlerin yurt dışına gidip gelmesi için gereken nakliye masrafları için ülkemizden kaynak transferi yapılmakta, ayrıca büyük hacimli malların test amacıyla yurt dışına gönderilmesinde büyük sıkıntılar yaşanmakta, diğer taraftan test ve belgelendirmede yabancı ülkelerin bu hizmeti verirken özellikle zaman kaybettirmeleri ülkemiz ürünlerinin pazara gecikmeli girmesine ve rekabet şansımızın yitirilmesine yol açacağını.

Bu sistemin kurulması ile ülkemizdeki tüketicilerin uluslararası normlara uygun bir şekilde incelenmiş ve belgelendirilmiş sağlıklı, emniyetli ve çevre güvenli ürün kullanmaları sağlanacak ve ülkemizde kalite bilincinin gelişeceğini,

Mevcut kuruluşların yanı sıra, test ve belgelendirme sektörünün geliştiğini gören diğer yatırımcılar da bu alana yatırım yapabilecek dolayısıyla bu hizmet sektörü canlanacak, yabancı sermayenin ülkemize gelmesi için cazip ortam sağlanacağını,

Ülkemizde faaliyet gösteren laboratuvarların potansiyelleri daha iyi değerlendirilecek ve bu laboratuvarlar yüksek kapasite ile çalışma imkânı bulabileceklerini,

Ülkemizde sağlıklı ve güvenilir bir şekilde test edilip belgelendirilen ürünlerin ihracatı kolaylaşacak ve bu sayede, üçüncü ülkelerin teknik engel niteliğindeki uygulamalarından kaynaklanan sorunların büyük ölçüde giderileceğini,

Komisyonumuz, Plan ve Bütçe Komisyonunun görüşlerini de dikkate alarak Kanun Teklifinin maddelerine geçilmesini oybirliği ile kabul etmiştir.

Kanun Teklifinin başlığının kurumların isimlendirilmesi konusunda, Türkiye'deki genel uygulama çerçevesinde, (Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü vs.) akreditasyon kurumları akonusunda mevcut uygulamalar ve temayülleri dikkate alındığında, (Alman Akreditasyon Konseyi, İspanyol Akreditasyon Konseyi, Fransız Akreditasyon Konseyi vs. gibi) "Konsey" kelimesi Türkçe olmadığından, yerine "Kurum" kelimesinin kullanılarak kurulacak olan teşkilatın adını Türk Akreditasyon Kurumu kuruluş ve görevleri hakkında kanun teklifi olarak isimlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci satırında yer alan "test" kelimesi yerine "laboratuvar" kelimesinin kullanılması ile Kurumun amaçlarıyla daha uygun hale getirilmiştir.

Kurumun Başbakanlıkla ilgili bir kuruluş statüsünde olması ve Genel Kurul delegelerinin ve dolayısıyla Yönetim Kuruluna seçilecek üyelerin büyük çoğunluğunun Ankara'da bulunan kuruluşlardan olması; ayrıca bu kurumun şemsiye bir kurum olması, sadece İstanbul ve Marmara bölgesindeki sanayiye değil, İç Anadolu, Güney ve Güneydoğu Anadolu'daki sanayi merkezlerine de hitap etmesi ve bu merkezlere eşit uzaklıkta olması gerektiği nedenleriyle, Kurum merkezinin Ankara'da bulunması gerektiği, "laboratuvarlardaki sistemin sağlıklı çalışması için kalibrasyon ve test hizmetlerini sağlayacak önlemleri almak." ibaresi akreditasyon kavramının amacını aşan bir ifade olduğu için metinden çıkarılmasının uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Kanun Teklifinin 2 nci maddesinde belge tanımında akreditasyon işlemleri sırasında, akredite edilmek üzere müracaat eden belgelendirme kuruluşunun müracaatı kapsamındaki konularda; tecrübesini ve yapabilme kabiliyetini daha önce yaptığı belgelendirme işlemlerine ait kayıtlarla dokümanite edilmiş bir şekilde ispat eder konumda olması uluslararası uygulamaların bir gereğidir.

Belge tanımının sadece "Konsey tarafından akredite edilen" kuruluşlarla sınırlandırılması; uluslararası standartların ve uygulamaların dışına çıkılmasına neden olacak ve hukuken akreditasyon işlemi sırasında tecrübenin delili olarak sunulacak "belge" ve dokümanların kabulüne engel olacaktır. Bu nedenle "Konsey tarafından akredite edilen ve" ibaresinin metinden çıkartılması uygun görülmüştür.

Belgelendirme tanımından "Tanımlanmış bir" ibaresinin çıkarılmasının Kurumun amaçları ile daha uygun olacağı düşünülmüştür.

Denetleme mevcut standartlar ve uygulamalar çerçevesinde bir onaylama işlemi değil teknik olarak bir inceleme işlemi olarak yeniden tanımlanmıştır.

Tanımların yukarıdaki şekilde verilmesinin amaca daha uygun olacağı mütalaa edilmiş, teknik düzenleme tanımında yer alan belge kelimesiyle kastedilen bir doküman olduğu ve aynı zamanda metinde belge kelimesinin özel bir anlamda kullanılması nedeniyle yukarıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiş, kalibrasyon tanımında, teknik açıdan "maddi ölçüt" ibaresinin "ölçüm gerceği" ibaresiyle değiştirilmesi uygun görülerek, aksi takdirde teknik açıdan tanımın anlamını kaybedeceği düşünülmüş, standart tanımının uluslararası kabul görmüş şekliyle, TS-EN 45020 (ISO/IEC Guide 2: 1996) dokümanındaki tanımın esas alınarak metinde yer almasının ulusal ve uluslararası normlara daha uygun olacağı mütalaa edilmiş, izlenebilirlik zincirinin tesisi, laboratuvar akreditasyonu ile ilgili standartların ve uygulamaların vazgeçilmeyecek temel unsurlarından biridir. Başka bir deyişle; akreditasyon kelimesi izlenebilirlik zincirinin kurulmasını da ifade etmektedir.

Bu çerçevede, metinde akreditasyonunun gereği olan teknik bir konunun farklı bir konu gibi tekrarı sakıncalı ve gereksiz görülmüş. Bu sebeple, "izlenebilirlik" tanımının metinden çıkarılması uygun mütalaa edilmiştir. İşaretlemenin kullanılması uluslararası uygulamalarda uyulması zarurî olan gereklerin dokümante edilmesini ve işaretin anlamının yine aynı dokümanda açıkça tarif edilmesini gerektirmektedir.

Bu amaçla kullanılan ve kullanılması gereken araçlar; ulusal ve uluslararası standartlar ve/veya ürünün ilgilendiren mevzuattır. Bu nedenle bu tanımın yukarıda arz edildiği şekilde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinde akreditasyon kelimesi izlenebilirlik zincirinin kurulmasını da ifade etmektedir. Ülkemizde ve uluslararası uygulamalarda izlenebilirlik mevcut ulusal yetenekler kullanılarak temin edilmekte, bu yeteneklerin mevcut olmadığı konularda yabancı kaynaklara müracaat edilebilmektedir. Bu çerçevede, metinde akreditasyonunun gereği olan teknik bir konunun farklı bir konu gibi tekrarı sakıncalı ve gereksiz görülmektedir. Ayrıca deney laboratuvarları ile kalibrasyon ve metroloji laboratuvarları maddenin (b) bendinde yer alan laboratuvar kavramının kapsamına da girmektedir. Dolayısıyla (c) bendinin tamamen metinden çıkarılması uygun görülmüş, (d) bendinde belirtilen husus akreditasyon kavramının dışında bir durumdur. Bu vazife başka kamu kurum ve kuruluşlarınca ifa edilmektedir.

Kurumun ileride yetki kargaşasına sebebiyet vermemesi için, bu bent metinden tamamen çıkarılmıştır. (k) bendinde yer alan "mal almak" ibaresi "mal satın almak" şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinde "Genel Sekreter" ibaresinin bir organ olmayıp bir unvan adı olduğu düşünülerek "Genel Sekreterlik" olarak düzeltilmesi uygun görülmüştür.

Kanun Teklifinin 5 inci maddesi Teklif metninde yer alan ve kurulacak olan Kurumla doğrudan alakası olmayan kuruluşlar Genel Kurul üyelik listesinden çıkarılmış, ayrıca Genel Kurulda

doğrudan bağlı olduğu üst kuruluş tarafından temsil edilecek kuruluşların da temsilci göndermesi ana kuruluşa imtiyaz sağlama imkânı verdiği düşünülmüş ayrıca Genel Kurul temsilcilerinin bu kadar çok kuruluşa dağıtılması, Genel Kurul temsilci sayısının çok tutulması; Genel Kurulun istenilen zamanda yapılamamasına ve bazı önemli kararların alınmasında zorluklara sebebiyet verebileceği bu sebeple daha çok, Kurumun amaç ve hedefleri ile doğrudan ilgisi olan kurum ve kuruluşların Genel Kurulda çalışma alanları ile orantılı olarak temsil edilemesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

Faaliyetleri bu konuya ilgileri nedeniyle Rekabet Kurumu ile Türk Loydu Vakfının da Genel Kurulda temsil edilmesi uygun görülmüş teklifte yer verilen kuruluşlara ait temsilci sayısının da bu kuruluşların faaliyetleri ile orantılı olarak yeniden düzenlenmesi ve doğrudan ilgili kuruluşların buna paralel sayıda üyeye temsilinin sağlanmasının uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Kurumca akredite edilen kuruluşlar aynı zamanda benzer veya aynı konuda faaliyet gösteren ve dolayısıyla rekabet eden kuruluşlar olacaktır. Bu nedenle rekabet içinde olan taraflardan sadece birinin kuruma üyelik için önerilmesi halinde diğer tarafların bu uygulamaya tepki duymaları ve reaksiyonda bulunmaları kaçınılmaz olacak ve istenmeyen problemlerle karşılaşılacaktır.

Akredite edilen kuruluşların Kurumda temsili önemli bir husus olmakla birlikte, temsilin bu kuruluşlar tarafından kurulacak birlikler vasıtasıyla gerçekleşmesi daha uygun olacaktır. Şu anda böyle bir birliğin mevcut olmaması nedeniyle, bu konudaki düzenlemenin ilerideki bir tarihte yapılmasının uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Bu çerçevede ikinci fıkranın metinden çıkartılması ve (d) bendinin de amaca uygun olarak yapılan değişiklikle, (e) bendine yukarıda verildiği şekilde ilave edilmesi daha uygun görülmüştür.

Teklifin son fıkrasının gereksiz bir detay olması ve bu konunun Kurumca çıkarılacak olan yönetmelikte yer almasının daha uygun olması nedeniyle maddeden çıkarılması kabul edilerek maddede bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 6 ncı maddesi Genel Kurul toplantı usul ve esasları ile ilgili detayların Kurum tarafından çıkarılacak olan bir yönetmelikle, bu kanun hükümleri çerçevesinde düzenlenmesi daha uygun olacağı düşünülmüş bu sebeple birinci fıkradaki “ve dört üyeden meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir, Başkan, üyelerden birini başkan vekilliği ile görevlendirebilir” ibaresinin yerine, “ve iki üyeden meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir” ibaresi getirilerek kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 7 nci maddesi Kurumun başkan ve başkan yardımcısının genel kurul tarafından seçilmesi yerine genel kurul tarafından seçilen yönetim kurulunca seçilmesinin daha katılımcı olacağı düşünülmüş değiştirilmiş, ayrıca Denetim Kurulu üyelerinin seçim yerine kamudan görevlendirilen temsilcilerden oluşması, denetim mekanizmasının kamu yapı ve geleneğine daha uygun olacağı düşünülmüş, bu sebeple ve teklif metninin 8 ve 11 inci maddeler ile ilgili verilen gerekçelere de uygun olarak, bu maddenin (a) bendi yeniden düzenlenmiştir.

c) bendi, görev ve yetkilerin belirginleştirilmesi açısından yeniden düzenlenmiştir.

Kurumun ileride doğabilecek ihtiyaçlar ve sorumluluk açısından (d) bendinde Genel Kurula kadro sayılarında artırma yetkisi verilmesi, sorumlulukların yerine getirmede Kuruma esneklik kazandırılacaktır.

e) bendi de 5 inci maddede yapılan değişiklikler nedeniyle bu maddeden çıkartılmıştır. (f), (g), (h) ve (i) bendlerinde belirtilen hususlar, ihtiyaç olduğunda Yönetim Kurulunun hızla karar alarak sonuçlandırması gereken konulardır. Bu konularda yetki devri herhangi bir nedenden dolayı gerçek-

leşmediği takdirde karar almak için olağanüstü Genel Kurulun toplanması gibi pratik olmayan neticeler ortaya çıkabilir. Bu nedenle bu bendlerin Yönetim Kurulunun yetkilerini düzenleyen 10 uncu maddeye dahil edilmeleri kabul edilmiş bu nedenle Teklifin (j) bendi (e) bendi olarak teselsül ettirilerek madde kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 8 inci maddesi en üst yürütme organı olması nedeniyle Yönetim Kurulunda temsilin yaygın olmasını sağlamak, aynı kuruluştan temsilcilerin burada kümeleşmesini engellemek, kuruluşlar arasında gereksiz rekabete fırsat vermemek amacıyla, Yönetim Kurulunun bir düzen içinde teşkilinin sağlanması modern yönetim ve ülkemizdeki kurumu ve kuruluşların mevcut yapıları açısından çok önemlidir. Yönetim Kurulunun teşkili, üyelerin özellikleri seçimlerinin yargı gözetim ve denetiminde yapılması, yedek üyeliklerin tespitinin bir düzen içinde olması kargaşayı önler ve kuruma saygınlık ve ciddiyet kazandırması açısından yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca bu düzenlemede Yönetim Kurulu üyelerinin en fazla 2 dönem daha seçilmesi yer almıştır.

Kanun Teklifinin 9 uncu maddesi son fıkrasında aynı zamanda Yönetim Kurulu üyesi olan Başkana özel durumlarda ya da ihtilafli konularda iki oy hakkı vermektedir. Bu ağırlıklı oy durumu, oyların eşitliği prensibine aykırı olduğu düşünülmüş ve yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Teklifinin 10 uncu maddesi (g), (l), (m) ve (n) bendlerinde yer alan hususlar Yönetim Kurulunun ihtiyaç olduğunda hızla karar alarak sonuçlandırması gereken konulardır, bu konularda yetki devri herhangi bir nedenden dolayı gerçekleşmediği takdirde karar almak için olağanüstü Genel Kurulun toplanması gibi pratik olmayan neticeler ortaya çıkabilir. Bu nedenlerle bu konuların Yönetim Kurulunun görevleri arasında yer alması uygun olacaktır.

(j) paragrafında yeralan şikâyet ve itirazlar teknik ve idarî hususları içerebileceğinden itirazların konunun ayrıntılarına vakıf ve direkt Genel Sekretere bağlı bir birim tarafından incelenmesi, EN 45010 ve EN 45003 standartlarının gerekleriyle ve dünyada mevcut uygulamalara paralel olması daha uygun olacaktır.

Yönetim Kurulu sürekli toplanan bir organ olmayıp en az ayda bir veya çağrı halinde toplanıp karar alan bir organdır. Kurumun asli görev ve sorumluluklarını aralıksız ve aksamadan yerine getirmesi gerekmektedir. Bu bakımdan hizmetin gereği ve devamlılığı açısından Yönetim Kurulunun bazı yetkilerini, sınırlarını çizerek Genel Sekretere devretmesi ihtiyacı her an doğabilir. Bu çerçevede, Maddeye (o) bendinin eklenmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Kanun Teklifinin 11 inci maddesinde Denetim Kurulu üyelerinin seçimle gelmesi yerine, Türk Kamu İdaresinin en önemli organlarından olan Başbakanlık, Maliye Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca görevlendirecek uzman temsilcilerden oluşmasıyla yapılacak olan denetimlerin daha sağlıklı ve tarafsızca yürütülmesi sağlanmış, denetim kurulu üyesi olabilmek için yönetim kurulu üyelerinde aranan nitelikler benimsenmiştir. Ayrıca teklif metninin 5 inci fıkrasında Denetim Kurulu üyelerinin birlikte tek bir rapor hazırlayabilecekleri gibi, gerekli gördükleri hallerde ayrı ayrı rapor hazırlamalarına imkân tanımaktadır. Genel Kurulda bu raporların hangisinin ele alınacağı bir problem teşkil edip gereksiz tartışmalara yol açabilir. Ayrıca mevcut uygulamalar, Denetim Kurulu üyelerine hazırlanan rapora istedikleri konuyu dahil etme veya diğer üyelerle aynı görüşte olmadıkları konularda muhalefet kaydı koyma imkânı tanımaktadır. Böyle bir uygulamanın faydası olmayacağı düşünülmüş ve bu fıkranın metinden çıkarılmasının daha uygun olacağı düşünülmüştür.

Kanun Teklifinin 12 nci maddesinde Genel Sekreterin sadece sekreteryaya ve idarî işlerin yürütülmesi konusunda değil, aynı zamanda yapılmakta olan teknik çalışmalar konusunda da Yönetim Kuruluna karşı sorumlu olmasının gerektiği,

Genel Sekreter ve yardımcılarının taşınması gereken asgari şartların yönetim kurulu üyelerinde aranan özelliklerin aynı olması sağlanarak madde bu değişiklikle kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 13 üncü maddesinde (a) bendinde "destek hizmetleri" yerine "yardımcı hizmetleri" ibaresinin kullanılmasının diğer maddelerle anlam bütünlüğünü sağlayacağı, ayrıca akreditasyon müracaatları ile doğrudan başkanlıkların uğraşmasının gerektiği bu nedenle Genel Sekreterin görevinin idari safhada kalmasının uygun olacağı düşünülmüş teklifin (c) bendinin maddeden çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Kanun Teklifinin 19 uncu maddesinde, yönetim prensipleri açısından danışma ve yardımcı hizmetler idari görevler olup, bu birimin başka alt birimler gerektirmeyecek bir biçimde, Genel Sekretere bağlı küçük birimler olarak görev yapmaları idari esneklik ve verimlilik açısından önemlidir. Bu sebeple daire başkanlığı yerine müdürlüklerin olmasının daha uygun olacağı düşünülmüş, şikâyetler ve itirazlar konusu Kurumun idari yapısı içerisinde üst yönetime, yönetim adına Genel Sekretere bağlı bir kurul şeklinde oluşturulmuş, bu çerçevede madde başlığının içerikle uygunluk sağlanması ve verilen hizmetlerin gereğinin oluşabilmesi için ikinci ve üçüncü fıkralar ilave edilerek madde kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 20 nci maddesinde Kurumun Başbakanlıkla ilgili bir kuruluş olması ve ileride kendi gelirleri ile faaliyetlerini sürdürebilecek olabilmesi nedeniyle, bu madde hükümlerinin benzer kuruluşlarla aynılaştırılmasını gerektirdiği ileride keyfi uygulamalara sebebiyet vermemesi açısından ve kamudaki uygulamalara paralellik olması gereği nedeniyle bazı hususlarda sınırlamaların bulunması elzemdir. Nitelikli personelin istihdamında esneklik temin etmek için maddede düzenlenen ücret limitini 2 katına kadar artırma yetkisi Yönetim Kuruluna tanınmıştır. Ayrıca maddeye bağlı ek kadro cetvelinin kurumun kadrosunun gereksiz yere şişirilmemesi veya yanlış uygulamalara fırsat verilmemesi açısından değiştirilmiş madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 21 inci maddesinin içeriği incelendiğinde, tamamen kurumun gelirlerinin neler olacağını kapsadığı görülecektir. Bu nedenle madde başlığı "Bütçe" yerine "Kurumun Gelirleri" şeklinde değiştirilmiş, ayrıca akredite edilen kuruluşların çok geniş bir yelpaze içinde faaliyet gösterecekleri dikkate alınarak sadece akredite edildikleri alan kapsamında elde edilen brüt gelirleri kapsama alınmasının uygun olacağı düşünülmüş, son fıkrası "Türk Akreditasyon Kurumunun gelir-gider fazlası kurumun bir sonraki yıl bütçesine aktarılır." şeklinde düzenlenerek kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında sadece Kurumun mallarının devlet malı hükmünde kabul edilmesi yanlış uygulama veya kararlara sebebiyet verebileceği, Kurumun bir kamu kuruluşu olması; menkul ve gayri menkulünün, kurumun evraklarının da devlet malı sayılması gerektiği, ayrıca üçüncü fıkranın daha düzgün ve anlamlı ifade edilmesi açısından "Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile kurum personeline suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden dolayı devlet memurları hakkında tatbik edilen cezalar uygulanır. Ancak Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile kurum personeli hakkında Memurun Muhakemat Hakkında Kanunu Muvakkat hükümleri uygulanmaz." şeklinde düzeltilerek kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 23 üncü diğer maddeleri uyum sağlanması açısından yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Teklifinin Geçici 1 inci maddesi, Türk Standartları Enstitüsünün standardizasyon, belgelendirme, kalite ve çevre, kalibrasyon, laboratuvar hizmetleri ile uluslararası tecrübeleri, 1995 yılından beri akreditasyonla ilgili çalışmalarını ve bünyesindeki kalifiye elemanları ile bu geçiş süreci içindeki işlemleri bir sistem içinde Dış Ticaret Müsteşarlığının koordinatörlüğünde yürütebileceği bilinen bir gerçektir. Türk Akreditasyon Kurumunun sadece Genel Kurul işlemleri değil, Kurumun bir an önce faaliyete başlaması ve kendisinden beklenen görevleri yapabilmesi, Kanun çerçevesinde yapılması gerekli olan tüm işlemlerin de zamanında yapılması konunun önemi gereği bir zorunluluk teşkil eder, bu çerçevede, bu geçiş döneminin Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren bir

yıl ile sınırlı tutulması ve bu süre içindeki sorumlulukları yerine getirecek kuruluşların da, bu alanda en tecrübeli kuruluş Dış Ticaret Müsteşarlığı Koordinatörlüğünde TSE olarak belirlenmesinin uygun olacağı mütalaa edilerek bu değişikliklerle madde kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin Geçici 2 nci maddesi birinci ve ikinci fıkrasının ifade bütünlüğü ve anlaşmazlıklara mahal vermemesi açısından yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Teklifine 6.7.1995 tarih ve 22335 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Kalite Akreditasyon Millî Konseyi (KAMK), faaliyetlerine o tarihten itibaren başlamış, akreditasyon ile ilgili bir sistem ve dokümantasyon oluşturmuş ve akreditasyon taleplerine cevap vermiştir. Ayrıca bu konsey, ilgili uluslararası kuruluşlara (ILAC, WQC) da üye olmuştur. Türk Akreditasyon Kurumunun, bu Konseyin yetişmiş uzmanlarından faydalanması Kuruma büyük bir yarar sağlayacaktır. KAMK'ın, TÜRKAK'ın faaliyete geçmesi ile birlikte çalışmalarını durdurması ve Kuruma devretmesini sağlamak amacıyla Geçici 3 üncü maddenin eklenmesi uygun görülmüştür.

Kanun Teklifinin 24 üncü ve 25 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. İşbu Raporumuz gereği yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Oktay Vural
İzmir
Sözcü
Fahrettin Gülener
Bursa
Üye
Mahmut Bozkurt
Adıyaman
Üye
Halit Dikmen
Aydın
Üye
Kenan Sönmez
Bursa
Üye
Nurettin Atik
Diyarbakır
Üye
Mustafa Geçer
Hatay
Üye
Nevzat Taner
Kahramanmaraş
Üye
Ali Serdengeçti
Manisa
Üye
Mükerrem Levent
Niğde

Başkanvekili
Miraç Akdoğan
Malatya
Kâtip
Cumali Durmuş
Kocaeli
Üye
Cengiz Altunkaya
Aydın
Üye
Ali Rıza Gönül
Aydın
Üye
Hüseyin Karagöz
Çankırı
Üye
Abdülşamet Turgut
Diyarbakır
Üye
Akif Serin
Işel
Üye
Ahmet Arkan
Kocaeli
Üye
Eyüp Doğanlar
Niğde
Üye
Şükrü Ünal
Osmaniye

**BURSA MİLLETVEKİLLERİ ALİ RAHİM
BEYRELİ İLE HAYATİ KORKMAZ'IN
TEKLİFİ**

**TÜRKİYE AKREDİTASYON KONSEYİ
KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

Kuruluş

MADDE 1. — Bu Kanun ile, test, belgelendirme, muayene ve kalibrasyon hizmetlerini yürütecek yurtiçi ve yurtdışındaki kuruluşları akredite etmek, bu kuruluşların belirlenen ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyetlerde bulunmalarını ve bu suretle ürün/hizmet, sistem, personel ve laboratuvar belgelerinin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek; laboratuvarlardaki sistemin sağlıklı çalışması için kalibrasyon ve test hizmetlerini sağlayacak önlemleri almak amacıyla, merkezi İstanbul'da olmak üzere Başbakanlıkla ilgili, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip Türkiye Akreditasyon Konseyi (kısa adı TÜRKAK) kurulmuştur.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanunda geçen;

Konsey : Türkiye Akreditasyon Konseyi'ni,

Akreditasyon : Konsey tarafından; laboratuvarların, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

Akredite etmek : İlgili mevzuat çerçevesinde ihtiyarî veya zorunlu alanlarda, özel veya kamu laboratuvarlarının, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre faaliyet gösterdiğinin Konsey tarafından onaylanmasını,

Belge : Konsey tarafından akredite edilen ve faaliyet alanına göre, yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde zorunlu alanlarda belge vermek üzere yetkilendirilen özel veya kamu laboratuvarları, muayene ve belgelendirme kuruluşları tarafın-

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

Kuruluş amacı

MADDE 1. — Bu kanun ile, laboratuvar, belgelendirme ve muayene hizmetlerini yürütecek yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşları akredite etmek, bu kuruluşların belirlenen ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyetlerde bulunmalarını ve bu suretle ürün/hizmet, sistem, personel ve laboratuvar belgelerinin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek amacıyla, merkezi Ankara'da olmak üzere Başbakanlıkla ilgili, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip, Türk Akreditasyon Kurumu, kısa adı TÜRKAK kurulmuştur.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu kanunda geçen;

Kurum : Türk Akreditasyon Kurumunu,

Akreditasyon : Kurum tarafından; laboratuvarların, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

Akredite etmek : İlgili mevzuat çerçevesinde ihtiyarî veya zorunlu alanlarda, özel veya kamu laboratuvarlarının, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre faaliyet gösterdiğinin Kurum tarafından onaylanmasını,

Belge : Faaliyet alanına göre, yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde zorunlu alanlarda belge vermek üzere yetkilendirilen özel veya kamu laboratuvarları, muayene ve belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenen, standart ve teknik dü-

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

dan düzenlenen, standart ve teknik düzenlemelere uygunluğu gösteren belgeler ile ilgili mevzuat çerçevesinde zorunlu alanlar dışında kalan standart ve teknik düzenlemelere uygunluğu gösteren belgeleri,

Belgelendirme : Tanımlanmış bir ürün/hizmet, laboratuvar, sistem veya personelin belirli bir standart veya teknik düzenlemeye uygun olduğunun yazılı olarak belirlenmesi faaliyetlerini,

Denetleme : Bir kuruluşun faaliyetlerinin, kullandığı laboratuvar, sistemler ve personelinin, tanımlanmış düzenlemelere ve standartlara uygun olduğunun onaylanmasını,

Standart : Uzlaşma ile kabul edilen, yetkili bir kuruluş tarafından onaylanan ve uzun süreli ortak kullanımda, üretim ve hizmet faaliyetleri veya bunlara ait sonuçlar için kuralları, yol gösterici esasları veya karakteristikleri sağlayan ve belirtilen şartlar altında optimum derecede bir ürün/hizmet kalitesi elde etmeyi amaçlayan dokümanı,

Teknik Düzenleme : Ürün özelliklerini, işleme veya üretim yöntemlerini, idarî hükümler de dahil olmak üzere, belirten ve uyulması zorunlu olan belgeyi, (Bu belge, bir ürüne, işleme ya da üretim yöntemine uygulanan terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme ya da etiketleme gerekliliklerini de içerebilir ya da yalnızca bunlardan biriyle ilgili olabilir.)

Belgelendirme Kuruluşu : Belirlenen standartlara veya teknik düzenlemelere uygunluğun belgelendirilmesini yapan kuruluşu,

Kalibrasyon : Belirli koşullar altında, bir ölçme cihazı veya bir ölçme sisteminin gösterdiği değerler veya bir maddî ölçüt veya bir referans malzemenin verdiği değerler ve ölçüm standartları ile gerçekleştirilen bunlara karşılık gelen değerler arasındaki ilişkiyi kuran işlemler dizisini,

İzlenebilirlik Zinciri : Yapılan her ölçüm neticesinde elde edilen değerlerin veya kullanılan

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

zenlemelere uygunluğu gösteren belgeler ile ilgili mevzuat çerçevesinde zorunlu alanlar dışında kalan standart ve teknik düzenlemelere uygunluğu gösteren belgeleri,

Belgelendirme : Ürün/hizmet, laboratuvar, sistem veya personelin belirli bir standart veya teknik düzenlemeye uygun olduğunun yazılı olarak belirlenmesi faaliyetlerini,

Denetleme : Bir kuruluşun faaliyetlerinin, kullandığı laboratuvar, sistemler ve personelinin tanımlanmış düzenlemelere ve/veya standartlara uygun olup olmadığının belirlenmesini,

Standart : Mutabakat sağlanmış ve kabul edilmiş bir kurumca onaylanmış, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzenlenmesini amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için, faaliyetler ve sonuçlarıyla ilgili kurallar, kılavuzlar veya karakteristikler ihtiva eden dokümanı,

Teknik Düzenleme : Ürün özelliklerini, işleme veya üretim yöntemlerini, idarî hükümler de dahil olmak üzere belirten ve uyulması zorunlu olan dokümanı,

Belgelendirme Kuruluşu : Belirlenen standartlara veya teknik düzenlemelere uygunluğun belgelendirmesini yapan kuruluşu,

Kalibrasyon : Belirli koşullar altında, bir ölçme cihazı veya bir ölçme sisteminin gösterdiği değerler veya bir ölçüm gereci veya bir referans malzemenin verdiği değerler ve ölçüm standartları ile gerçekleştirilen ve bunlara karşılık gelen değerler arasındaki ilişkiyi kuran işlemler dizisini,

Kalite : Bir ürün veya hizmetin, belirli ihtiyacı karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan karakteristiklerinin tümünü,

İşaretleme : Bir ürün veya ürün grubunun ulusal ve uluslararası standartlar ve/veya ilgili mevzuata sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunması çerçevesinde uygun olduğu-

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

her bir ölçüm standardının sahip olduğu değerin, ulusal, veya uluslararası standartlar veya onlarla metrolojik ilişkisi kurulmuş referans standartlarla karşılaştırılarak ve her bir aşamasında ölçüm belirsizliklerinin hesaplanarak oluşturulduğu, en üst metrolojik seviye ile mevcut seviye arasında kurulmuş kesintisiz karşılaştırmalı ölçüm zincirini,

Kalite: Bir ürün veya hizmetin, belirli bir ihtiyacı karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan karakteristiklerinin tümünü,

İşaretleme : Bir ürünün veya ürün grubunun belirlenen sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunması ile ilgili mevzuata uygun olduğunu göstermek için belirli bir işaretin kullanılmasını,

ifade eder.

Konseyin görev ve yetkileri

MADDE 3. – Konseyin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Konsey faaliyetleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak, akreditasyon ile ilgili gerekli kriter ve önlemleri belirlemek, bunları uygulamak ve gerektiğinde değiştirmek, düzeltmek ve yürürlükten kaldırmak,

b) Akredite edilmek üzere başvuruda bulunan; ürün/hizmet, laboratuvar, sistem, personel belgelendirme konularında faaliyet gösteren özel ve/veya kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili standartlara ve kriterlere göre değerlendirilmesini yapmak ve bu değerlendirme sonucunda kuruluşun akredite edilip edilmemesine karar vermek, akredite edilen kuruluşları izlemeye almak ve gerektiğinde geçici veya devamlı olarak akreditasyon kararını durdurmak ve bu alanlarda faaliyette bulunacak tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

c) Deney laboratuvarları ile metroloji ve kalibrasyon laboratuvarlarını ilgili standartlara göre değerlendirerek uygun görülenleri akredite etmek ve ilgili kuruluşlar ile koordineli olarak izlenebilirlik zincirini oluşturmak,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nu göstermek için belirli bir işaretin kullanılmasını,

ifade eder.

Kurumun görev ve yetkileri

MADDE 3. – Kurumun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Kurum faaliyetleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak, akreditasyon ile ilgili gerekli kriter ve önlemleri belirlemek, bunları uygulamak ve gerektiğinde değiştirmek, düzeltmek ve yürürlükten kaldırmak,

b) Akredite edilmek üzere başvuruda bulunan; laboratuvar, ürün/hizmet, sistem, personel ve benzeri belgelendirme konularında faaliyet gösteren özel ve/veya kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili standartlara ve kriterlere göre değerlendirilmesini yapmak ve bu değerlendirme sonucunda kuruluşun akredite edilip edilmemesine karar vermek, akredite edilen kuruluşları izlemeye almak ve gerektiğinde geçici veya devamlı olarak akreditasyon kararını durdurmak ve bu alanlarda faaliyette bulunacak tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

c) Akredite edilmiş kuruluşlarca düzenlenen işaret ve belgelerin kullanımını özendirici düzenlemeler yapmak,

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

d) Mal ve hizmet üretiminde; laboratuvar, kalite, akreditasyon, belgelendirme ve kalibrasyon hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını, etkin bir şekilde faaliyette bulunulmasını sağlamak,

e) Akredite edilmiş kuruluşlarca düzenlenen işaret ve belgelerin kullanımını özendirici düzenlemeler yapmak,

f) Uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşları ile ilişkiler kurmak, işbirliğinde bulunmak,

g) Akreditasyon amacıyla başvuran kuruluşların müracaatı, değerlendirilmesi ve akredite edilmesi ile ilgili olarak elde edilmiş bilgilerin gizliliğini sağlamak,

h) Akreditasyonun önemini ve kalite bilincini artırıcı faaliyetlerde bulunmak,

ı) Görev alanına giren konularda, eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinde bulunmak,

j) Faaliyet alanına giren konularda hizmet satın almak,

k) Hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan taşınır ve taşınmaz mal almak, yaptırmak, satmak, kiralamak, rehin ve ipotek tesis etmek,

l) Faaliyet alanıyla ilgili diğer görevleri yerine getirmek.

Organlar

MADDE 4. — Konsey'in organları şunlardır:

- a) Genel Kurul,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Denetim Kurulu,
- d) Genel Sekreter.

Genel Kurul

MADDE 5. — Genel Kurul Konsey'in en üst yönlendirici, yetkili karar organı olup;

a) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan ikişer temsilci; Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Ba-

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

d) Uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşları ile ilişkiler kurmak, işbirliğinde bulunmak,

e) Akreditasyon amacıyla başvuran kuruluşların müracaatı, değerlendirilmesi ve akredite edilmesi ile ilgili olarak elde edilmiş bilgilerin gizliliğini sağlamak,

f) Akreditasyonun önemini ve kalite bilincini artırıcı faaliyetlerde bulunmak,

g) Görev alanına giren konularda, eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinde bulunmak,

h) Faaliyet alanına giren konularda hizmet satın almak,

ı) Hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan taşınır ve taşınmaz mal satın almak, yaptırmak, satmak, kiralamak, rehin ve ipotek tesis etmek,

j) Faaliyet alanıyla ilgili diğer görevleri yerine getirmek.

Organlar

MADDE 4. — Kurumun organları şunlardır :

- a) Genel Kurul,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Denetim Kurulu,
- d) Genel Sekreterlik.

Genel Kurul

MADDE 5. — Genel Kurul, kurumun en üst karar organı olup;

a) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan üçer temsilci; Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kay-

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'ndan birer temsilciden,

b) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Ulusal Metroloji Enstitüsü, Yüksek Öğretim Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Kültük ve Orta Ölçekli Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Millî Produktivite Merkezi, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve İhracatı Geliştirme Etilid Merkezi'nden birer temsilci; Türk Standartları Enstitüsü'nden iki temsilciden,

c) Türkiye Ticaret Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden beşer temsilci; en fazla üyeye sahip ilk sekiz Sanayi Odaları ile en fazla üyeye sahip ilk dört Ticaret Odaları ve en fazla üyeye sahip ilk iki Ticaret ve Sanayi Odaları'ndan birer temsilci; Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nden iki temsilci; Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'ndan birer temsilciden,

d) Konseyce akredite edilmiş en fazla on kuruluştan, Yönetim Kurulu önerisiyle ve Genel Kurul tarafından oy çokluğu ile üç yıl için seçilecek birer temsilciden,

meydana gelir.

Ancak, akreditasyon sistemi ve kalite konusunda faaliyette bulunan veya bu konulara katkısı olan özel veya resmî kuruluşlardan gerektiğinde Genel Kurul tarafından oy çokluğu ile üç yıl için seçilecek en fazla on üye Genel Kurula dahil edilebilir.

Genel Kurul üyesi olabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (a) bendinde öngörülen şartları taşımak gereklidir.

naklar Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'ndan birer temsilciden,

b) Türk Standartları Enstitüsünden üç temsilci; Yüksek Öğretim Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Rekabet Kurumu, İhracatı Geliştirme Etilid Merkezinden birer temsilciden,

c) Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği "TOBB" ve Türkiye İhracatçılar Meclisinden üçer temsilci; en fazla üyeye sahip ilk altı Sanayi Odaları ve en fazla üyeye sahip ilk iki Ticaret Odaları ile Sanayi ve Ticaret Odalarından birer temsilci, Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve Türk Loydu Vakfından birer temsilci; Kurumca akredite edilmiş en fazla üç kuruluştan, Yönetim Kurulu önerisiyle ve Genel Kurul tarafından oy çokluğu ile üç yıl için seçilecek birer temsilciden,

meydana gelir.

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

Genel Kurulun toplantı usul ve esasları

MADDE 6. — Genel Kurul toplantıları, üyeler arasından seçilecek bir başkan ve dört üyeden meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir. Başkan, üyelerden birini başkan vekilliği ile görevlendirebilir. Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri Başkanlık Divanına seçilemez.

Genel Kurul, her yıl Mayıs ayı içinde olağan olarak toplanır. Olağan toplantı çağrısı Yönetim Kurulunca yapılır. Genel Kurulun toplantı tarihi, yeri ve gündemi ile gerekli çoğunluk sağlanmadığı takdirde ikinci toplantı yer ve zamanı toplantıdan en az onbeş gün önce taahhütlü mektup gönderilmek suretiyle duyurulur.

Genel Kurul; Yönetim veya Denetim Kurulunun kararı veya Genel Kurul üyelerinin üçte birinin isteği üzerine aynı yöntemle olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Genel Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Bu çoğunluk sağlanamazsa ikinci toplantı, katılan üyelerle yapılır. Kararlar toplantıda hazır bulunan üyelerin ekseriyeti ile alınır.

Genel Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 7. — Genel Kurulun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yönetim Kurulu başkan, başkan yardımcısı ile Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu asil ve yedek üyelerini seçmek,

b) Yönetim Kurulunu ibra etmek,

c) Yönetim Kurulunca hazırlanan yıllık bütçe, Yönetim Kurulu üyelerinin huzur hakkı ile Denetim Kurulu üyelerinin ücretleri ve bu kapsamdaki mali konular hakkında karar vermek,

d) Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları ile ana hizmet birimleri ve danışma ve destek birimlerinde çalıştırılacak personelin kadrolarıyla sözleşme ücretleri hakkında karar vermek.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Genel Kurulun toplantı usul ve esasları

MADDE 6. — Genel kurul toplantıları, üyeler arasından seçilecek bir başkan ve iki üyeden meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir. Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri Başkanlık Divanına seçilemez.

Genel Kurul, her yıl Mayıs ayı içinde olağan olarak toplanır. Olağan toplantı çağrısı Yönetim Kurulunca yapılır. Genel Kurulun toplantı tarihi, yeri ve gündemi ile gerekli çoğunluk sağlanmadığı takdirde ikinci toplantı yer ve zamanı toplantıdan en az onbeş gün önce taahhütlü mektup gönderilmek suretiyle duyurulur.

Genel Kurul; Yönetim veya Denetim Kurulunun kararı veya Genel Kurul üyelerinin üçte birinin isteği üzerine aynı yöntemle olağanüstü toplantıya çağrılır.

Genel Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Çoğunluk sağlanamazsa ikinci toplantı, katılan üyelerle yapılır. Kararlar, toplantıda hazır bulunan üyelerin ekseriyeti ile alınır.

Genel Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 7. — Genel Kurulun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yönetim Kurulu asil ve yedek üyelerini seçmek,

b) Yönetim Kurulunu ibra etmek,

c) Yönetim Kurulunca hazırlanan yıllık bütçe, Yönetim Kurulu üyelerinin aylık huzur hakkı, Denetim Kurulu üyelerinin ücretleri ile Genel Kurul üyelerinin toplantı huzur hakkı ve bu kapsamdaki mali konular hakkında karar vermek,

d) Ana hizmet birimleri, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinde çalıştırılacak personelin kadro unvanları ve kadro sayıları hakkında karar vermek, kadro sayısını gerektiğinde en fazla 75 kişiye kadar artırabilmek,

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

e) 5 inci maddenin ikinci fıkrasına göre işlem yapmak,

f) Gerekli görülen uluslararası veya bölgesel akreditasyon kuruluşlarına üye olunmasına ve Konseyin uluslararası akreditasyon kuruluşları nezdinde temsil edilmesine karar vermek,

g) Aidatlar ile verilecek hizmetler karşılığı alınacak ücretleri tespit etmek,

h) Taşınır ve taşınmaz mal almaya, yaptırmaya, satmaya, kiralamaya, rehin ve ipotek tesisine karar vermek,

ı) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan yönetmelikleri karara bağlamak,

j) Gerekli görülen hallerde (d), (f), (g), (h) ve (i) bentlerindeki yetkilerin Yönetim Kuruluna devrine karar vermek,

Yönetim Kurulu

MADDE 8. — Yönetim Kurulu Konseyin en üst yürütme organı olup, biri başkan, biri başkan yardımcısı olmak üzere toplam 5 üyeden oluşur. Genel Kurul ayrıca 3 yedek üye seçer.

Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Kurul üyeleri arasından Genel Kurulca seçilir.

Yönetim Kurulu, görevlerini Genel Sekreter eliyle yürütür.

Yönetim Kurulu üyelerinin;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen şartları taşımaları,

b) Ürün, hizmet, laboratuvar, sistem ve personel akreditasyonu ile standartlar konularında bilgi ve deneyim sahibi olmaları,

c) Yurtiçi veya yurtdışında en az dört yıllık eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan mezun olmaları,

d) İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden en az birini iyi derecede bilmeleri,

e) Kamu veya özel sektörde en az on yıl çalışmış olmaları,

şarttır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) Gerekli görülen hallerde bu maddenin (d) bendindeki yetkilerin Yönetim Kuruluna devrine karar vermek.

Yönetim Kurulu

MADDE 8. — Yönetim Kurulu, Madde 5'te yer alan (a) grubundaki kuruluş temsilcilerinden 3, (b) grubundaki kuruluş temsilcilerinden 2 ve (c) grubundaki kuruluş temsilcilerinden 2 olmak üzere Yönetim Kurulu Başkanı dahil toplam 7 üyeden oluşur. Herhangi bir kuruluştan birden fazla temsilci Yönetim Kurulunda yer alamaz. Yönetim Kurulu Başkanı (a) grubu üyeleri arasından seçilir. Ayrıca her gruptan 2 kişi olmak üzere, 6 yedek üye seçilir.

Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeleri; Genel Kurul üyeleri arasından bu maddenin birinci fıkrası esasları çerçevesinde grupların kendi içinde gizli oyla ve ayrı ayrı seçilir. Bu seçimler yargı gözetim ve denetiminde yapılır.

Yönetim Kurulu, 3 yıl için seçilir ve Kurul kendi üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer. Yönetim Kurulu başkanı ve üyeleri kurumun sürekli personeli değildir.

Yönetim Kurulunun alacağı kararlar, Genel Sekreter tarafından yürütülür.

Yönetim Kurulu üyelerinin;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin 1 inci, 4

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

Yönetim Kurulu üyeleri ibraları hariç olmak üzere, Genel Kurul toplantılarında oy kullanabilirler.

Konsey, Yönetim Kurulu başkanı veya yokluğunda başkan yardımcısı tarafından temsil edilir. Konsey adına yapılan işlemlerin geçerli olabilmesi için, Yönetim Kurulu başkanı veya yardımcısı ile birlikte diğer Yönetim Kurulu üyelerinden en az birinin imzasının bulunması şarttır.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Yönetim Kurulu üyelerine, Genel Kurul tarafından belirlenen tutarda huzur hakkı ödenir.

Yönetim Kurulu toplantılarına, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen mazeretler dışında herhangi bir nedenle bir yılda üst üste 3 veya toplam 4 kere iştirak etmeyen üyenin Yönetim Kurulu üyeliği, hiçbir işleme gerek kalmaksızın, kendiliğinden düşer.

Yönetim Kurulu üyeliklerinden birinin herhangi bir nedenle boşalması halinde, boşalan üyeliğe sırasıyla en çok oy alan yedek üye seçilmiş sayılır ve önceki üyenin görev süresini tamamlar.

Yönetim Kurulunun toplantı usul ve esasları

MADDE 9. — Yönetim Kurulu, başkanın belirteceği tarihte ayda en az bir kez olağan toplanır. Kurul, üyelerinin yarısından fazlasının yazılı başvurusu üzerine, Kurul başkanı tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır.

Başkanın bulunmadığı hallerde toplantılara başkan yardımcısı başkanlık eder.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

üncü ve 5 inci alt bentlerindeki şartları taşımaları,

b) Ürün, hizmet, laboratuvar, sistem ve personel akreditasyonu ile standartlar konusunda bilgi sahibi olmaları,

c) Yurt içi veya yurt dışında en az dört yıllık eğitim veren bir Yüksek Öğrenim Kurumundan mezun olmaları,

d) İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden en az birini bilmeleri,

e) Kamu ve/veya özel sektörde en az on yıl çalışmış olmaları

şarttır.

Yönetim Kurulu üyeleri ibraları hariç olmak üzere, Genel Kurul toplantılarında oy kullanabilirler.

Kurum, Yönetim Kurulu başkanı veya yokluğunda başkan yardımcısı tarafından temsil edilir.

Yönetim Kurulu toplantılarına, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen mazeretler dışında herhangi bir nedenle bir yılda üst üste 3 veya toplam 4 kere iştirak etmeyen üyenin Yönetim Kurulu üyeliği, hiç bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden düşer.

Yönetim Kurulu üyeliklerinden birinin herhangi bir nedenle boşalması halinde, boşalan üyeliğe hangi grubun üyesi eksilmişse o gruba ait yedek üye seçilmiş sayılır ve önceki üyenin görev süresini tamamlar. Görev süresi biten üye iki dönem daha seçilebilir.

Yönetim Kurulunun toplantı usul ve esasları

MADDE 9. — Yönetim Kurulu, başkanın belirteceği tarihte ya da en az bir kez olağan toplanır. Kurul, üyelerinin yarısından fazlasının yazılı başvurusu üzerine, Kurul başkanı tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır.

Başkanın bulunmadığı hallerde toplantılara başkan yardımcısı başkanlık eder.

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

Toplantılar, Yönetim Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile yapılır.

Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde toplantı başkanının katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 10. — Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yönetmelik, tebliğ ve genelgeler gibi benzeri düzenlemelerden gerekli olanların Resmî Gazete'de yayımlanmasını sağlamak,

b) Akreditasyon birimlerinden gelen akreditasyon kararlarını inceleyerek sonuçlandırmak,

c) Genel Sekreter ile diğer personelin atamalarını yapmak,

d) Çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve Genel Kurula sunmak, onayı müteakip uygulamak,

e) Konseyin çalışma usul ve esaslarıyla, personel politikasını tayin ve tespit etmek, uygulamasını izlemek, personele verilecek ücretleri saptayarak Genel Kurula sunmak,

f) Akreditasyonla ilgili diğer kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak,

g) Görev alanına giren konularda taşınır ve taşınmaz mal almak, yaptırmak, satmak, kiralamak, rehin ve ipotek tesis etmek üzere gerekli işlemleri yerine getirerek Genel Kurulun onayına sunmak,

h) Görevleri ile ilgili olarak ihtiyaç duyduğu konularda araştırma, teknik inceleme, etüt, proje ve bunlarla ilgili her türlü mal ve hizmetlerin sağlanması gibi işleri yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere sözleşme veya pazarlık suretiyle yaptırmak ve bu konularla ilgili mal ve hizmet satın almak,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Toplantılar, Yönetim Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile yapılır.

Kararlar, toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 10. — Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Yönetmelik, tebliğ ve genelgeler gibi benzeri düzenlemelerden gerekli olanların Resmî Gazete'de yayımlanmasını sağlamak,

b) Akreditasyon birimlerinden gelen akreditasyon kararlarını inceleyerek sonuçlandırmak,

c) Genel Sekreter ile diğer personelin atamalarını yapmak,

d) Çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve Genel Kurula sunmak, onayı müteakip uygulamak,

e) Kurumun çalışma usul ve esaslarıyla, personel politikasını tayin ve tespit etmek, uygulamasını izlemek,

f) Akreditasyonla ilgili diğer kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak,

g) Görev alanına giren diğer kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak,

h) Görevleri ile ilgili olarak ihtiyaç duyduğu konularda araştırma, teknik inceleme, etüt, proje ve bunlarla ilgili her türlü mal ve hizmetlerin sağlanması gibi işleri yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere sözleşme veya pazarlık suretiyle yaptırmak ve bu konularda ilgili mal ve hizmet satın almak,

i) Akredite edilmiş kuruluşların Resmî Gazete'de ilan edilmesini sağlamak ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarına bildirmek,

j) Şikayet ve itirazları karara bağlamak,

k) Uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşları ile karşılıklı tanıma anlaşmaları imzalamak,

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

ı) Akredite edilmiş kuruluşların Resmî Gazetede ilan edilmesini sağlamak ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarına bildirmek,

j) Şikâyet ve itirazları inceleyerek karara bağlamak,

k) Uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşları ile karşılıklı tanıma anlaşmaları imzalamak,

l) Genel Kurulca verilen diğer görevleri yürütmek.

Denetim Kurulu

MADDE 11. — Denetim Kurulu, Konseyin hesaplarını ve faaliyetlerini denetlemek üzere, Genel Kurul üyeleri ve/veya Genel Kurul dışından gösterilecek adaylar arasından, Genel Kurulca üç yıl için seçilecek 3 üyeden oluşur. Genel Kurul ayrıca 2 yedek üye seçer.

Denetim Kurulu üyeliklerinden birinin herhangi bir nedenle boşalması halinde, boşalan üyeliğe sırasıyla en çok oy alan yedek üye seçilmiş sayılır ve önceki üyenin görev süresini tamamlar.

Denetim Kuruluna seçilebilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinde belirtilen şartları taşımak, yurtiçi veya yurtdışında hukuk, işletme, iktisat, maliye dallarından en az dört yıllık eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan mezun olmak veya bu dallarda lisansüstü eğitimi tamamlamış veya bulunmak ve İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden en az birini iyi derecede bilmek şarttır.

Denetim Kurulu, yıl içinde lüzumlu gördüğü her zaman denetleme yapabilir. Denetim Kurulu raporunu en geç Mart ayının 31 inci gününe kadar hazırlayarak Genel Kurul üyelerine usulüne uygun olarak gönderir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ı) Gerektiğinde uluslararası veya bölgesel akreditasyon kuruluşlarına üye olunmasına ve kurumun uluslararası akreditasyon kuruluşları nezdinde temsil edilmesine karar vermek,

m) Verilecek hizmetler karşılığında alınacak ücretleri tespit etmek,

n) Hazırlanan yönetmelikleri karara bağlamak,

o) Yönetim Kurulu, gerektiğinde, sınırlarını açıkça belirlemek kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını Genel Sekreter'e devredebilir,

p) Genel Kurulca verilen diğer görevleri yürütmek.

Denetim Kurulu

MADDE 11. — Denetim Kurulu; Başkanlık, Maliye Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca bildirilecek birer temsilciden oluşur. Denetim Kurulu üyeleri kurumun sürekli personeli değildir.

Denetim Kurulu üyesi olabilmek için, Yönetim Kurulu üyelerinde aranan niteliklere sahip olmak şarttır.

Denetim Kurulu, yıl içinde lüzumlu gördüğü her zaman denetleme yapabilir. Denetim Kurulu, Yıllık Denetim Raporunu en geç Mart ayının 31 inci gününe kadar hazırlayarak Genel Kurul üyelerine usulüne uygun olarak gönderir.

Denetim Kurulu, denetim sırasında, Yönetim Kurulu üyelerinden biri veya birkaçının görevleriyle ilgili suç işlediğini tespit ederse, durumu bildirmek üzere, Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Diğer personelin görevleri ile ilgili suç işlediğinin sabit olması halinde ise, durumu Yönetim Kuruluna bildirir.

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Denetim Kurulu üyeleri, birlikte tek bir rapor verebilecekleri gibi, gerekli gördükleri hallerde raporlarını ayrı ayrı da tanzim edebilirler.

Denetim Kurulu, denetim sırasında, Yönetim Kurulu üyelerinden biri veya birkaçının görevleriyle ilgili suç işlediğini tespit ederse, durumu bildirmek üzere, derhal Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır. Diğer personelin görevleri ile ilgili suç işlediğinin sabit olması halinde ise, durumu derhal Yönetim Kuruluna bildirir.

Genel Sekreter

MADDE 12. — Yönetim Kurulunca, Konseyin idari ve sekreteryaya işlerini yürütmek üzere, bu Kurula karşı sorumlu bir Genel Sekreter atanır. Genel Sekretere yardımcı olmak üzere en fazla iki Genel Sekreter Yardımcısı atanabilir.

Genel Sekreter oylamalara katılmaksızın Genel Kurul ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılır.

Genel Sekreterin görevleri

MADDE 13. — Genel Sekreterin görevleri şunlardır:

- a) Konseyin ana hizmet ve destek hizmetlerini yürütmek,
- b) Konseyin tüm birimleri arasında koordinasyonu sağlamak,
- c) Şirket ve kuruluşlardan gelen akreditasyon taleplerini ilgili akreditasyon birimlerine göndermek,
- d) Yönetim Kurulunca verilecek diğer işleri yapmak.

Ana hizmet birimleri

MADDE 14. — Genel Sekretere bağlı ana hizmet birimleri şunlardır:

Genel Sekreter

MADDE 12. — Yönetim Kurulunca, kurumun idari, teknik ve sekreteryaya işlerini ve Yönetim Kurulunun aldığı kararları yürütmek üzere, bu kurula karşı sorumlu bir Genel Sekreter atanır. Genel Sekretere yardımcı olmak üzere en fazla iki Genel Sekreter Yardımcısı atanabilir.

Genel Sekreter, oylamalara katılmaksızın Genel Kurul ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılır.

Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcılarında, Yönetim Kurulu üyelerinde aranan özellikler aranır.

Genel Sekreter'in görevleri

MADDE 13. — Genel Sekreter'in görevleri şunlardır:

- a) Kurumun ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmetlerini yürütmek,
- b) Kurumun tüm birimleri arasında koordinasyonu sağlamak,
- c) Yönetim Kurulunca verilecek diğer işleri yapmak.

MADDE 14. — Kanun Teklifinin 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

- a) Ürün/Hizmet Akreditasyon Başkanlığı,
 - b) Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığı,
 - c) Sistem Akreditasyon Başkanlığı,
 - d) Personel Akreditasyon Başkanlığı,
- Ürün/Hizmet Akreditasyon Başkanlığı**

MADDE 15. — Ürün/Hizmet Akreditasyon Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Ürün ve hizmet belgelendirmesi yapan kuruluşların akreditasyonu için teknik ve bilirkişi komiteleri oluşturmak,

b) Akreditasyon başvurularının sonuçlandırılması için teknik incelemeyi yapmak veya yaptırmak ve onay için Yönetim Kuruluna sunmak,

c) Akredite edilen kuruluşları izlemek ve kontrol etmek,

d) Gerekliğinde akreditasyonun geçici veya devamlı olarak iptali için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak,

e) Konularıyla ilgili olarak Genel Sekreterce verilecek diğer görevleri yapmak.

Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığı

MADDE 16. — Laboratuvar Akreditasyon Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Her türlü kalibrasyon, analiz ve test laboratuvarlarının akreditasyonu için teknik ve bilirkişi komiteleri oluşturmak,

b) Akreditasyon başvurularının sonuçlandırılması için teknik incelemeyi yapmak veya yaptırmak ve onay için Yönetim Kuruluna sunmak,

c) Akredite edilen kuruluşları izlemek ve kontrol etmek,

d) Gerekliğinde akreditasyonun geçici veya devamlı olarak iptali için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak,

e) Konularıyla ilgili olarak Genel Sekreterce verilecek diğer görevleri yapmak.

MADDE 15. — Kanun Teklifinin 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Kanun Teklifinin 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

Sistem Akreditasyon Başkanlığı

MADDE 17. — Sistem Akreditasyon Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Her türlü sistem belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu için teknik ve bilirkşi komiteleri oluşturmak,

b) Akreditasyon başvurularının sonuçlandırılması için teknik incelemeyi yapmak veya yaptırmak ve onay için Yönetim Kuruluna sunmak,

c) Akredite edilen kuruluşları izlemek ve kontrol etmek,

d) Gerektiğinde akreditasyonun geçici veya devamlı olarak iptali için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak,

e) Konularıyla ilgili olarak Genel Sekreterce verilecek diğer görevleri yapmak.

Personel Akreditasyon Başkanlığı

MADDE 18. — Personel Akreditasyon Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Her türlü personel belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu için teknik ve bilirkşi komiteleri oluşturmak,

b) Akreditasyon başvurularının sonuçlandırılması için teknik incelemeyi yapmak veya yaptırmak ve onay için Yönetim Kuruluna sunmak,

c) Akredite edilen kuruluşları izlemek ve kontrol etmek,

d) Gerektiğinde akreditasyonun geçici veya devamlı olarak iptali için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak,

e) Konularıyla ilgili olarak Genel Sekreterce verilecek diğer görevleri yapmak.

Danışma ve destek birimleri

MADDE 19. — Konseyin danışma ve destek hizmetleri, Hukuk İşleri, Uluslararası İlişkiler, Eğitim ve Tanıtım, Şikâyet ve İtirazları De-

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17. — Kanun Teklifinin 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Kanun Teklifinin 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Şikâyet ve itirazları değerlendirme, danışma ve yardımcı hizmet birimleri

MADDE 19. — Kurumun danışma ve yardımcı hizmetleri, Hukuk Müşavirliği, Uluslararası İlişkiler, Eğitim ve Tanıtım, Bilgi İşlem,

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

ğ erlendirme, Bilgi İşlem ile Personel ve İdarî-
Mali İşler Dairesi Başkanlıklarınca yürütülür.

Personel ve nitelikleri

MADDE 20. — Konsey personeli hizmet
akdi ile çalıştırılır. Personelin 657 sayılı Devlet
Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A)
bendinde öngörülen şartları taşıması gereklidir.

Personelde aranacak özel nitelikler yönet-
melikle belirlenir.

TC Emekli Sandığına bağlı bir görevde ça-
lışanlardan Konsey'de bir göreve atananların,
istekleri halinde, Emekli Sandığı ile ilgileri de-
vam eder.

Bütçe

MADDE 21. — Bütçenin gelirleri şunlar-
dır:

a) Akredite edilmiş kuruluşların yıl içinde-
ki faaliyetleri karşılığı elde ettikleri brüt gelir-
lerinin kurumlar vergisi matrahından düşülmek
üzere % 1'i,

b) Aidat ve yapılan hizmetler karşılığı alın-
acak ücretler,

c) Millî Piyango, Spor-Toto, Spor-Loto ve
At Yarışları gelirleri ile devletçe düzenlenen
diğer şans-talih oyunları gelirlerinin % 0,1'i,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Personel ve İdarî Mali İşler Müdürlüklerince
yürütülür.

Şikâyet ve itirazları değerlendirme ama-
cıyla Genel Sekreter'e bağlı bir kurul oluşturulur.

Danışma ve Yardımcı Hizmet Birimleri
Genel Sekretere bağlı olarak çalışır.

Personel ve nitelikleri

MADDE 20. — Kurum personeli hizmet
akdi ile çalıştırılır. Kurumda bir göreve atanan-
lar istekleri halinde Emekli Sandığı ile ilişki-
lendirilir.

Personelde aranacak özel nitelikler yönet-
melikle belirlenir.

Kurumda çalıştırılacak personelin kadro
unvanları ile kadro sayıları bu kanuna ekli kad-
ro cetvelinde verilmiştir.

Hizmet akti ile sürekli istihdam edilen per-
sonele verilecek aylık ücret, en yüksek devlet
memurunun her türlü ödemeler dahil ücretinin
iki katını geçmemek üzere, Yönetim Kurulunca
belirlenir. En yüksek devlet memuruna ödenen-
lerden, gelir vergisine tabi olmayanlar, bu ka-
nuna göre de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Emeklilik açısından Genel Sekreter, Müs-
teşar Yardımcısı, Genel Sekreter Yardımcıları
ile Ana Hizmet Birim Başkanları Genel Müdür
ile aynı seviyede kabul edilir. Diğer personelin
durumu çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumun gelirleri

MADDE 21. — Kurumun gelirleri şunlar-
dır:

a) Akredite edilmiş kuruluşların, yıl içinde
akreditasyon kapsamındaki faaliyetleri karşılı-
ğı elde ettikleri brüt gelirlerinin % 1'i,

b) Yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler,

c) Genel bütçeden yapılacak yardımlar,

d) Her türlü yardım ve bağışlar,

e) Kuruma ait taşınmazların gelirleri,

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

d) Genel bütçeden konulacak yardımlar,

e) Her türlü yardım ve bağışlar,

f) Konseye ait taşınmazların gelirleri,

g) Yukarıda sayılan gelirlerin nemalandırılması suretiyle elde edilecek gelirler.

Türkiye Akreditasyon Konseyinin gelir-gider fazlası Konseyin bir sonraki yıl bütçesine aktarılır.

Çeşitli hükümler

MADDE 22. — Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinden üyelik niteliklerini herhangi bir şekilde kaybedenlerin üyelikleri, bu vasıfların kaybedildiğinin öğrenildiği tarihten itibaren herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden düşmüş sayılır.

Konseye ait mallar devlet malı hükmündedir.

Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile Konsey personeli, suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden dolayı "Devlet Memurları" gibi cezalandırılırlar.

Konseyin gelir ve giderleri ile ilgili tüm işlemleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine tabi değildir.

Türkiye Akreditasyon Konseyi'nin, gelirleri, işlemleri ve gayrimenkulleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Yönetmelikler

MADDE 23. — Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Kurul tarafından karara bağlanacak yönetmeliklerle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Konseyin ilk Genel Kurul toplantısına ilişkin işlemler Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde Dış Ticaret Müsteşarlığınca yürütülür.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Yukarıda sayılan gelirlerin nemalandırılması suretiyle elde edilecek gelirler.

Türk Akreditasyon Kurumunun gelir-gider fazlası kurumun bir sonraki yıl bütçesine aktarılır.

Çeşitli hükümler

MADDE 22. — Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinden üyelik niteliklerini herhangi bir şekilde kaybedenlerin üyelikleri, bu vasıfların kaybedildiğinin öğrenildiği tarihten itibaren herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden düşmüş sayılır.

Kurumun para, evrak ve her çeşit malları devlet malı hükmündedir.

Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile kurum personeline suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden dolayı Devlet Memurları hakkında tatbik edilen cezalar uygulanır. Ancak Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile kurum personeli hakkında Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümleri uygulanmaz.

Kurumun gelir ve giderleri ile ilgili tüm işlemleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine tabi değildir.

Türk Akreditasyon Kurumunun, gelirleri, işlemleri ve gayrimenkulleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Yönetmelikler

MADDE 23. — Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmeliklerle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kurumun; Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yılı geçmeyecek süre içinde ilk Genel Kurulu yapıp organlarının teşekkül ettirilip, bütün görev-

(Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile
Hayati Korkmaz'ın Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Konseyin harcamaları kendi kaynaklarıyla normal çalışma düzeyine gelinceye kadar geçecek süre içerisinde devlet bütçesinin ilgili fasıllarından karşılanır.

Bu konuda düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

lerini yapmaya hazır hale gelinceye kadarki tüm destek hizmetleri Dış Ticaret Müsteşarlığı koordinatörlüğünde Türk Standartları Enstitüsü tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kurumun kendi kaynaklarıyla normal çalışma düzeyine gelinceye kadar geçecek süre içerisindeki harcamaları genel bütçeden karşılanır.

Bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Kalite Akreditasyon Millî Konseyi adına teknik hizmet veren personel, bu Kanunda belirtilen nitelikleri taşımak ve kendilerinin ve Konsey Başkanının muvafakatları alınmak kaydıyla Geçici Madde 1'de belirtilen süre içinde kuruma nakledilebilir.

Yürürlük

MADDE 24. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 24. — Kanun Teklifinin 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 25. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 25. — Kanun Teklifinin 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ CETVEL

EK

KADRO CETVELİ

Kadro Unvanı	Kadro Sayısı
Genel Sekreter	1
Genel Sekreter Yardımcısı	2
Başkan	4
Hukuk Müşaviri	1
Müdür	4
Teknik Personel	26
İdari Personel	22
TOPLAM	60